

311168

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మేనెల 13-వ తేది గురువారము

No 36

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర శ్రావణమాస శుద్ధ ద్విత్వీయ ౨.

సంచిక 3౬

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిముందు

గొప్ప గొప్పవారితే వేలవేలు యోగ్యతానత్రములు పొందియున్నది. సంపదాశ చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపొట్ల బాపును,
వార్షపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చిమలు పట్టుబడినాన ౪నిం
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

దక్క-నిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపీఠి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఇదివరకు మాప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

649-2

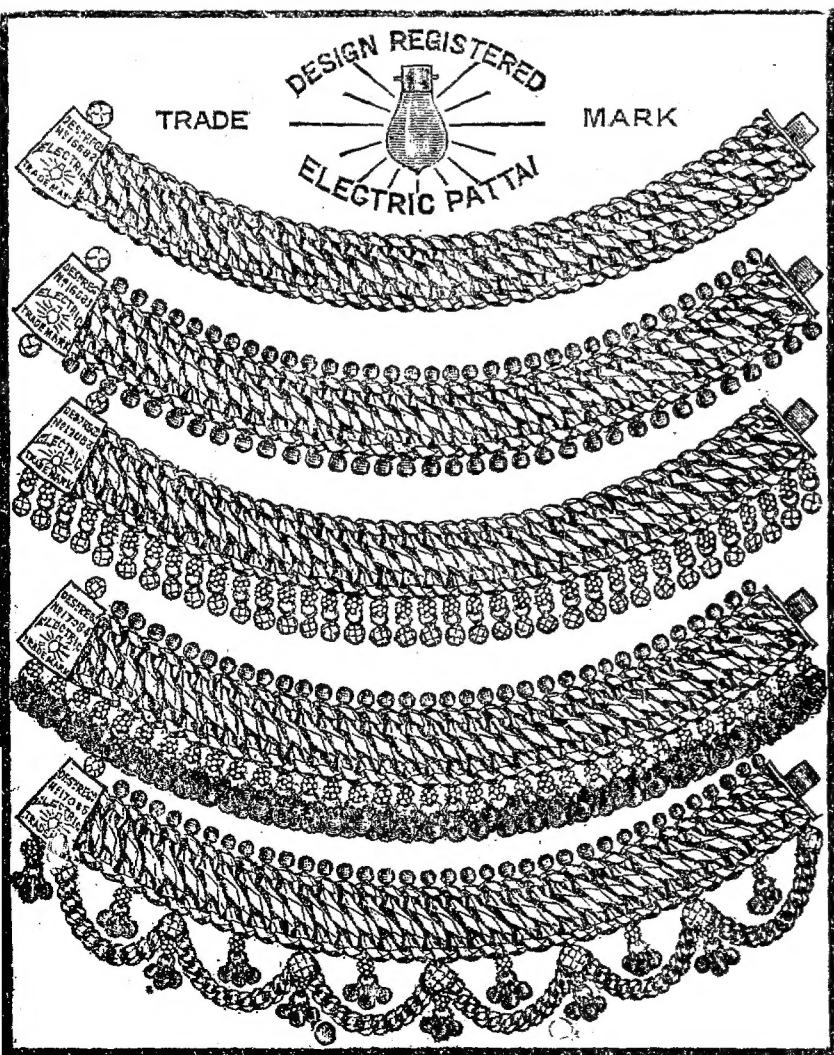
మానమృతము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత నవనాగరికతకు తగినట్టి లోలాకులు, పుష్కరాగముల తోడులు, దేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుడుకులు
అంటుపోగులు, వెండి తిరుగుచెంబులు, టీ సెట్లు, టెన్నిసు కప్పులు, అనేక విధములగు ఉంగరములు, బహుమాన
పతకములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి లేనివి ఆర్డరుచ్చిన అతిథ్యులలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.

ముఖ్య గమనింపు:- సీమ వెండికి, నవరం బంగారుకు, మేలురకంపుష్కరాగములకు గారంటి
యిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో వైకమువాప నిచ్చెదము. 1842

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగల వర్తకులు,
25 చెవాబజాగూడు, ౪ దారు

నూతనముగా ప్రదర్శింపబడెన
"ఎలక్ట్రిక్"

పట్టెగొలుసులు

మొదటితరము

వెండికి గ్యారంటీ

పే పెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు

చేయబడినది ప్రేడు మార్కు

రిజిస్టరు అయినది

ఆర్డరులపైని గొలుసులు

వి పి ద్వారా పంపించ గలము

కాళ్ళకొలయు ఎంతతూనిక

వెండితో గొలుసు చేయవలసి

నదియు వ్రాయించ కోరెదము

వెండికి నా నాటి ధరల చార్జీ

చేయుదుము

జత 1-కి మజూరి

వెద్దసైజు చిన్నసైజు.

నెం. 1 ర్పు 6 ర్పు 4

నెం. 2 " 7 " 5

నెం. 3 " 8 " 6

నెం. 4 " 8 " 6

నెం. 5 " 9 " 7

సోల్ వ జెంటు:-

నారాయణదాస్ పీట్రి,

191. చెవాబజారు, రోడ్.

మదరాసు.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp

Imperial Telegraph College, DELHI

కౌను థియేటరు 2253

12 5-26 బుధవారమునుండి 14-5-26 శుక్రవారమువరకు

ఓరి-నము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6-15 గం, రా॥ 9-30 ని॥

నెల్లగముయొక్క జయము నెత్తురు ప్రవాహములతోను,

భయోత్పాతములతోను నిండియుండును

బ్లాక్ నర్సు లోలో నున్న

"క్రైయిటన్ హెట్"

ప్రదర్శించబడును, ఇది ఆంగ్లంకి ఇష్టమైంది సుంక

వియ్యకుండ రహస్యముగ పరుకులను ఎగుమతి దిండుతిచేయు

వారికిని, పత్రికాధిపతికిని జరిగిన కలహమును గట్టించి తెలుపు

బాధను గలిగించు కథ 5 రీల్సు గలది అనేక ఉద్రేకమైన

విషయములు గలవు

మహాద్రాక్షాది చూరము

శ్రీలగ్నాశయ వ్యాధులకు సంజీవి. మేహము, ఋతు

కుల, ఋతుబద్ధము, వంధ్యారోగము, మొ॥ వ్యాధులను హరిం

చి సంతానవతులనుగా కేయుటయందు దిది శ్రేష్ఠమయినది 20

దినములమందుగల డబ్బీ 13 రు 1-0-0. వి. పి. అ 6

(కృత్రిమ శుచితము) 8351 2

పి.ఎ.ఎ. అందుకో, ఆయుర్వేదమునా జం పెరిచేప-పల్లారుల్లా

నాలుగుభాషల నిఘంటువు

ఇందు కుమారు (5000) అయిదువేల తెలుగుమాటలు ఆకారాదిగా వ్రాసి వానికెదురుగా హిందుస్తాని, ఇంగ్లీషు, అరబిక్ మరియు చేర్చబడినవి, ఏపదము కావలసినను వెంటనే గ్రహింపవచ్చును ఇదివరలో ఇట్టిగ్రంథము వెలువడి యుండలేదు; ఇది చదివినచో గురుసహాయ ముక్తరేతుండ పైభాషలు మాటలాడు కత్తికలుగును. ఇది స్కూలుమాస్టర్లకు, విద్యార్థులకు, లాయర్లకు, గుమాస్తాలకు, వర్తకులకు, ప్రయాణికులకు, పండితులకు, పామరులకు సమస్త జనులకు, మిక్కిలి యుపయోగించును. వెల 8 అణాలు మాత్రమేగాని 800 రూపాయలకు మించిన ఫహాయ్ మొనరింపఁగలదని నిరాఘాటముగఁ జెప్పవచ్చును.

వేశ్యాసహవాసఫలితము

(పద్యకావ్యము) వెల 4 అణాలు

ఇది బెంగళూరులో జరిగినకథ ఒక లుబ్ధుడత్యంత లాభ్యమున నమిత్తి త్తమఁగూడఁ బెట్టుటయు నాతని కుమారుఁడు వేశ్యాలోలుఁడై తద్విత్తమంతయు వేశ్యకర్మించి తుదకు దానిచే పెడలగొట్టఁబడి యడవుల పాలైపోవుటయు, మిక్కిలి చఱక్ర వ్రాయబడినది. లుబ్ధునము, వేశ్యామాతృవర్ణనము జదువుచో నవ్వు పుట్టకమానదు. ఇందలి నీతికథంగారి పద్యములు చదివి తీరవలయును ఇది చదువ మొదలిడుచో పూర్తియగువఱకు విడువ బుద్ధివోడదు.

చిరునామా:— దాచరి లక్ష్మణస్వామి పిరాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

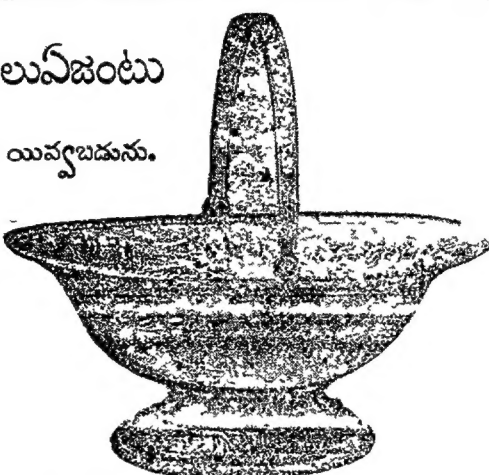
1827

శ్రీ లక్ష్మీ వర్క్కు సోలువిజంటు

మీ కోరికప్రకారము నగలుతయారుచేసి యివ్వబడును.

అన్నివిధములైన బంగారు, వెండి నగలు, వేడుకసామానులు గాజులు, గొలుసులు, గడియారం గొలుసులు, నాగవత్తులు మొదలగునవి పాతదముగా తయారుచేసి యివ్వబడును మావద్ద తయారుఅగు యానత్తు సామానులకు యంత్రసహాయముచే, జక్కగాను, అంశముగాను, భ్రమింపఁ జేయు మైనింగుల యుల్ట్రోస్కోపు గలవిగా యుండును. యింకా అన్ని విధములయిన నీమకములముల కట్టడపుపనులు చేయబడును. యొకతూరి మా వద్ద ఆర్డరు యిచ్చినచో మీకు సంపూర్ణతృప్తి చెందెదమన నమ్మకము గలదు. వర్తకుల మాకంపిసివల్ల మంచిలాభము పొందవచ్చును

తండ్రివిలాసం }
"నత్యవర్క్కు" }
పొవయిటరు, మే. నత్యనారాయణాచారి,
నెం 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యగారి వీధి, మద్రాసు

అక్షరహంసలు

ఆపూర్వశైలి భజనకీర్తనలు అపురూప పద్య రత్నములు ప్రతికీర్తనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోస్తేజి గాక 8 అణాలు.

చిరునామా:—గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు,
8 పైర్లు చుజూరు క్యాఫుకీపరు, కాకినాడ.

హిందీ వుస్తకములు

హిందీ (జాతీయ) భాషను తెలుగుసహాయమువల్ల నేర్చు కొనుటకు వీలయిన కులభ శైలిని వ్రాయబడినవి.—

1 హిందీ స్వర్యధీని 0-12-0 2 హిందీ నిఘంటువు 5-0-0 3. తెలుగు హిందీనిఘంటువు, 1-0-0

హిందీ తెలుగు వ్యాకరణము

(తేలికపాటు పం శివస్వామిశాస్త్రిగారు)

క్రొత్తగ వెలువడినది స్వయంసహాయమున కొలది రోజులలో కుద్రమును హిందీ భాషను అభ్యసించుటకు వీలగునటుల ఈపుస్తకము వ్రాయబడినది. ఇది షర్వ హిందీ వ్యాకరణముల యొక్క సారము వెల 0-14-0 హిందీప్రచారక — మాస పత్రిక సం॥ చం॥ 1-8-0 పుస్తకముల క్యాటలాగు ఉచితము

హిందీప్రచారకార్యాలయం,
ట్రీటిక్స్ మద్రాసు.

విజయనగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదబ్బా డాది భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన

శ్రీ యథార్థ రామాయణము

పారికథారూపక పద్యగద్యగీతప్రబంధము ఇందు శ్రీ రామ జననము, శీతాకళ్యాణము, పాదుకాపట్టాభిషేకము, సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సందేశము, సామ్రాజ్యస్థితియను నాత్యావస్థలు. పారికథాకాలక్షేపములకుం బరికినవచ్చును దీనివెల పోస్తేజిగాక రు 2-8-0. గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను

1125

నాటక పోటీపరీక్షలు

ఎల్లరు చూడదగినవి

కాకినాడలో పోటీపరీక్షలు

“శ్రీరామ పాదుకానాటక”

శ్రీరామసహజము (రామారావుపేట, కాకినాడ) వారి యాదరణమున జరుగును రేట్లు సామాన్యము.

15-5-26 తేది రాత్రి ప్రారంభము శ్రీ సంగీతనాట్య మండలివారు (బెజవాడ) సుప్రసిద్ధనటకులచే ప్రదర్శింపబడును డాక్టరు లంక రామారావు ఎచ్. ఎం. పి. బుద్ధవరపు జగ్గరాజు, సెక్రటరీలు.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతకనలు లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపవలెను భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ 100 పైత్ర ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తలము వ్రాయ. రూ. 2-0-0 వి పి చార్జి ప్రత్యేకము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, (చిత్తూరుజిల్లా)

వస్తుగుణ దీపిక

అయిదువ మాస్సు సూతనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి ఇందు సమస్త వస్తువులు మూలికలు, కాయగూరలుల ఫలములు ఆహార పదార్థములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణ దుర్గుణములు జక్కగ వివరింపబడినవి దీని సహాయమువలన ఆరోగ్యమును బడయుగలరు ప్రతి గృహమందును నీగంధ ముంచదగినది వెల రు 5-0-0 పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

యర్రా జగ్గారావుబ్రదర్సు, రాజమండ్రి.

రోమ హరి డబ్బి 1-కి రు 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చురు నలుచు గ్రుము పంటలు పెరుగును. సహాయము 0-లిపోవును.

అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి

శ్రీ వీరేశలింగ స్మృతివద్యములు

శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారు
కా శ్రీమంతంబయి, పన్నుసీంద్రయంతమై, చిద్విపితంబై, శురస్తోమావాసమునై, చయాయుతమునై, శోభించు నీవ్వర్ణపుంధామంబందుననుండి యొక్క తృటిమాత్రంబైన మాధావణింబ్రేమం జూడుమటంచు వేడెడి మహాపీఠేశలింగప్రభో.

నీ జనసంఘములకును చవులుపుట్టంగ జేయు
గడ్డగంధంబులు కట్టివేయి
అవనీతులను బరియాచ మాడెడునట్టి
ప్రహసనంబులకు లోపంబునూట
ఉన్న తాళయముల కుత్సాహమునుగూర్చు
ఘనబోధనలకు బింకంబు తిగ్గ
విఘ్నంబులకు గడ్వనిధ్యంపనమునేయు
కార్యదీక్షకును నిల్కడలునాడె

తే. గీ నీవు చనినది యాదిగా నిఖిలమైన
తెలుగు దేశంబునకు నొక తెగులునూడె
అచలవిశ్వాసమే యల్లాడుచున్న
మమ్ము నొకసారి కనుము ప్రేమాద్రిదృష్టి.
నీ. దాస్యంబునందు వృధామోహములుమాని
నేవ్వభావము ప్రజ్వరిల్లువేళ
ఆశయంబుల నూత్నిమా మార్పులదయించి
జాతీయతయులేకు సాగువేళ
జనసంఘములకు జంఝామారుతమువోలే
ప్రసరించగలతెల్వ బరగువేళ
జ్ఞానంబునకును విచ్చలవిడిగాఁ బారు
సాధనంబులుచేతఁ జరుగువేళ

తే గీ జాతీయని భావముచు ప్రభావితమయి
పేరనుచు తుచ్చపాదనల్ పెంచుకొనుచు
సవయ మాముందు నీవొక్కసారి నిలువ
నెట్టులందునో యని యూహ పుట్టుచుండు.

నీ. తుచ్ఛిలములు గంతులు వేయలేనట్లు
కంటకంబులు దారి కడనబెట్టి
కపటంబులకుదారి కలుగకుండెసిరి
వెలుగుదీపములు త్రోవలనుబెట్టి
కృత్రిమంబులకు సం కెలలునూడెడిరి
అలఘుతరంపు రక్షలను బెట్టి
సత్యంబునకు ప్రతి స్థాపనంబొనగూడ
నా నాదికల తోరణములుగట్టి

తే. గీ స్వర్ణముననుండిదేసితా సంఘమెల్ల
విమలకల్పక కుసుములుల్ వేళ్లఁజల్లి
దీపనలు చెప్పఁబనిసేయు తెన్నెకింత
నీవమాపించవలయు మనీషివర్వ

చ. తలలనునెత్తెనుద్యమి ధానముల్గొనియొ, కానివానికిన్
బలమును సాయము న్నుజననంద్యమూర్త్యుము, దీరపోమాం
బలవడ, విన్నినీవొకడ వై యెటుత్పిత్తివోయిత్తోల్ని
స్త్రులముగ, నీసదుద్యమము నూరిజనంబులు మెచ్చునెల్లవేళ

చ. జనములు రాళ్లచాన పరజల్లెడివేళను, నెవ్వరేనిస
జ్జనములొకింతగాకొసరి సత్వేదిసాయమెకాని, వేఱుది
కుక్కునుదిశలేకయుండుతలతో క్రొత్తగునుద్యమముని నీవ్వజం
బునెవయికెత్తినావునిను బోలుటయన్నను సంతసాధ్యమే.

చ. జనులకు నిష్టమై, నిఖిల సన్నుతమై ఘనగాంధీప్రాక్రమై
గొనబగు నుద్యవంబునిట కోటిజనంబులమేనిగూడి మా
మనములలోని శేషముల మాగొనన జూలని తారణంబునకొ
రునియలుగాగచెందుటలు తోమటచేతనో నవ్వెదట్లులకొ

నీ! పోరాడితివిదురా చారంబుకెదురుగా

సాహసంబున కెల్ల సానబెట్టి
ఓడించితివివైరి యూధంబుపాటగా
శూరత్వమున కొక్క సొంపుపెట్టి
బోధించితివిక్రొత్త పోకడల్నీటుగా
తొలిపదతులకున వ్యులక్షగట్టి
తెలిపించితాండ్రవ్యక్తిత్వముదిటముగా
దరివారలెరుగనీ ధ్వజముపట్టి

తే. గీ! శేజిరిలివయ్య దేవీప్రముగను
దేశమెల్ల యుగములు తెలువనపుడు
కనులుతెఱచియు, తెలువని కరణిమేము
గర్వమునముందుగలికాను కొనము, గనుము.

క! నీనామస్మరణంబున
మానాల్కలు గరిమగొనక మానవు నీనన్
ధ్యానంబున మామదులును
జ్ఞానము మానమును గొనగ జాలుతె యెపుడుకొ!

భారత కావ్య సభ - హిందూదేశము

స్వేచ్ఛగారి అభిప్రాయములు

కె. య. స్వేచ్ఛగారు హిందూదేశమునుగూర్చి తాము వ్రాయుచున్న వ్యాసములలో 18 వ వ్యాసమును "వెన్నెమిక్క పురు గెజెటు" వందొట్టు (వాసిరి -

హిందూదేశ మిప్పుడేసిరియం దున్నదో తెలుసుకొన గోరువాడు డిల్లీలో ఆ సెంట్రీ సభ జరుగునపుడు గ్యాలరీయం దు కూర్చుండి అచ్చట జరుగు చర్చలను వినుట తప్ప చేయవలసిన పనిలేదు. నేనదివరకే ఆ సెంట్రీ సభను గూర్చియు ఆసభలో జరుగు పనులను గూర్చియు చెప్పియుంటిని. ప్రస్తుతము అవి యట్లే యని అనుకొందును

సభాభవనము

ప్రస్తుత సభాభవనమును విడిచి కొద్దిరోజులలో నూతన డిల్లీయందలి నూతన భవనముండే యింకముందు మండియు ఆ సెంట్రీ సభలు జరుగును కాని ఆభవనము సాగనైనదే. అంత ప్రయాణము గల ఏయూరపియను సంఘమునకైన నది చాలను. పరిమాణ ముందు కామన్సు సభకును యూరపు ఖండమునందలి సభా భవనములకు నివి మధ్యగా నున్నది. బెంచీలు గుట్టలు వాడము ఆకారముగా ఏర్పాటు చేయబడును. నడుమను రిపోర్టరుల కొరకై ఒక బల్కన్ యేర్పాటు చేయించబడును. సభ్యులు మాట్లాడుటకు ప్రత్యేక ప్రదేశములేదు. ఎవ్వరు మాట్లాడినను వారి వారి స్థలములయందుండియే మాట్లాడెదరు. బ్రెజిల్ "బెంచీ"యు, "అప్రోప్రియేట్" ఫ్రంటు బెంచీ"యును గుట్టలు వాడకారమునకు రెండు కొనలుగా నుండి ఒకదాని నొకటి చూచుచుండును ఆ సెంట్రీ సభ కేదరుగా చాందినీక్రింద నమర్చబడిన యొక వేదికపై ఉద్వోగపు దుస్తులను ధరించి అధ్యక్షుడు కూర్చుండియుండును. ఆయనకు కుడివైపున ప్రభుత్వమువారు వారికి చేయూతగానుండు (కొద్ది మంది భారతీయులతో) బ్రెజిల్ అధికారులను కూర్చుండురు. ఆయన కెడను వైపున హిందూదేశములోని వేర్వేరుపక్షములు కూర్చుండియుండును. పీఠికా కొందరు యూరపియను దుస్తులను ధరించెదరు. కాని చాలమంది తలగడ్డలు తెల్లతోపిలుధరించి వ్రాచ్యుడేపు దుస్తులనే వెల్లడించుచుండురు కొంతమంది బ్రాహ్మణులదుస్తులకు రాజకీయమైనమార్పుగా వచ్చిన గుమాస్తాలు ధరించెడి దుస్తులంటివి ధరించి కూర్చుండెదరు. కార్యక్రమము నాకు తెలిసినంతవరకు చాల విషయవిధేయతతోనే నడుపబడును. ఎంతయు ప్రేక పూరితుడైనను స్వరాజ్యవాదికూడ అధికారియగు మంత్రిని "గౌరవనీయుడగునాన్నే హితుడినియే" చెప్పుచుండును ఎల్లరును అధ్యక్షునకు విన్ముఖులై ఆయనయాజ్ఞకు విధేయులై యుండురు.

పక్షములలో పరస్పర సంబంధములు

కేవలము దుర్భాగముతో కూడుకొనిన రాజకీయ వాతావరణమునకును రాజకీయపక్షములు వారివారిపనులను చేసుకొనుచు ఒండొరులయొడకు ధర్మముగా ప్రవర్తించెడి వాతావరణమునకును గల వ్యత్యాసమును గూర్చును పార్లమెంటులో ఆసభ్యుల ముగలవాడు తెలుసుకొనగలడు. లేక తెలుసుననియైన అనుకొనును భారత రాజకీయములలోగల కుత్సితమును వినియుండుట చేత ఆ సెంట్రీలోగలమహావ్యూహమునుగూర్చి వాకావ్యర్థము జనించినను ఆయాశక్తియు నాకు సంతోషముకే కలుగజేయుచున్నది. శ్రద్ధానాయకుడగు పర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధీ ముడిమెనుగారు "వెన్నెమిక్క పురుగుని" తిట్లు స్వరాజ్యవాదులతో స్నేహముగా నుండున్నట్లే కనబడుచున్నారు. పర్ ఛాన్స్ యిర్విన్ గురూ మిక్కిలి చాక చక్రవర్తితో ఎవ్వరికిని కోపంరాకుండమాట్లాడెదరు పండిత మోతీలాల్ చక్రవర్తిగారిని గరించియు బ్రెజిల్ వారిచేతను భారతీయులచేతను సమానముగా గౌరవవింపబడుచు పార్లమెంటరీపద్ధతిలో మాట్లాడెడు రాజకీయ పితామహుడగు లాలాజహజీరా యిగారినిగూర్చియు తక్కువగా చెప్పటకు వీలులేదు. రైల్వేసర్వీసులను భారతీయ త్రమిసర్వీసులయై జరిగిన చర్చలు నాకు ముఖ్యముగా నచ్చినవి. రైల్వేలలో ఇంతమంది యూరపియనుల కింతమంది భారతీయులను నియమించెదమని యిచ్చిన వాగ్దానములను ప్రభుత్వమువారు చెల్లించుట లేదని యీ ప్రశ్నను రెచ్చిన స్వరాజ్యవాది ఆవిషయములను చాలకాంతముగా చెప్పి యూరపియనులను తోలివేయునట్టి యుద్వేగపే మాత్రమును లేదని తెలియజేసెను. కాని వెంటనే హాంకెంబరు తప్పుపడినపుడు దాని సంగీకరించెను ప్రభుత్వము పక్షమున జవాబు వచ్చినపుడు ప్రతివాదును సంతుష్టుడైనట్లే కనబడెను ఇరుపక్షములవారిని పార్లమెంటులోవలెనే అభినందన ములుగూడ జరిగెను.

దానినిగరించి ఎక్కువగా చెప్పట నాకిష్టములేదు

రైల్వేగార్డెనుగూర్చి చాలభాగమును ఆధిక్యముగల ట్రోసికే నేడి దినమునకు ముందటిదినమున వారిపేరు నమలు జరిపియుండినయెడల రైల్వేసర్వీసులన్నియు నొక్కసారిగా నిలిచిపోయి యుండవలసినది. కాని అది అంతవరకురాదు అనవరమైన ఖర్చును వైస్రాయి సర్టిఫైచేయును లేకున్న ప్లేటుకొన్నింటి దానిని నిల్పును. అంతయు పూర్వమువలెనే జరుగును. ఇదియే ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునందున్న లోపము. అధికసంఖ్యాకు లేమిచేసినను ఏమియు సందేహింపదని తెలిసినప్పు డీర్బాన్స్ తమ ప్రాంతీయము కలుగును ప్రతికూలపక్ష మంతివరకు పోయినప్పుడేదో యొకటి జరుగవలసియున్నది. కాని అదియేమియో నేనిప్పుడు సిద్ధాంతీకరించి చెప్పలేను. రాష్ట్రములలో అపకారకారణములు కానటువంటి రాజకీయ పరిశోధనలకు కేంద్రప్రభుత్వ యంత్రముగు భారతకావ్యసభ గురికాకాలదు. మరియు ప్రభుత్వము వారికిని రాజకీయనేత్రలకును విరోధభావము లుండుటవలన రాజప్రతినిధి పరిపాలనాయంత్రమును చట్టమునుండి తప్పించబడును కాని రాష్ట్రములలో వొట్టురానపుడు రిజర్వకాఖా విషయముల నెట్లు పట్టపరిమాణమునకు తగ్గించెదరో అట్టిపద్ధతినే యీవిషయములలోకూడ ఏర్పాటుచేయవలెను

అధికారులు అప్పుడు, ఇప్పుడు

ఈకార్యక్రమములను జూచినట్లయిన "లాస్టు డొమినియను" గ్రంథకర్త నిలుపున నీరేఖావును లాబరు ఆక్చరు చక్రవర్తి ల వెనుక రాజ్యము చేసెడివారు కాంతియే ప్రధానముగా గల హిందువునకు తమ చర్యలను గరించి సమాధానము చెప్పకొనుటయు వాని ఫిర్యాదులను శ్రద్ధగా వినుటయు పార్లమెంటరీ ఆసెంట్రీలోవలె వానితో సాయిలా పాయిలాగా మాట్లాడుటయు చూడ ఆయన కిసహాయముగా నుండును ఇంకెంతయు కోటకు మైలుదూరములోనా? మయూర సింహాసనము నీడలోనా? 14 సంవత్సరములక్రింద నేనిచ్చట నున్నప్పుడు మింట్ మాల్లే సంస్కరణములను గూర్చి నేను అధికారులతో మాట్లాడితిని వారు పరిపాలించినవోట వాదించుటకును ఆశీస్సులనండి బయటికివచ్చి తమనోటనండి వెలువడు ప్రతిమాటను వ్రాసుకొనుటకై సిద్ధముగా కనిపెట్టుకొని యుండిరి పార్లమెంటు గల ఆ సెంట్రీలో ప్రవేశించుటకును వారు భయపడిరి అది బాండునందు లేదని వారు చెప్పుచునున్నది. బహిరంగముగా మాట్లాడుట తమ కలవాటు లేదనియు చర్చలో భారతీయులే తమను గెల్చెదరనియు అది తమ ప్రతిష్టకు భంగకరమనియు వారు చెప్పుచు నున్నది. చాలమంది ప్రాంతీయ ద్వోగము మరుసటి సంవత్సరములలో తమ కాలమైన వెంటనే హిందూదేశములో తమ పని యైనదని సంతోషించుచు భారతీయుల క్రింద నేన చేయవలసియుండు సర్వీసులో తమ కుమారుల నెప్పుడును ప్రవేశపెట్టవని బాపలు గౌరవము ఇంతటితో తమను విడిచినందుకు భగవంతునికి వందనము లర్పించుచు ఇంగ్లాండునకు బోయి యుండిరి

14 సంవత్సరముల తరువాత నేను తిరిగి రాగా అధికారులలోనే ప్రభావిత కార్యముల యందు తమ కెంతో అభిలాష గలదని చెప్పనట్టి పార్లమెంటరీ పద్ధతిలో వారి ననేకమందిని జూచితిని. అదేవ్యక్తులు అధికారులుగాను ఎన్నికసభ్యులుగల ఆ సెంట్రీలోను పార్లమెంటులోను అధ్యక్షులుగాను నాయకులుగాను గల ఆధునిక ఇండియను సర్వీసువంటిది ప్రపంచముందు మరెచ్చటను లేదని నేను తలచెదను. ఈరెండుపనులను కలిపి యుండుటచేతనే ఇండియన్ సర్వీసు ఆకర్షణీయముగా నున్నది. నేనుగూడ యువకుడనై యుండిన యెడల అధికారపదవితో పాటు పార్లమెంటరీ చర్చగూడ గలపదవియందుండుటకు సంతసింపియుండును నిర్వాణవిధానపద్ధతులను దానికిగల హద్దులను ఏమైయున్నప్పటికిని సభ కెన్నుకొనబడిన భారతీయునితో దగ్గర సంబంధ మేర్పడుటవలన బుద్ధి విశాలమై తెలియనివిషయము లనేకములు దృష్టిలోనికి వచ్చును వాడెంత కాదన్నప్పటికిని భారతీయుడుగూడ తప్పక విని ప్రభుత్వమువారి దృక్పథమునుగూడ తెలుసుకొనగలడు ఎంతోమంది మూర్ఖులై వాదనకు నిలువజాలని మూఢులగు రాజకీయవేత్త లున్నారనుటకు వాస్తవము. కాని వీరిని వెదుర్చుచున్న మధ్యతరగతి రాజకీయ వేత్తలతో గాక మనలోనే కొంతగావచ్చి వారితో పోల్చుటలసియున్నది తాముకొప్పుతరగతికి చెందియున్నా మను జ్ఞానముతో ఇంగ్లాండునందు పునస్సంపించుట యెట్లుండునో తాముకొప్పెడతాకి చెందియున్నామను గర్వముతో హిందూదేశమునందు పునస్సంపించుటగూడ ఇదియు అవేషమైన మనోవైఖరిని దెల్పుచున్నది. అట్లు మాట్లాడునపుడే చెతమునందైనను ఓరిమిక్లిగి యుండుట దుస్సహనముకాని ఓరిమిక్లి అదేమియో అట్లు మాట్లాడుటకు కారణమేమియో తెలుసుకొనినట్లయిన దానికి తగిన ఫలము చేకూరగలదు

పర్లమెంటు సర్వీసు

హిందూదేశమందెప్పుడు పర్లమెంటు సర్వీసునకు పరిపాలనా శక్తి ఎంత యవసరమో రాజకీయజానమును అంత యవసర

కాంగ్రెసు-కామను వెల్లుచట్టము

శ్రీయుత బి. శివరావుగారి లేఖ

డాక్టరు బినెంటుగారి చట్టమును పరిశీలించుట కొక ఉపసంఘము నేర్పరుపవలెనను తీర్మానమును అహమదాబాదు లో భారత కాంగ్రెసు సాధ్య సంఘసభలో పండిత మోతీలాలు సెహరాగా రుభవాదింపగా ఆచట్టము పార్లమెంటు సభలో తొలిసారి ఆమోదింపబడువరకును బినెంటుగారు కాంగ్రెసువారిని గణనచేయలేదు గాన దానిని పరిశీలనగూడదని చాలమంది ఆశ్చర్యించిరి. 1925 డిశంబరులో మొదటి ముసాయిదా సిద్ధమైనది నేమనల కన్వెన్షను మొదటి సభ జరుగగానే బినెంటుగారు బెల్గాం కాంగ్రెసుకు వెళ్లి సకలపక్షములకును కాంగ్రెసులో ప్రవేశమును కలిగించుటకు ప్రయత్నించిరిగాని లాభముగలగలేదు. 1924 జనవరిలో డిల్లీలో సకలపక్ష సభ జరిగినపుడు యీచట్టము సకలము స్వరాజ్య ఉపసంఘము వారికి సమర్పింపగా వారు చర్చించి చాల సవరాలను చేసిరి. వారినివేదికను సకలపక్ష మహాసభవా రామోదించలేదు 1925 ఏప్రిల్లో కాన్పూరులో నేమనల కన్వెన్షను సభలో చట్టము స్థిర పరు ప బ డి న పి మ్మ ట 1925 మే లో కలకత్తాలో భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరిగినపుడు గాంధీగారి నూచనప్రకారము బినెంటు గారాసభకు వెళ్లిరి ఆసభకు నిర్ణీతసంఖ్య రానందున సభ జరుగలేదు గాన చట్టము ప్రతులను సభ్యులకు పంపి అభిప్రాయములను తెలుప గోరెదమని గాంధీగారు బినెంటుగారి కెరిగించిరి గాంధీగారికి కావలసిన ప్రతులను బినెంటుగారి రిచ్చిరి. అపుడు చిత్తరంజన దాసుగారికి జబ్బుగా నున్నందున ఆయన డార్జిలింగులో నుండిరి గాన బినెంటుగారు డార్జిలింగు వెళ్లిరి. అపుడు జరిగిన సంగతులనుగూర్చి పత్రికలలో నిదివరకే ప్రకటింపబడెను. గత నెవ్రెంబరునెలలో పాట్నాలో భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సభలోగూడ చట్టమునుగూర్చి ఒక తీర్మాన ముపవాదింపబడెను గాని దాని నెవరును అనుమదింపనందున చర్చింపబడలేదు ఈ సంవత్సరము ఫిబ్రవరినెలలో ఢిల్లీలో భారతకావ్యసంఘము సభ్యులు 40 మంది యిష్టాగోష్టిగా చట్టమునుగూర్చి చర్చించిరి ఆ ఫలితము రహస్యము గాన వెల్లడింప వీలులేదు. ఆసభకు శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారును స్వరాజ్యపక్ష నాయకులనుగూడ వచ్చిరి

అట్టివో బినెంటుగారు కాంగ్రెసును గణనచేయలేదనుట చాల వింతగా నున్నది

సత్యమూర్తిగారే ఆసభలో చాల ఆశ్చర్యలను చేసియున్నారు గాని 1928 లో ఎన్నికలు జరుగుటకుముందు శత్యమూర్తిగారు నేమనల కన్వెన్షను నియమముల సంగీకరించి ప్రమాణమచేసిరి. అందువలననే మంత్రీ రామయ్యగారు పోటీగా నిలువలేదు. డాక్టరు బినెంటుగారుగూడ చాల తోడ్పడిరి గాన నిపుడు సత్యమూర్తిగారు రాచట్టము నాక్షేపింప గూడదని న్యాయండియ ప్రధాన వ్యాసమున విమర్శింపగా యిచ్చుడైనను ఆచట్టమును కాంగ్రెసులో నుపవాదింపబడుట వారామోదించుటయు జరిగినవో దానిని నామోదించుటకు నాకెట్టి ఆశ్చర్యమును లేదని 12-4-1928 వ లేదని సత్యమూర్తిగారు వ్రాసిన శివరావుగారు వ్రాసిరి

రమై కన్నదుచున్నవి. దానిలో చెడుగు ఎచ్చట నున్నదనగా పూర్వము రాష్ట్రములలో పేదవారలనుడు పరిపాలనావిధులను గడుపు కాలమంతయు ఆ సెంట్రీలోను కావసనభలలోను వచ్చు ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వపరిపాలనను సమర్పించుచు ప్రశ్నలను తయారుజేయుటలో వినియోగింపబడుచున్నది ఈరెండు పనులు సమానమైన తృప్తికరముగా నిర్వర్తించుటకున్న మనుష్యులు చాలరు. హైదరాబాద్ ప్రజాభిప్రాయముతో పరిపాలనకు దగ్గర సంబంధ మేర్పడి ఎంతో ప్రమాదములను కలిగించెడి తప్పులను దిద్దుకొనుటయే దానియందు గల కేలు. ఏది యెట్లయినను కాలము మారుచున్నట్టి యీపరిస్థితులందు రాజకీయ విజ్ఞానము నందును పరిపాలనా పద్ధతులందును సమానమైన మేధానంపై గల వైస్రాయిని గరిగియుండుట చాల అదృష్టము ఈకాలపు చరిత్ర యింకను వ్రాయవలసియున్నది అది వ్రాయబడినప్పుడు విల్ల బ్రెజిల్ హిందూదేశచరిత్రలో రీడింగుప్రభువు కాలమును డెక్లియే ప్రాముఖ్యమైనదిగా కనబడునని నానమ్మకము.

నబర్తయొడంబడిక భగ్గు మగుట

లాహోరు ట్రిబ్యూను ప్రతికా వ్యాఖ్య

నబర్తయొడంబడిక స్థిరీకరింపబడుననియు హిందూ దేశములో రాజకీయ పక్షములన్నియు కాంగ్రెసు పతాకము క్రింద చేర్చబడుననియు ఆతురతతో యెదురుమామున్నవారి కందరికిని 4, 5 తేదీలందు అహమ్మదాబాదులో జరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశ ఫలితములు విరాళము కలుగ జేసినవి ఒడంబడికకు ఆర్థము చెప్పటలో రెస్పాన్సివు సహ కారవాదుల తొకవంకను స్వరాజ్యవాదులకు మరియొక వంకను అక్రమాయభేష మెట్లు కలిగెనో చాలమందికి విస్తృతముగా తెలియక బాయిసను ఏయే పరిస్థితులలో ఒడంబడిక భగ్గు ము చేయబడెనో ప్రజలకు తెలియజేయబడినది ఈయుభయపక్ష నాయకులను నబర్తయొడంబడిక సమావేశములు చెప్పకొనవలె నను ఆతురతగలవారై రెండవ పక్షమువారు ఒప్పుకొందురనే అభిప్రాయముతో తమ కనుకూలమైన మాత్రమలను తియ్యారు జేసకొని వచ్చిరి రెస్పాన్సివు స్వరాజ్యవాదులు బొంబాయిలో రివి తేదీన సభ జేసి సాధ్యమైనంతి వ్వరలో స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు జాత్ర్యక మత్యవసరమని అంగీకరించి అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులతో ఒడంబడికను సమ రిందుటకు తమ ప్రతినిధుల కధికార మొసంగును నబర్తయొడంబడికను ఆమోదించిరి కాని స్వరాజ్యవాదులలో అందు ముఖ్యముగ మద్రాసు స్వరాజ్యవాదులలో నటువంటి సమ సభావము లేదు ఏదోయింకమార్పు అవసరమనియు సభలో అన్ని పక్షములవారి ప్రతినిధులను సమ సూచనల నాలోచింపజేసిన విధభావించిరి కాని స్వరాజ్యవాదులు ఒడంబడిక చరతులలో మార్పును కోరుచున్నారన్న మాటచేతనే పండిత మోతీలాలు ప్రభృతులు ఒడంబడికనుండి వీరిపోయినారను కారణము చెప్పుచు రెస్పాన్సివు పక్ష నాయకులు భయపడి యిదివర కనున్న ప్రకారము సభకు రామని చెప్పిరి స్వరాజ్యవాదులు వైఖరి కట్టి యర్థమును చెప్పుచు విషయములకు బహిరంగముగా చర్చించుటకు సభకై నను రామని చెప్పటలో జయకరు మొదలగువారు తొందరపడి నారని చెప్పటకు చింతిల్లుచున్నారను ఇది కేవలము స్వరాజ్య పక్షమువారి సభ మాత్రమేకాదు ఇరు అన్ని పక్షముల ప్రతి నిధులను కలరు స్వరాజ్యసంపాదనకై జాత్ర్యకృతిన నెల కొల్లుటకై వారందరును సభకువచ్చియుండిరి రెస్పాన్సివు సహకారవాదులుగూడ సభకువచ్చి చేయబడిన సూచనలో మంచియేమైనను యెడల విచారింపి తమయభిప్రాయములను గూడ విచారణ నిమిత్తమై తెలిపియుండినవో వారి విధిని వారు నిర్వర్తించి యుండినారయ్యెడివారు వారొకవేళ సభలో గావించబడు తీర్మానముతో అంగీకరింపక పోయినను మయ్యమునచ్చినట్లు ప్రవర్తించుటకు వారికి తగిన స్వాతంత్ర్యముండియుండెడిది వాట్లు చేసియుండినయెడల సహసా దృశ్యముతో జాత్ర్యకృతరకు వివిధపక్షములవారు చెప్పు అభిప్రాయములకు తగినట్లుగా సబర్తయొడంబడిక విచారింపబడియుండెడిది. రెస్పాన్సివునాయకులు విచారణీయాంశమును గూర్చి చర్చించుటకై సభకురాకపోవుటమిగుల విచారకరము ఒడంబడిక భగ్గు మగుటకు కారాము వారన చెప్పవలసి నన్ను చున్నది

అన్ని పక్షములవారును వికమత్యము నెలకొల్పుటకై ప్రథమసారి ఓడిపోయిన విషయమునుగూర్చి చెప్పవలసినదితియుచెప్పినప్పటిని నిరంతర కలహములకు విభేదములకు అవకాశ మొసంగుచున్న యీ దేశపరిస్థితులలో బలవంతముగా వికమత్యమును నెలకొల్పజాలమనుట సత్యమని చెప్పవలసియున్నది దీనికి చాలవరకు సాంఘికశక్తికి వైషమ్యములును రాష్ట్రములలోని నేర్వేలు పరిస్థితులును కారణములై యున్నవి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వముతో నెట్టిసంబంధములేని ప్రజలసంస్థయై యున్నంతికాలమును కాంగ్రెసువారందరును సమానాద్యముగగలిగి వికమత్య భావముతో అన్ని పక్షములవారును కలిసి పనిచేయుచువచ్చిరి కాని ప్రభుత్వవిధానములో ప్రజలకుగూడ కొంతఅవకాశమును అధికారమును ఒసంగినచెట్లనే సంస్కరణములతో అసంతృప్తి జెందన ప్రభాధికులచే గావించబడిన తీర్మానములకు కట్టుబడిని పక్ష మొకటి దేశములో బహులు దేరినది అవేవో ఆ సంస్కరణములవలన లాభముగాని నష్టముగాని దేశమున కెంతవచ్చినదో కాలమును అనుభవమును తెలుపుచున్నవి ఇంతకంటె మంచి లాభములను పొందు నిమిత్తము సంస్కరణములను నిర్వహించుటకు మంచి ఆశచూపెట్టబడినది దీనితో కాంగ్రెసునుండి మరి కొంత తొలగిపోయిరి. వేతనములయొక్కయు, అధికారములయొక్కయు హోదాలయొక్కయు ఆకర్షణ ఏ దేశమందైన నొ

రామ్మారాయణ చౌదరిగారిని సంస్థానమునుండి వెడలనడచుట

ఈలన్యాయపు టు త్తరపువై చౌదరిగారు శాసనతీర్మానము చేయబూనుట

శిల్లి, మే 11 — జెయిపురపు సంస్థానపు ప్రేటుకొన్నిలు అన్యాయానికి అత్యధికమందు ప్రకటించబడుచున్న ఫరూన్ రాజ స్థానశిల్లికా సంపాదకులు శ్రీ రామ్మారాయణ చౌదరిగారు తనపై ప్రయోగింపబడిన ఆస్థానపు టు త్తరపులు అన్యాయమని తెలుపుచు మే 10 వ తేదీన యు త్తరము వ్రాసియున్నారు. దానిలో మార్చి 7 వ తేదీ 1925 న తన్ను జెయిపుర సంస్థానపు సరిహద్దులనుండి 12 గంటలలోగా వెళ్లిపోవ్వకుట తప్పనియు, మరియొప్పుదు సరిహద్దులలోనికి రాకుండ మనుటయు తప్పనియు, తేఖవటిలో అసంతృప్తి గలుగజేసిన మాట తప్పనియు, ఈసందర్భమున తాను రెండు త్తరములు ఇదివరలో వ్రాసియుంటిననియు తెలుపుచున్నారు 1925 సం॥ మార్చి 6 వ తేదీన ఏదియైనను అట్టి ఉ త్తరపు తనపై జారీచేయుచున్నారాయనియు, సికారులో తమకృషి యెంతవరకు రాజీ కుదుర్చుటకు యత్న మేసినయు, ఉభయపక్షములు తమ్ము కోరికనియు, రాజీ భగ్గు మైనపుడు జరిగిన రాయవార విషయమంతయు ప్రమ రించెననియు, తాను చైతులకు తరువాత నిచ్చిన సలహా కాసన బద్ధమైనదనియు, పై అధికారులకు తమ కష్టములను తెలుపు కొనవలసినదని చెప్పిరనియు, వ్రాసియున్నారనియు రెండ, తేఖ మార్చి 10 వ తేదీన తనపై జారీచేయబడిన యు త్తరపునకు మూలాధారము సరియైనవార్త గాదనియు, అసత్యమనియు, పక్షపాతమైనదనియు, ఆ యు త్తరపును తిరిగి న్యాయస్థానితో నాలోచింపవలెననియు తాను సం స్థా న పౌ రు డ న యు తన గూ వ దా స్థి యు, బం ధు వు లు ను అక్కడనే యున్నారనియు తెలియబరచెననియు వ్రాసిరి 15 మాసముల వరకును తాను నాయదృష్టి ప్రసార మేమైన గలుగునేమోయని వేచియుంటిరనియు కాని లాభము లేకపోయె ననియు వ్రాసిరి నాపై జారీచేయబడిన యు త్తర పు అన్యాయమైనదనియు క్రూరమైనదనియు మరింత నాకు స్పష్టమగుచున్నది తమరు నెలపులో ఉన్నపుడు తమ స్థానము నాక్రమించిన న్యాయ దృష్టిగల అయికోపియడొకడు ఈఉ త్తరపు అన్యాయమైనదని గుర్తించెను గాని అధికారుల గౌరవము నిలుపుటకై యేమియు చేయ జాలకుండెను తమ చర్యయొక్క అన్యాయము నాకు బాగుగ తెలియ వచ్చినది. ప్ర తి క్రి య చే యు ట కు కంగీకరింపకుండుటలో తమ మార్పు గూడ తెలియ వచ్చినది. కావున నే ననుసరింప దగిన విధాన మొక్కటియే యున్నది మీ ఉ త్తరపును ధిక్కరించి తమ నిరంకుశత్వమును ధిక్కరిం చుటయే తమరు నాబాటి రాజభక్తి గలిగి నట్టియు శాసన బద్ధుడైనట్టియు, కాని దేశభక్తియుతుడైనట్టి వాని సంస్థానము నుండి వెడల గొట్టుట అన్యాయమని గృహముగా నమ్ముచున్నా ను తమరు మైసరు విహారాచారి పేరిట రాజ్యము నేలచు న్నారు తమ కి యు త్తర ఎండక పూర్వమే నేను పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు వారివద్దకు పోయి ఆరెస్టయ్యెదను

(స్వతీయ విలేఖరి)

క్ర టి యే మా న వ స్వ భా వ మ గు నీ ప్ర కృ తి తో పోరాడుట దుష్కహము ఇంతటి యవసర మెప్పుడు ను లేకున్నను దేశమయొక్క ప్రస్తుత పరిస్థితులలో సమానమైన జాతీయాదర్శకులతో సంపూర్ణమైన వికమత్యము కుదురుట యెంతకష్టమో తెలియజేయుటకై యీ విషయమును చెప్పుచు న్నా ను సబ ర్త యొ డం బ డి క భ గ్గు మైనందుకు విచారింపు చున్నప్పటికిని ఏగో యొక విధముగ ఎంతవచ్చుచున్న నోర్చి వికమత్యమును తీసుకుని రావలెనని చెప్పెడి వారలలో మేముకరము గాము ఎంతో పెద్ద ధరను చెల్లించి అట్టి యొకమత్యమును కొనవలె నని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ సన్నిధియై యుండెను కాని నాశెషులలో నింతమొత్తమని తేలలేదు. జయకరుగా రికను చేరమునకు దిగుటకు భయపడి తమ వస్తువులను బజారుపకే తీసుకొనిరాచైరి. ఆవ్యవహారములు అర్ధాయస్కుగా అంతరించినది.

త మా పా లు

తగినమందు

ఒకడ — అయ్యా! కడుపులోకి ఎలుకవెళ్లివట్లు అనుమానంగా ఉంది ఏంచయ్యవ న్నారా! మతియొడు.—తక్షణం ఒకపిల్లని మింగండి

ముఖ ప్రకటన

అవుధాన్లుగారు — ఒక అపాత్రుడా! నూర్యడుదయించెవరకూ ముఖం కడుక్కోతే జేమిరా?

శిష్యుడు — అయ్యా! నూర్యడు కర్మసాక్షికాడంటే రేపొద్దున్న చిత్రగుప్తుడు నన్ను ముఖం కడుక్కోలేదంటే నూర్యడు సాక్ష్యమిస్తాడని నూర్యడు, వచ్చేదాకా ఆగినాను

చూపు

వీరమ్మ — (నుజిదితో) ఏమిటది న న్నలా చూస్తావు? మీ అన్నయ్యతో చెప్తా

మణిది — నువ్వే నాకేసిచూసి, నేను నీకేసిచూశానంటావు?

వీరమ్మ — ఏమబద్ధా

విదేశములలో వస్త్రవ్యాపారము

హిందూదేశము ప్రాచీనకాలమున పానీషియా, పాలెస్టీను, అనేరియా దేశములతో వస్త్రవ్యాపారము చేయుచుండెను ఇదిగాక గ్రీసు, రోము, ఈజిప్తు దేశములకు బట్ట నగు మతిచేసి అమిత ధనము కేర్పిరి గడించెనని యిదివరకే తెల్పియుంటిమి నవీనకాలమున టర్కీ, లెనిస్, పోర్చుగల్ హోలండు, ఇంగ్లాండు మొదలగుదేశములతో వర్తకము చేయసాగెను డచ్చివారును ఆంగ్లేయులును, 17 వ శతాబ్దమున హిందూదేశ వస్త్రములను విశేషముగ తమ దేశములకు దిగుమతి చేయుచుండిరి పీతాంబరములను మస్లినులను ఇంగ్లాండులో నెక్కువగ నుపయోగించుచుండిరి ఇచట జంబూనాలగు నుపయోగించెడు ముతక అద్దకపు క్యాలికోగుడ్డలను అచ్చటి నారీమణులు మిక్కిలి అపురూపముగ ధరింప నారంభించిరి నేలమీద పరుచుకొనుట కుపయోగపడు తివానీలు ఆంగ్లేయుల దేహముల నలంకరించుచుండెను ఆంగ్లదేశపు రాజీయగు “ఆన్” గూడా వీ నాపట్టుబట్టలను భరతి వర్షపు క్యాలికో గుడ్డలను కట్టుకొని మురియుచుండెను శత్యాగృహమునందును వంట యింటియందును, తెరలకును, తెరగడలకును కుర్చీలకును, పలుపులకును నాంగ్లేయుల క్యాలికో గుడ్డనే ప్రయోగించుచుండిరి ఇట్లు హిందూదేశవస్త్రములు మిగుల వ్యాప్తమగుట గాంచి ఆంగ్లేయులు తమ వస్త్రప్రతికేతను నశించునని భీతిల్లి పినిని నిరోధించుటకై, 1700 సంవత్సరమున కొన్ని శా.నములగావించిరి. (2 వ విలియము కాలపు 11, 12 చట్టములు) యీ వస్త్రములు ధరించినవారికి విక్రయించిన వారికిని 200 పౌండులు (రీ వేసు రూపాయలు) జూల్కానా విధించిరి అయినను వాని వాడుక కినుమతయు తగ్గదయ్యెను ఈవిధముననే యూరప్ ఖండమందు ప్రతిదేశమువారును, వారి పరిశ్రమలు నశించునని భయపడి హిందూదేశపు సరకులు రాకుండు నాటంకపరచట కనేక ప్రయత్నముల చేసిరి ఈ యంశములను బట్టి భారతీయ వస్త్రవ్యాపార మెట్టి వహోన్నతి గాంచెనో పాఠకులే యూహింపగలర

సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి.

మణిది — నవ్వు నాకేసిచూడకపోతే నేను చూశినట్లు నీ కల తెలిశింద

ఉల్లిపాయ

బైరాగి — ముముక్షువులు ఏకాకినా దుఃఖానంచేసి ద్వాదశినా డుల్లిపాయతో భోజనంచేస్తే మోక్షంపొందుతారని శిష్యులు — అయ్యా! ఉల్లిపాయ భోజనా ద్ధముకాదు కాదండీ?

బైరాగి — అంతా అర్థం శంఖచక్రాలు తనలో ఇముడ్చుకున్న ఉలికి దొవముంటుందా?

శిష్యులు — శంఖచక్రాలా? బైరాగి — నిజవుగానూ, అడ్డంగానూ కోసి చూడూ శంఖచక్రాలు కనపడతాయి

గోదావరి

ప్రయాణికుడు — అయ్యా! మీ రేవేళనులో దిగుతారండీ

ప్రయా — గోదావరిలోనండీ

ప్రయా — అంతకోప్పడతారేం బాబూ! తప్పయితే తమిళంనండీ

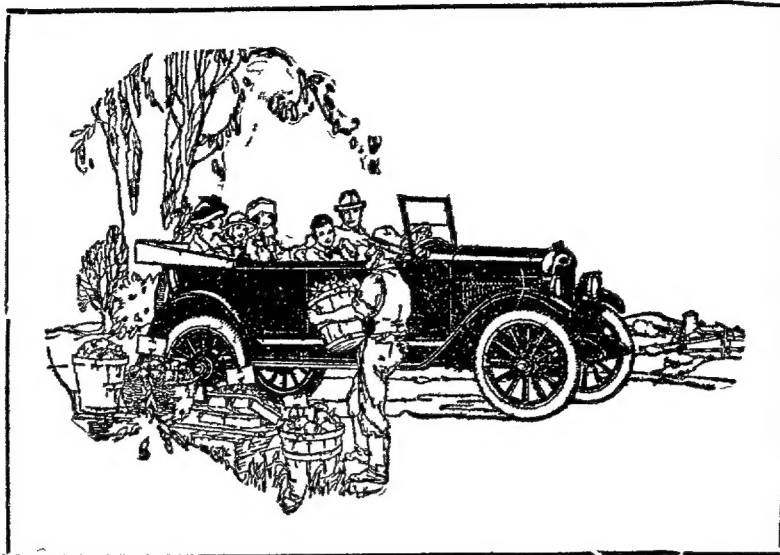
ఈ సుగుణములన్నియు చివరెట్టును మీపనులకు మిక్కిలి అనుకూలముగా నుండునట్లు చేయును.

ప్రేమకులు

చివరెట్టు క్రొత్తపర్వము ప్రేమను వాడుట చాలా సులభము. మీలను బట్టి సరుదుకొనుట అతిసులభము. ప్రతిప్రేమ ప్రేమకు ప్రేమింగువలయును సమముగా సరుదుటకు 'పద్ధతి' కనపెట్టబడినది. అవసరమైతే ప్రేమలకులోన ఎక్కుపాండింగు పై పుగలదు. 11" అంగుళముల ఉక్కు ప్రేమ ప్రేమములపైన ఒక ప్రక్కన మాత్రమే పనిచేయును

పెనుకభాగము ఇరును

చివరెట్టుకున్న క్రొత్త ఇరును బాంబో - టైపు హాసింగుతో గలది చివరెట్టు మోటారుకు గల అపారమైన పవరును సమర్థించుచున్నది. వ్యత్యాసముగనున్న పవరు ప్రొఫెస్సరు హెట్టె, హాసింగుతో సహా యూనిటనుండి వెక్కిరించబడును రింగు గియరు, పినియన్ యివి రెండు ఎప్పుడును సరియైనస్థితిలోనే యుండును.

ధర రూ 2850 నుండి గలదు.

ఈ ప్రకారము చెన్నపురియందు వివరములు.

సింపున్ అండుకో., లిమిటెడ్

మద్రాసు

ఉదకమండలము

అఖిలభారత హిందూమహాసభ కార్యనిర్వాహక వర్గ సమావేశము

ముఖ్య తీర్మానములు

డిల్లీ, మే 12.— ఈమహాసభను రాజాహరీంద్ర నాథుగారి అధ్యక్షత క్రింద అఖిల భారత హిందూమహాసభ కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమైనది. సభవారు ఇప్పటికే 7 గంటలనుండి చర్చించుచున్నారు ఇంకను చర్చజరుగుచునేయున్నది. చాలవరకు ఇంతవరకు ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు కలకత్తా అల్లరులగుర్చియే. (1) అఖిలభారత హిందూమహాసభ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు అనవసరముగా అన్యాయముగా కొందరు మహమ్మదీయుల కలకత్తాలో శాసనసమితిపై దాడులు, లైసెన్సుపొందినట్టియు ఆర్యసమాజీకుల ఉత్సాహమును, హిందువులను, సిక్కులను అణగారిన గుర్జారాలను హిందువుల ఆగ్రహమును రవ్వల్కొల్పటయు చేయుటను తీవ్రముగ ఖండించుచు ప్రబలమగు అసమ్మతి తెలియచేయుచున్నారు మహమ్మదీయు లిట్లుచేయుటలన చాలమంది చనిపోవుటయు, ఆస్తి నష్టముగటయు, కసితిర్చుకొనుటకు హిందువులు దురంతములు చేయుటయు కలిగినది (2) కలకత్తా అల్లరులలో వీనస్త్వముపొందిన వారి కుటుంబములకు సభవారు సానుభూతి తెలుపుచున్నారు (3) సాంఘిక అసహనమును, ద్వేషమును ప్రదర్శింపబడిన కలకత్తా అల్లరులకు విద్యావంతులైన మహమ్మదీయుల కొందరి ఉపన్యాసములను పత్రికలలో వ్రాతలను కొంతవరకు కారణములని ఈ సభవారు తెలిసికొని విచారించుచు ఉభయపక్షములకు హానికరమగు ఉపన్యాసములను వ్రాతలను ఆపగలందులకు ఆయాసంఘ నాయకులను హెచ్చరించుచున్నారు. (4) హిందూసంఘమునందలి వివిధసంఘము లందును సామరస్యము కుదుర్చుటయు ముఖ్యోద్దేశము లని ప్రకటించుచున్నారు (5) హిందువులను ఈసభవారు మహమ్మదీయుల నాయకుల కొందరు ఉపన్యాసములచేతను వ్రాతచేతను ఆర్యసమాజీకులను సనాతనులనుండియు, సిక్కులను హిందువులనుండియు విడదీయ యత్నించుచున్నారని హెచ్చరించుచు

ఉద్యమమందు ఉత్సాహముతో పనిచేయుచున్నవారిపై మహమ్మదీయుల నాయకులు మోపిన చిందలు నిరాధారము లని తెలుపు సంఘటనోద్యమముయొక్క యుద్దేశము హిందువుల హక్కులను రక్షించుటయు, సాంఘికలోపదురాచారములను తొలగించుటయు, హిందూసంఘముందు సాంఘిక సంస్కరణమును అభివృద్ధిచేయుటయు, ఈదేశమందు నిరసించుచున్న తమహక్కులను నిలుపుకొనుటకొరకు అయిక్యము గావలసినదని కోరుచున్నారు.

హాజరైనసభ్యులు — మాలవ్యా, శ్రద్ధానంద, మహేష్ రాజు, రాయ, భేదర్నాథు, పండిత నేరీరాము, లాలారామ ప్రసాదు, దేశబంధు గుప్తా, సూర్యందరాయి, వాజపేయి, యమ్ ఆర్. భార్గవ, ప్రాఫెసర్ ఇష్ట్రీ, దేవరత్న శర్మగార్లు, వాయిద్యముల విషయమై తీర్మానము ఇంకను ఆమోదింపబడలేదు సభవారు ఇంకను ఆలోచించుచున్నారు. తీర్మానతీర్మానములు ఇంకను వ్రాయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు బాలభట్టోద్యమము

ఆంటిస్టేషన్ ప్రచారము

లాహోరు, మే 12 — బాలభట్టోద్యమము పంజాబులో 1921లో చాలవ్యాపించిన 1925 లో 11 దశమలుమాత్రముండి 399 గురు బాలభట్టులుండిరి. ఈసంఖ్య ఇప్పుడు 305 దశమలు గను 15640 బాలభట్టులుగను పెరిగినది. బాలభట్టోద్యమము వ్యాపించినపట్టణ విప్లవకానము సర్ మాల్వాముమోయలీ గారు 'ఫిఫ్ స్టేట్స్' జస్టిసు ఎఫ్.ఎస్.గారు ఫిఫ్త్ విక్షనరీ కొద్దికొంతలో వెలువ్రై నింటికేగచున్న హిందుగారు ఈసంఘమునకు రాష్ట్రీయకార్యదర్శి.

లాహోరుజిల్లాబాలభట్టసంఘము ఆంటిస్టేషన్ ప్రచారము చేయుచున్నది. సివిలులైన గాక మిగిలిన నగరమును 9 వార్డులు గవిభజించి స్థానికదళములకు ఆయావార్డులందు ప్రచారముచేయుటకు అనుజ్ఞ ఈయబడినది. ఇంతవరకును కరపత్రములు పంచిపెట్టుట గోడలపై పెద్దప్రకటనలు ప్రకటించుట:— (ఆ. ప్రె.)

కార్పొరేషను సమావేశము

సుహృద్వాదీగారు సభకు రాకుండుట

కలకత్తా, మే 12 — డిప్టీమేయరు సుహృద్వాదీగారు చాలమంది సభ్యులచే రాజీనామా నీయమని కోరబడెను వారు నేటి కార్పొరేషనుసమావేశమునకు రాలేదు

నేడు సమావేశమందు కార్పొరేషనువారు ప్రెసిడెన్సీ ఏరియా సెక్యూరిటీబిల్లును చర్చించి దీనినే ఎమెండెంట్ సెక్యూరిటీ బిల్లుని పిలుచుచున్నారు. ఇది 17 వ థేటిన్ శాసనసభయందు చర్చింపబడును. ఈబిల్లును చాలమంది సభ్యులు వ్యతిరేకించి ఇప్పుడున్న శాసనములు ఎట్టి అల్లరిపరిస్థితులైనను అణగగల కత్తిగలవిగనుక క్రొత్త శాసనము నవసరమని వాదించిరి. భయావేశములచేతను తొందరచేతను చేయుచున్న శాసనముగాని వేరొకటిగాదని కొందరు నిరసించి ఇదిబెంగాలు రెగ్యులేషను మూడవదానివలె సుమయోగింపబడునని కొందరు వాదించిరి ఇది రాజకీయనాయకులను చెరిలందుచుటకు ఎత్తిన పన్నుగడయని కొందరిని ఆధికసంఖ్యాకులచే ఈదినుతీర్మానము అంగీకరింపబడినది. ప్రభుత్వమునకు ఎట్టి అపరభుపరిస్థితులైనను తగిన శక్తిగలదుగనుక చేయవచ్చు శాసనము అనవసరమని కార్పొరేషనువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు ఐకోపీయ సభ్యులందరును తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ సమ్మతుల నిచ్చిరి (ఆ. ప్రె.)

నర్స సాతము

సిల్వా, మే 12 — తెచ్చె సెరిము, అస్సాము, పంగువోము, సంయుక్తపరగణాలు, పంజాబు మధ్యపరగణాలు, కొంకణము ఉత్తర హైదరాబాదు, మైసూరులలో స్థానికముగ స్వల్పవర్షమున్నది. ఒరిస్సా దక్షిణపంజాబు, తెలంగాణము, రాజపుతానా, మధ్యపరగణాలు, బొంబాయి, దక్కన్, కులబారు, దక్షిణమద్రాసులలో అక్కడక్కడ స్వల్పవర్షమున్నది నూచన — సంయుక్తపరగణాలు పంజాబులో తగ్గదలయు, అస్సాములో ఎక్కువగుటయు గలుగవచ్చును (ఆ. ప్రె.)

హిందూ కాలేజిలో మహాసభ

మాలవ్యాగారి యువనాథులను

హిందూ మహాస్కూలు వైమమ్యములను నిరసించుట

కుది సంగతిగల నిజస్వరూపము.

దీని, మే 12-న సాయంత్రము 5-వ మోహన మాలవ్యాగారు చాల పెద్ద సభకు హిందూ కాలేజిలో ఉపన్యాసము చేసి హిందూ మహాస్కూలులందరను శాంతిముతో ఆహ్వానించి వీరిని సమీక్షించి ఈ సభ్యులైన కలకత్తా అల్లులను విచారమున తెలిపి ఇస్లామును గాని హిందూ మతమునకు ఈవత్సావరమైన ఏ పాపమును ఎరుగని ఉభయ పక్షమువారును చనిపోవుట వలనగాని ఆస్తివస్తువులను గాని లాభము గలిగెనాయని సభ్యుల ప్రశ్నించెను ఈ సభ్యుల జరిగిన విధి లాభము మహాసభలో సభి సభ్యులైన ఉపన్యాసముగూర్చి మహావీరు దళముల గూర్చి తప్పు అభిప్రాయములను ప్రచారము చేసిరి. సంఘ రేణువగు హిందూస్థాన్ సాంఘికతైః సంస్కరణముల తెచ్చుట ఇతర మతములపై దాడిచేయుట ఈ ఉద్యమముందు లేదు స్వసంకల్పము ప్రతిష్ఠా క్రియోగ్యము హక్కు. గృహ విశిష్టములయొక్క ముఖ్యోద్దేశము ఏ వాతానికి ఏ విధి మైనగాని స్త్రీలను గౌరవించుటనూ, తమకు తాము రక్షించు కొనుటకనూ లేదు పాపముగారి హక్కు మైట్టియు ఫురిగొల్ప బడజేటియు ఉద్దేశముగారిని దెప్పిచెడియు స్వరక్షించు గారు అయియున్నది. హిందూ సత్తాలోనికి వ్యక్తులను నా రుట కు ప్రస్తావింపబడుట గాని మహాస్కూలులకు గాని ఎంతోకాగలవో అంతమృత్యుగలదు చితిదుల యెదుట వాద్యముగూర్చి మాటాడుచు మాలవ్యాగారు పూర్వము ఉత్సాహము వాయిద్యములముగా ముందు ముందటికి వెళ్ళుచుండెనుగాని ఎవరను అప్రమంబులేదని చెప్పిరి. ఢిల్లీలోనే ఉత్సాహము వాయిద్యములతో సహా ముందు ముందటినుండి వెళ్ళుచుండెను దీనికి ప్రభుత్వోద్యోగి గులే సాయము ఈ సమస్య పరిష్కారము ఉభయపక్షములు పూర్వచారములు అరులలో పెట్టుటలోనే యున్నది. ప్రతి మోహిల్లాలోను ప్రతినిధి సంఘము ఉండవలెను. సంఘ ప్రతినిధులందరి సంఘ వైమమ్యముల సమయమునలెను ప్రభుత్వోద్యోగి గులే చాల బాధ్యత యున్నది వారు ఉభయపక్షములందు ను నాయకుల సలహా తీసికొని మంగుటనే వారి తీర్మానమును ప్రచురింపవలెను వారి కాభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుటలో హిందూ వక్తలును వ్యాసరచయితలను బాగ్రతలో ఉద్దేశక హితముగా తమ తమ పనుల చేయువలెనని హితభోధ గావించిరి (అ. ప్రె.)

మహాత్మాడు బొంబాయి గవర్నరు నందరింప వెడలుట

అహమదాబాదు, మే 12-నేటిరాత్రి గుజరాతు మైలులో బయలుదేరి మహాత్మాగాంధీగారు బొంబాయి వెళ్ళుచున్నారు. ఇటీవల అతనికి నైటింగ్ వ్యాధికి కేంద్ర దిక్సొందిన భ్రతులగుడే ఓదాసు గాంధీగారిని బొంబాయిలో జూమలుకు రెండుదినములు హత్యుడు ఆగెదరు. సోమవారమురాత్రి బయలుదేరి బొంబాయిగవర్నరుగారితో వ్యవసాయకమిటి సందర్శనను సంప్రతించుటకు సహజతేజ్వరము నెడతెదరు మంగళవార ముదయమున క్షింపు గవర్నరుతో మహాత్మాజీ సంప్రతించును మహావతే జ్వర లో గౌరవనీయులగు సర్ సి నై మెహగారి భవనమున గాంధీమహాత్ముడు సభియను (అ. ప్రె.)

అనంబి అధ్యక్షుని ఆగమనము

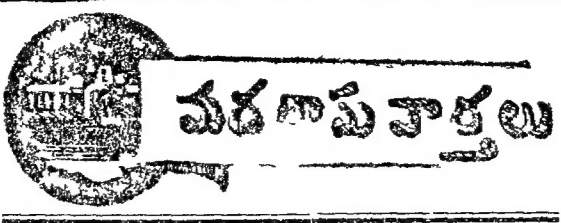
అహమదాబాదు, మే 12-నేటిఉదయమున అనంబి అధ్యక్షులు గౌ. వి. జె. సతేలుగారి వ్యుత్సవచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

లిట్టను ప్రభువుగారి ఆగమనము

కలకత్తా, మే 12-నెల్లూండి దెంగాలగవర్నరులిట్టను ప్రభువు దిగివచ్చెను (అ. ప్రె.)

ఎంగ్లండ్ కు పోను

అగ్రా, మే 11-న హోమెయిన్ ఎంగ్లండ్ కు పోను చాలసేపు ఆశ్రా ఆన భవించెను. (అ. ప్రె.)

శ్రీ వానవాంబా వైశ్యనమాజము:— ఈ సమాజమువారు కంటేటి రామబ్రహ్మం శ్రేష్ఠిగారికి బహులుగా రొట్టెల రామానజం శ్రేష్ఠిగారిని గౌరవకార్యదర్శిగా నియమించిరి— బైసాని కృష్ణయ్య శ్రేష్ఠి-అగ్రాసనాధిపతి.

మద్రాసు శాసనసభ:— ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఉపసంఘపు సెలెక్షన్ బోర్డువారు కడపయందు రెండోసానమునకు ఎ పరకురామరావుగారి సభ్యునిగా నియమించిరి మొదటి సానమున కిదివరకే క కోటిరెడ్డిగారు నియమింపబడియుండిరి

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఉపసంఘము:— ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఉపసంఘపు కార్యాలయము బ్రాడ్వేలో 40 వ గృహమునుండి మైలాపురమునందు యెల్లాపదమాదాకోయిల వీధికి నేటినుండి మార్చబడినది. ఉత్తరములను ఎల్లాపదమాదాకోయిల వీధికి వ్రాయవలయును.

న్యాయాధిపతిగారి శిల్పపు:— మద్రాసు ఛీఫ్ జస్టిసుగారు వేసగి శిల్పలకు పిమ్మటనోకమాసము శిల్పపును దీసికొనిరి న్యాయాధిపతులు సైన్సర్లు, ఫిలిప్సుగార్లుమాడ శిల్పపును తీసికొనిరి కావున వి. ఎం. బ్రూట్టన్ బ్రాటరుగారు వస్తునంతటకు సి వి కుమారస్వామి కాన్స్ట్రులవారు ఛీఫ్ జస్టిసుగా నుందురు.

రాకపోకలు:— పానుగల్ రాజాగారు గడదినరాత్రి చీరాలకు పోయిరి.

ఇకకంటాక్సు కమిషనరు డి. ఎల్. స్టాటీగారు గడచిన రాత్రి ఉడకమండలమునకు వెళ్ళిరి.

పరిశ్రమల డైరెక్టరు సర్ టి విజయరావుచాచారిగారు వానిబాడకి సేధునయమున బయలుదేరి పోయిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘపు సెలెక్షన్ బోర్డినిటీ ఆఫీసు:— ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘపు సెలెక్షన్ బోర్డినిటీ కార్యాలయము 1926 జూన్ 1 వ తేదీనుండి మైలాపురం, యెల్లాపదమాదాకోయిలవీధి నుండు 1/27 వ గృహమున పనిచేయునుండును. రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముచే నియమింపబడిన అభ్యర్థులు, కాంగ్రెసు సంఘముల సెలెక్షన్ బోర్డు, ఇతర నేపీహితులను ప్రతిజిల్లాకును ప్రత్యేకముగా సంబంధించిన విషయములను ఆంధ్రపబ్లిసిటీ ఆఫీసు సెలెక్షన్ బోర్డికి పంప ప్రార్థితులు.

ఇంగ్లండునందలి కార్మికులకు కోయంబుత్తూరు కార్మికసంఘమువారి సానుభూతి:— కోయంబుత్తూరు కార్మికసంఘపు అధ్యక్షుడు రామస్వామి అయ్యంగార్ గారిట్లు తెలిపివార్తనందిరి— “కోయంబుత్తూరు కార్మికసంఘమువారు ఇంగ్లండు సమ్మెలో సానుభూతినిమాపిరి బోర్నిలు లిబరల్లు సమ్మెకు రాజకీయకారణముల నంటగట్టినందులకు చింతించి బోస్టిగారిద్వారా ప్రస్తుతము 100 రూపములనందిరి పాద నూరు రైల్వేకార్మికులు కుకవారమున సభిచేసి ఆదివారమున పనివారిడ్రను పంపురు. కార్మికుల యుద్దేకము మెండుగా నున్నది. (అ. ప్రె.)

సర్ పి.త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారివారి కోత్సవకార్యక్రమము:— 1 నగరమునందలి అన్ని ముఖ్యదేవాలయములందు అభిషేకములను అర్చనలను— మధ్యాహ్నము 12 గం.

2 అన్ని అన్నదానసమాజములవద్దను వీధుల కన్నమెదుట 3 అలంకరింపబడిన త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి పటము మనోవిగ్రహమువద్దనుండి మాంటురోడ్డునందు కాస్సాపాలికి కాన్స్ట్రుప్రక్కను 14 వ గృహమున త్యాగరాయ శ్రేష్ఠి జ్ఞాపకవిష్ణు భవనమునకు ఉత్సవముతో తీసికొనిపోవడును

ఉత్సవము బయలుదేరుట సాయంత్రం 5-30 4 గో విట్టి త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి జ్ఞాపకవిష్ణు భవనమున పానుగల్ రాజాగారు తెరచుట— సాయంత్రం 6-30. ఆంధ్రుడు యువమునకు రా బ్రాధితులు

న్యాయమూర్తి వి. రామేశంపంతులుగారికి విందు

చెన్నైలో “శ్రీవాన్” హోటలు యజమాను లగు శ్రీ రఘురామకాశ్రిగారు న్యాయమూర్తి వేపా రామేశంపంతులుగారి గౌరవార్థమై నిన్న సాయంత్ర “శ్రీవాన్” భవనముందు విందుసర్పిరి.

శ్రీయంతులు సామి పెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, గౌ. వేమవరపు రామదాసుపంతులు, గంటి లక్ష్మన్న, పప్పు సోమసుందరం, వావిళ్ల పెంకటేశ్వరకాశ్రి, న్యాయతి రామారావు, క. భావ్యమయ్యంగారు, వి. సి. రంగస్వామి, ఆర్కాటు న్యాయాధ్యక్షుడు, డి. అప్పారావు, డి. రాధావేంద్రరావు, యమ్మో రామారావు, క. మూరినారాయణమూర్తి, పి. ఆర్. బాలాశి రావు మున్నగు ప్రముఖులు విందున కరుదెంచినవారిలో గలరు. ప్రధమమున కొంతకాలము సంగీత కచేరీ జరిగిన పిదప అతిథులకు తృప్తికరముగ పలువిధములగు ఉపహారము లాసంగ బడెను సభ్యులు సరస్వర సంభాషణలతో విసోదముగ కాలముగడిపి చందిన తాంబూలాది సత్కారము నంది ఇండ్లకు జనిరి “శ్రీవాన్” హోటలును గరించిన ప్రకటన కాగితములు పంచిపెట్టబడెను

ఎండ్రో మెంటల్ బోర్డుమీద మరియొక దావా

వేసంగి శిల్పలకు శుక్రవారమునాడు హైకోర్టును మూయకముందు టి కుమారస్వామి అయ్యంగారి ప్రాత్యహాసుతో ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉపవిమరును పక్షమున హిందూమత ఎండ్రో మెంటల్ విచారణమువారిపై దావా చేసిరి మద్రాసు హిందూ మత ఎండ్రో మెంటల్ అప్ర చక్కగా లేవరియు ఆసంఘమువారు ఆ ఆప్ర ప్రకారము ఆధికారమును జరుపకుండ ఆప్రదల చేయవలయుననియు దావా ఈదావా క్రింది విషయముల దప్ప తక్కిన విషయములలో ఇతరదావాల వలె నే యున్నది —

“వారులు అద్వారు మరను, పెజావరు మరను, పట్టిక మరను, ద్ జీ కకన్నడ జిల్లా యం దలి ఉడి పి కానూరి మ ర ము అ ను మ ర ము ల స్వా మి వా ర్లు, వారులును మరి నలుగురు స్వామివాగ్గులు ఉడిపి శ్రీ కృష్ణు రమున పూజచేయుదురు. ఈ 8 స్వామివార్లయం దొకొకరు 16 సంవత్సరములలో 2 సంవత్సరములు పూజచేయవలెను. ఒక స్వామివారు పూజచేయుకాలమునకు పర్యాయ మని పేరు. ఒక్కొక్క స్వామి వారి ప ర్వాయ మం దు ను ఆ య న కు వ మ్మ వ రుం బ డి చా ల రు గా న మరముయొక్క ఆస్తిని కుమవ బెట్టియో మరేవిధముననో స్వామివాగ్గు అప్పు లేవలసియుండును. ఈమరుము లిదివరకు ప్రభుత్వమువారి యధికారమున నుండలేదు. వారికి ఎండ్రో మెంటును లేకుండెను వారికి శిష్యులును లేకుండిరి. స్వామివార్ల పాండిత్యమునకు మెచ్చి జమలిచ్చుధనముతో ఆస్తినికొని విగ్రహముల చేరుతో నుండుచుండిరి. శ్రీ మధ్వాచార్యులవారు వారి కొక రొకరికి స్వపూజార్థమై ఒకవిగ్రహము నిర్మియుండెను అవి అందరుకు పూజించుటకై ఈయబడలేదు కావునమతములు మత ఎండ్రో మెంటు కాజాలవు మద్రాసు హిందూమత ఎండ్రో మెంటు అప్ర చక్కగా నున్నదని ఒప్పకొన్నను విచారణసంఘ మువారికి మరములపై నే యధికారము గాని లేదు.”

ఉన్నతపాఠశాల పూర్వవిద్యార్థుల సంఘము ఏలూరుమే — 17 ఇదివరకు స్వరాజ్య, ఆంధ్రపత్రికలయందు ప్రచురింపబడిన విధమున పూర్వవిద్యార్థుల సంఘ మేర్పడి ఈ క్రింది కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనిరి —

- 1. మ.రా శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారు, జమిందారు, అధ్యక్షుడు
- 2. ఎం. జేసుదాసుగారు, ఎం. పి. ఎల్. టి. ప్రధానోపాధ్యాయుడు, ఉపాధ్యక్షుడు.
- 3. ఎల్. సి. కృష్ణయ్యంగారు, 4. బి. భగవన్నారాయణ వీరిద్దరును జాయింటు సెక్రటరీలు.

పట్టణమునందలి పెద్దమునుష్యులకు కొందరు కార్యనిర్వాహకవర్గమున నెన్నుకొనిరి. చందా కనీసము 8 అణాలు ఉండవలెనని తీర్మానింపబడెను మునిసిపల్ హైస్కూలు, సి. హెచ్ ఎస్ హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థులు సభ్యులుగా జేర ప్రార్థితులు చందాలను ఎల్. సి. కృష్ణయ్యంగారికి పంప వచ్చును.

ఫోటో సెంట్రుల జాబ్

ప్రభుత్వ ప్రకటన

(1). 1వ అసెంబ్లీ సందలి నిబంధనలలో "మెడికల్ అండ్ పబ్లిక్ హెల్త్" అను యంత్రముక్రింద 1928 సం. ఫిబ్రవరి 1 తేదీన ప్రకటించిన ఫోటో సెంట్రుల ప్రకటనతో తేదీ 14 వలకు మధ్యములు ఈ క్రిందిదానిని చేర్చవలసినది

14. సెంట్రులయందు — స్త్రీలకును బిడ్డలకును పెట్టిన ప్రభుత్వమువారి ఆస్పత్రియందు మిడ్వైఫరీ, గైడోకాలజీ చేర్చవలయును

ఈ పాఠములకు చదువల ప్రభుత్వోద్యోగులు — ఇంగ్లీష్ మెడికల్ సర్టిఫైడ్ ఆఫీసర్లు, లేదా అసిస్టెంటు సర్జన్లు, లేదా అపాతెకరీ లేదా సబ్ అసిస్టెంటు సర్జన్లు.

డెప్యూటీ కమిషనరు ఇచ్చుచుండునది — ప్రభుత్వమువారు, సర్జన్ జెనరలు.

2. కారణభర్త మహమ్మదీయ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ, సానానముల ఎన్నికల జాబితాను సామాజ్య కానసభ మహమ్మదీయ మహమ్మదీయ జాబితాలను 15 కానీలను ఆయా త్రించి ప్రభుత్వము ప్రకటించునది అమ్మకమున కుంచవలయుననియు, 4 పేజీల ఫారమునకుగాని దానిలో భాగమునకుగాని ఆంగ్లేయమునందుండునది 1 అకౌంట్ పుస్తకము, తెనుగు 9 కైడల వలకును అమ్మక లయననియు ప్రభుత్వము వారు తీర్చవచ్చును

3. మద్రాసు రాజధానియందలి సామాజ్య కానసభ స్థానములకు క్రింద జాబితాలను తయారుచేయవలయునని గవర్నరు జనరలుగారి యాజ్ఞయొంది

4. బరిచర్ల నరసింహ మూగ్యవారాయణ రాజుగారి మరణము వలన ఉత్తర దేశపు భూస్వాముల మొదటిస్థానముకానన భయందు కాశీపడినదాన ఆ స్థానపు ఎన్నికదారులు జూలై 5 తేదీనగాని అంతకు లోపలగాని ఉత్తరదేశ భూస్వాములు అర్హుడగు సభ్యుని ఎన్నుకొనవలయును

5. గవర్నరుగారు ఎన్నికకు అనుజ్ఞ నిచ్చినందున స్థానిక ప్రభుత్వము వారి క్రింది తేదీలను ఎన్నికకుగాను నియమించిరి ఆభ్యర్థకుల నియమించుట — మే 26 బుధవారం లోపల నియమించినవారిని పరిశీలించుట — మే 24 సోమవారం ఆభ్యర్థకుల జాబితాను ప్రచురించుట — మే 26 మంగళవారం ఎన్నికలు — జూన్ 22 మంగళవారం

విద్యుత్ శాఖ

1. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యందు నిడదవోలు నరసాపురం రైల్వే గాను భూమిని అక్రించుటకు నియమింపబడిన ముగ్గురు ప్రత్యేక డెప్యూటీ కలెక్టరు కధికార మియబడినది. వారు నిడదవోలు నరసాపురం రైల్వే నేరయటకు కావలసిన భూమిని తయారుచేయవలెను.

2. కృష్ణ జిల్లాలో గుడివాడ కైకలూరు సంఘం ప్రత్యేక డిప్యూటీ కలెక్టరుకు గోదావరి జిల్లా భీమవరం నందు ప్రత్యేక డిప్యూటీ కలెక్టరుకు గుడివాడ భీమవరం రైల్వేకు కావలసిన భూమిని తయారుచేయుటకు కలెక్టరు కధికార మియబడినది.

వైద్య శాఖ

భండమెంటు 66 నిబంధన 1 న సబ్ రూలులో రెండవ పాఠ్యమునకుబదులు నీ క్రిందివాక్యమును చేర్చవలయును.

"దానిచే నియమింపబడిన మెదటి అసిస్టెంటుకు ప్రత్యేక డివిజిటిటీ కలెక్టరు తప్ప ఇతర కలెక్టరు రివిన్యూ బోర్డు నందలి లాండు రివిన్యూ అండ్ సెటిల్మెంటు వారు ఇయ్యవచ్చును.

66 నిబంధనలో 2 వ సబ్ రూలుకు బదులు నీ క్రిందిదానిని చేర్చవలయును.

నోట్ — ఎక్సైజు కమిషనరు ఎక్సైజు ఇన్ స్పెక్టరుకు కలెక్టరు నియమింపవచ్చును.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

ఈ క్రింది మామ నిబంధనల ప్రకారము మునిసిపల్ కాన్సిల్ కు డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆంగ్లేయము, దేశీయ భాషలలో ఒక్కొక్క కాన్సిల్ కు ఎన్నికాపలయునో తెలుపవలయునని ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించియుండిరి:—

(1) మునిసిపాలిటీలయందు ఎన్నికల జాబితాను తయారుచేయు నిబంధనలు.

(2) మునిసిపల్ కాన్సిల్స్ చేర్మక వైసు చేర్మక నెన్నుకొను నిబంధనలు.

(3) 1920 సంవత్సరపు మద్రాసు జిల్లా మునిసిపాలిటీల ఆఫ్ఫీసరులకు ఎన్నికల అంకితకరీతిని స్థాపనలను గురించిన నిబంధనలు.

2 మామూలు, కర్నూలు, విశాఖపట్నం వారు తప్ప తక్కిన చేర్మక లందరును ప్రత్యేక రీతిని నిర్ణయించిరి. శ్రీ విల్లియంస్ వారు, కెనకాళి, నాగపట్నం వారి కక్కరనే లేదు, ఇతరమునిసిపల్

కాన్సిల్స్ 1 140 ఆంగ్లేయములలోను, 830 కవిశమునను, 605 అనునందును, 155 మళయాళములోను, 25 కన్నడమునను, 16 బెరిగూలోను, 2 ఉర్దూనందును కావలయును

3 పశ్చిమాశము, కన్నడము, బెరిగూ, ఉర్దూ భాషల యందలి కాపీలతోడిగా కావలయునందున కాన్సిల్స్ వారు భాషల కాపీలను తయారుచేసి ఇష్ట ప్రకారము చేసినవచ్చును

4 ప్రభుత్వపు సీనియర్ ట్రాన్స్లేటరు నీ సంఘం కవిశమునకు, తెలుగుకును భాషాంతరీకరణ మొనరి ప్రభుత్వ సుప్రజాలయపు నూపరింపెండ్లెంటుకు బంపవలయును

5 గవర్నరు మెంటు (సెన్సూసరీ) లెండెంటు నిబంధనలను ఆంగ్లేయ, తెలుగు, తెనుగు భాషలను ప్రచురించి ఈ క్రింది జాబితా నందు వివరించినరీతిను చేర్చవలయు కాపీలకు ఖరీదును ప్రభుత్వమునకు అంగ్లేయమున 800 కాపీలను, సమీక తెనుగులం దొక్కొక దానియందును 150 కాపీలను ఎక్కువగా ప్రచురించి యుంపవలయును

చట్ట శాఖ (విద్య)

మద్రాసు సర్వే మరాటా రైల్వే వారు ఈ క్రింది మెద్యూలనందలి తంప పంక్తిలో చేయును స్థానికాధికారములకు చెల్లించవలయును:—

మెద్యూలు

స్థానికాధికారము — లెనాలి మునిసిపల్ కాన్సిల్స్ పన్ను — విద్యపన్ను.

అపా మంటు మెంటు

చట్ట శాఖ

వాల్తేరు నందు సెంటు పాల్సు చరియందు కాశీపడియున్న త్రేల్ ప్రి స్థానమునకు సి. ఏ సోలరు గారు నియమింపబడిరి బంపురము సెంటు ప్రిస్థాన చరియందున్న త్రేల్ ప్రి కాళికి డిల్లియు ఓ. మ్యాసా మెగారు నియమింపబడిరి

జె. సి. బాన్సికా గారు కల్లూరు క్రైస్తవ చరికిని ఎఫ్ జె గ్రీన్ గారును ఎఫ్ ఇ టెంబిక్ గారును విశాఖపట్నం సెంటు పాల్సు చరికిని

ఎల్ హెచ్ ఆరండెట్ గారు వాల్తేరు సెంటు పాల్సు చరికిని హెచ్ డిల్లియు జి. టి. గారు కల్లూరు సెంటు మేరీచరికిని డిల్లియు ఎల్ టి. గారు కల్లూరు సెంటు పట్టణ చరికిని

హెచ్. ఆర్ బాల్సువెట్ గారును, ఎఫ్ ఆర్ ప్రియ గారును బల్లారి ట్రేరీచరికిని సక చరికిని

జె. డిల్లియు సామ్యుయల్, సి గౌడిక్ గారు ఉత్తర బల్లారి, మద్రాసు నందు సెంటు మార్గ చరికిని

జె. జి లాల్ గారు పోర్టు సెంటు జార్జి యందు సెంటు మేరీచరికిని

జె. ఇ స్వామి గారును, బి. జె. వి. గారును కల్లూరు బల్లారి, మద్రాసు నందు ఏమార్గ యంత చరికిని త్రేల్ ప్రియ గారు నియమింపబడిరి.

న్యాయ శాఖ

మద్రాసు కేంజియందు పోలీసు అసిస్టెంటు ఎమిసన్ గారు నల్ల రాల్ల జగదీశయ్య గారు పోలీసు డెప్యూటీ కమిషనరుగా ఎ. జె. హెచ్. గారి స్థానమున నియమింపబడిరి

బల్లారి పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు మేకు మహమ్మద్ టెల్లా మిసా హెబు గారు అనంతపురము పోలీసు డెప్యూటీ మాపరింపెండ్లెంటుగాను, సెంట్రల్ టెల్లూ పాపాలను ప్రిసిపాలు గారు పంపబడిరి.

వైద్య శాఖ (సముద్రము)

హెచ్. డి. కాగ్, సి. హెడింగు గారు కలెక్టరు ప్రభుత్వ యన్ టు న వి శా ఖ పట్నం హార్బరు అడ్మినిస్ట్రేషన్ కమిటీ సభ్యులుగా డిల్లీ. హెచ్. డి. నెల్సన్ గారును, సి. డి. హార్బరు గారును నియమింపబడిరి

కాకిరీ నారాయణ రావు గారు తిరుపతి యందు ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటుగా మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు అధికారములతో నియమింపబడిరి

పొలిగల్ సత్యనారాయణ మూర్తి గారిని అమలాపురము నందు ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటుగా నియమించిరి.

ఎస్. బచ్చాకాచర్ సాహెబు బహదూర్ గారిని, ఎం. కామక్షి గౌండర్ కుబ్బరాయ గౌండర్ గారిని మధురజిల్లా యందు పెరియాకుళం నందును, యాదం యలమందగారిని, ఊట చినవీరయ్య చౌదరీ గారిని పాపలయందును, గాడి శ్రీనివాస రావు పంతులు గారిని, వైశ్యరాజు అప్పల నరసింహ రాజు గారిని పల్నాటి మిడియందును ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటులుగా నియమించిరి

డెవలప్ మెంటు శాఖ

జి. టి. డి. రియా గారు మద్రాసు సెంట్రల్ రైల్వే ఉద్యోగమున చేయుండి మెడికల్ ప్రొఫెసర్ గా నుండునట్లు నియమింపబడినది.

సీనియర్ లెక్చరరు ఎం. అనంత నారాయణ రావు గారు చెట్టివరీకా లేజియందు పెంపరీ అభీసరుగానుండి సిల్వా

గారు కాశీ డివిజన్ స్థానమునందలి పనులు చేయునట్లు నియమింపబడిరి

ఆర్డు పోలీసు అసిస్టెంటు మాపరింపెండ్లెంటు రా. సా. ఎ. ఆర్. వాల ప్రెస్టు మెంటి చూర్ గారు మాపరింపెండ్లెంటుగా నియమింపబడిరి

కొండలపేట, ముల సీ. ఆర్. ఇన్ స్పెక్టరు (సి. రి. మచలీర ఇ. గా. ఎ. కమ్మం కలెక్టరును బిడ్డల ప్రకారము గుర్చిరి

పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖ

అసిస్టెంటు మెన్జిస్ట్రేట్ ఇ. సి. మురళి కె. నాజర్ గారు అసిస్టెంటు ఇంజనీరు పనిగా గోదావరి హెడ్ కంట్రీల సబ్ డివిజన్ తినికొనునట్లు నియమింపబడినది

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

ఎల్. హెచ్. జి. పబ్లిక్ వర్క్ గారిని మద్రాసు మెడికల్ కాన్సిల్స్ అన్యథుగా నియమించిరి

పొల్ల లక్ష్మన్న గారు తాటిపత్రి మునిసిపల్ కాన్సిల్ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

జో. దాజగన్నా ముగారు ఆకాబ్బ మునిసిపల్ కాన్సిల్ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి

మద్రాసు కాన్సిల్స్ ఇంజనీరు టి. కో. గుర్రాని, ఎ. జె. బాబ్ గారిని, కార్వే కే. ఎ. సభ్యులుగా నియమించిరి

మద్రాసు కాన్సిల్స్ ఇంజనీరు డి. స్వా. క్రి. రెండు గారిని మద్రాసు కార్వే కే. ఎ. సభ్యులుగా నియమించిరి

సి. వి. చౌలస్వామి వారిని మద్రాసు కాన్సిల్స్ ఇంజనీరు అసిస్టెంటుగా నియమించిరి

పల్లం మునిసిపాలిటీ కలెక్టరుగా నియమించిరి

1928 సం. అక్టోబరు 15 వ తేదీన వారు పన్నులుగా నియమించిరి

లా సాఖ (విద్య)

తిరుచానూరు అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టర్ డి. రెడ్డి ఆర్. కృష్ణస్వామి అయ్యర్ గారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సెంట్రల్ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్. కృష్ణస్వామి అయ్యర్ గారు అసిస్టెంట్ డి. కా. రే జీల సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్. బి. రామకృష్ణ రాజుగారు, సి. వి. రంగం శెట్టి గారును చిత్తూరు జిల్లా విద్యా కౌన్సిల్ సభ్యులుగా తాలూకా బోర్డు సెన్సు కోసబడిరి.

ఎస్. జగదయ్య డి. కృష్ణ గారు తాడికొత్తి మునిసిపల్ కాన్సిల్స్ ఇంజనీరు విద్యా బోర్డు సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

కాటగడ గోపాలకృష్ణ ముగారు గంటూరు జిల్లా సెంట్రల్ విద్యా బోర్డు సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

న్యాయ శాఖ

జె. వెంకటరావు గారు విశాఖపట్నం నందు అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇన్ స్పెక్టరు అయిపోలీసు సహాయ ముసబుక్ రెస్టు ముసబుక్ గారు మార్చబడిరి

సాంఘిక

కలెక్టరు డి. ఎస్. టి. యస్. స్మిత్ గారు గంజాము సర్కిలు నాల్గు ఇన్ స్పెక్టరుగా పోరురు

ఇకం టూర్స్

ఎల్. సి. పొలిగో గారు చిత్తూరు సర్కిల్ ఇన్ కంటాక్ట్ ఆఫీసరుగా మార్చబడిరి

ఫారెస్టు

అమీర్ బాదువా సాహెబు గారు పశ్చిమ కడప జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగా యందురు

ఎక్సైజు అసిస్టెంట్ కలెక్టరు డి. ఎస్. కేశవ రెడ్డి గారు కర్నూలు జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగా మార్చబడిరి

పబ్లిక్ వర్క్స్

కేల తూరు కృష్ణమచార్య గారు మరల బంపురం సబ్ డివిజన్ చార్జీని తినికొనునట్లు గంజాము డివిజన్ కు మార్చబడిరి.

అఫ్. పి. రే టెం. ఆ. సి. టెం. ఇన్ జి. రి. టి. రామచంద్ర రావు గారు 1 వ సబ్ డివిజన్ చార్జీని తినికొనునట్లు గోదావరి తూర్పు డివిజన్ కు మరల పంపబడిరి.

డివిజన్

ఎస్. కాంతివతి నాథ్ గారు రాయచోటి గవర్నరు మెంటు ఆస్పత్రి యందు రెసిడెంటు మెడికల్ ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి

మొ. డి. టి. ల. గ. టి. మి. టి. ఆ. సి. టెం. సర్కిల్ డి. జి. జి. బుక్ గారు రాజా ము. హే. డి. వరమున ఉద్యోగానంతరము అనంతపురము లున్న టెం. మెంటరియా మెడికల్ ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి

కే. వ. అయిపోలీసు సహాయ మి. టి. జగ్. రాయ్ గారు రాయచోటి ఆస్పత్రి నియమింపబడిరి.

రామబాద్దర్ శేట్టులక్ష్మీనారాయణ రాంగోపాలు గారు

శ్రీ ద్రాబాద్ వర్తకసంఘసాదరులచే పైవారికి
సమర్పించబడిన సుస్వాగత పత్రము
రామబాద్దర్ శేట్టులక్ష్మీనారాయణమహాశయ,
శికిందరాబాద్ వర్తకసంఘసభ్యులమగు మేము తమరు కం
ట్రాక్ మెంటు బోర్డుకు ఎన్నుకొనబడుటచే మాకు గలిగిన అప
మిత నందమును, పృథివిపూర్వకముగ వెల్లడిచేయుచున్నాము
అమయొక్క అవభవజ్ఞానసంపదతో మాడిన బుద్ధికౌశల్య
మే యీయొన్నికలలో ఓర్వైనవగుమాకు ఉపకరించుటయేగాక,
ప్రజాసామాన్యమున కెంతయు ప్రబలభావకారియగునని న
మృదువైనాము

చిరకాలమునుండి తమయొక్క ఉదారసాహసములు, జా
తివిదగ్ధతలైన నిష్కృతపాతబుద్ధియు ధర్మకౌదార్యగూఢములను
మానందరపు చిహ్నములు శికిందరాబాద్ పౌరులకు సంబం
ధించిన ప్రతినిమిషమునందును, తమసహజాదార్యమును ని
ష్కృతపాతముగ చూపగలరని మానమృతము. ప్రజాపక్షమున
తాము కార్యకూల శిశ్నర్థిమనమును మాకష్టసుఖములకు
తోడ్పడుచునని గట్టిసమ్మతము కలిగియున్నాము

శికిందరాబాద్ పురోభివృద్ధికి తమరు పృథవిపూర్వక
ముగా పని చేయుదరనియు మీ మనఃపూర్వకమైన పనికి తో
డ్డసంగుటకై, అత్యంతాయురారోగ్యాభివృద్ధిని పొందగలరని
యు మేముకోరుము మీ లోకవ్యవహారసంకుత ప్రజ్ఞాశక్తి
యా, సాగంభీరభావములును, మిమ్ముముందునత్యంత గౌరవనీ
యుగా జేయుననియు, మీరుచేయు పనుల ప్రతిఫలవింశమే,
మీకు తోడ్పడుటకు మమ్ము సుద్రేకింపజేయుననియు మేము
యెంచెదము

శికిందరాబాద్ అపూర్వపౌరులలో నొకరగు మీరు ఇట్టి
గౌరవపదవికిరెండురని మాకును ప్రబల సమ్మతముచే మిమ్ముల
నీరీతి సంభావించుట కర్హులని యెందుచూ యీసంఘసాదరుల,
స్వాగతము నందుకొనుటకై మిమ్ముల సభింపచున్నారము స
బాద్దుటూరి వీరన్న, అమృతబోలు రాజయ్య, కైలా,
శిరభయ్య, రాంకిష్క్ మోహన్ లాల్, పటాల బాలోజిబా
రాం, చిరురా కాంతయ్య దూర్వాసులు, సోమ రాజయ్య బెలి
ద రామన్న, భజాగం వీరన్న, చిరురా వాసుదేవు పెకోసాని
ముత్తయ్య, మోహన్ లాల్ ముకుందాను, అమృతబోలు వీరన్న
యింకా యితరులు

(శికిందరాబాదు వాస్తవ్యుల తరపున బ్ర. శ్రీ
చామర్తి రామలింగంగారిచే వ్రాయబడి
యొనగబడిన సన్మానపత్రము)

నీ పెరునాటిసకల్ప వృక్షమైపేదసా
దలకొరికెదీర్చి వెలసినాడు
దాచబెట్టినపెన్ని ధానమైనాజిజ్ఞ
సంఘాభివృద్ధిని సలిపినాడు
అరచేతిబంగార మగుచుజాతీయ వి
ద్యులకు జీవముబోసి దనరినాడు
తను మనోధనముల దాపకనిజదేశ
మన చెప్పబెట్టి పెంపొందినాడు,
గీ రాజమాన్యులగు కీర్తివిరాజితులక, ది
వాన్మహద్దరు రామగోపాలనేటు
తెచ్చుతుడవీపు నిలుపుము తొడిమేరు
రాయబహదరు లక్ష్మీనారాయణకార్య.

చ మన కలపాలకప్రభువు మన్ననజేసి యొసంగినట్టి హా
క్కును వృద్ధనేయరాదు తమకు గల బుద్ధివివేకసంపదతో
వినిమయ మొప్పజేసి సుఖవృత్తి నశేషజనంబు మన్నగా
జను పురపాలసంఘమున సభ్యుడై వైతివి గాన నీవికక.
చ విరుతగుఱ ప్రపూర్ణుడను, వివేకి దయాద్రవ్యహృదంతరాభుడే
పని నెరవేర్చుటానె వన భాగ్యవశంబునగాదె యందుమే
మనయము తానీయ పరమార్థ కృపావిభవానుభూతి న
ర్ణనమును నేమనెల్లరపు రాయసభ్యుడైవై దనర్చుచు.
ఉ ఆదర మొప్పచేకొనున కర్మయంతం బొసగుర్చువారె యీ
మేదిని పొఖ్యసంపద లమేయయశంబునుగాంచి సంత తా
న్లు ముజెందువారు, పరమాత్ముడు వారల తోడునీడయై
నాడర మొప్పబ్రోయవని శంబుభృశంబుగ నమ్ముమిత్రమా.
నీ, కమలాలతాంగివ త్కమలంబు భజియింప
వైకుంఠవాసుడై వరలుకొరి
సుందరబుద్ధివట్టి మన్నింపవలెనా
గిరికాపురంబున్న గరళగర్భుడు

శరదిందునిభగత్రి కారదభజియింప
సత్యలోకము నేలు చతురస్రవృత్తు,
విష్టపత్రయము సంతతిబాలిండుచు
నీప్సితార్థంబుల నిచ్చునురలు
గీ. రామగోపాల లక్ష్మీనారాయణకార్య
నేటునకు నిష్కర్మియైతేర్చి సంత
తాయురారోగ్యధన మనోహరములను,
గూర్చి మా కెల్ల ముదమును గూర్చుగాక.
నేనాపురి వాస్తవ్యులు.

మత్స్యవతారము

ఎం. ఎస్. శర్మాలిండునన్న 19 రాజా హనుమంత
లాలావీధి, ట్రిప్లి కేను, మదరాసు

ఈచిత్రములకు కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనిపైజా
14" X 20" ఒక కాపీవెల రూపాయి. వలయువారు పై చిరు
నామాకు వ్రాయవలయును.

శ్రీ మహావిష్ణువు మత్స్యవతారధారియై వేదముల సుధ
రించిన పవిత్రగాథయే చిత్రరచనందు చిత్రితము. ప్రపంచమున
భూభాగమల్పమును జలభాగ వధికమునై యున్నది. జలభాగము
భూభాగమును ముంచివేసినచో దానిని ప్రళయమందురు ప్రళయ
కాలమున శ్రీమహావిష్ణువు మహావీరానమూ ర్తియై ఋగ్యజుస్సామా
ధర్మములను నాలుగువేదములను అత్రి భృగు వక్తవశేన గౌతమ
కశ్యప అంగీరనులను సప్తమహర్షులను కాపాడెను ఈచిత్రమంత
యును ఓంకారమయి మని చిత్రకారుని అభిప్రాయము. సము
ద్రము రొద ఓంకారము. ఋషులధ్వని ఓంకారము. వేదనినా
దము ఓంకారము. శ్రీ మహావిష్ణువు కృష్ణమూ ర్తియై భగవద్గీత
యందు బోధించినది ఓంకారము కావున నీచిత్ర మంతయును
ఓం తత్ సత్ అనుదానినే బోధించుచున్నదని చిత్రకారులు
వ్రాసిరి. ఇది కాప్రాగ్యముగా వ్రాయబడినదిగాన పూజా
మందిరములలో గృహములలోను ముఖ్యముగా నుండదగినది.
శ్రీయుత శర్మగారు ఉత్తము నిరంతరమును మతసంబంధములగు
చిత్రరచన చే చిత్రించి ప్రకటించుచుందురు

రామగోపాలహాలు పార్కు విజయనగరం

అనేక దేశములలో మిక్కిలి ప్రఖ్యాతిగాంచిన
మిస్ గోహార్ జాన్ సంగీతసభ వైనుదహా
రించిన హాలులో యీనెల 19, 21 తారీఖుల
ను జరుగబోవుచున్నది. ఆంధ్రదేశమందు యిట్టిసభ
యిప్పటికెన్నడును జరుగలేదు గాన యీతరుణము
మించిన దొరకుట దుర్లభము. టిక్కెట్లకై వెంటనే
త్వరపడుడు.

రేట్లు:—రోజుకు రూ 5. 4. 3. 2. 1.

యడ్రసు, ఎ. జె. గోపాలరావు పంతులుగారు
తాడి రామమూర్తి నాయుడుగారు, బాయింటు ప్రా
ప్రయిటర్లు, రామగోపాలహాలు, విజయనగరం.

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు మిక్కిలి గుణకరమైన ట్రి అద్భుత నివారిణి

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే కలిగిన అతినరముల బల
హీనతచే బాధపడుచుంటిని నేను అనేక వైద్యులవద్ద చికిత్స
చేసికొనియు కొంచముకూడ గుణముకాలేదు. కడవట శ్రీ వెం
కటగిరి కుమారరాజుగారి సిఫార్సుపైన కృష్ణాపురనివాసియును
ప్రస్తుతము, చెన్నపురి, మైలాపూరు, శేన్ ధోము, లిన్ పెరారి
యా పీడిలోనున్న "అల్పర్రా లాడ్జియందు" కాపురమున్న పం
డిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించి
తిని స్వల్పకాలములోనే అనగా 39 దినములలోనే నాకు గలి
గిన అభివృద్ధికి, శ్రమనివారణమునకు నేను మిక్కిలి ఆశ్చర్యపడు
చున్నాను. 10

చెలికాని సూర్యారావు సూరమండ జమీందార్ శ్రీ
నంకటగిరిరాజుగారి సాఫమరది, 12.5-1926.

వాతావరణస్థితి 1926 సం. మే 13-వ తేది గురువారము

మట్టిజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో ఉత్పత్తియైన వర్షపు మి.మీ.	గత 24 గంటలలో ఉత్పత్తియైన వర్షపు మి.మీ.	గత 24 గంటలలో ఉత్పత్తియైన వర్షపు మి.మీ.	గత 24 గంటలలో ఉత్పత్తియైన వర్షపు మి.మీ.	గత 24 గంటలలో ఉత్పత్తియైన వర్షపు మి.మీ.
గోపాలపురం	95.0	78.2	...	1.41	44.96
విశాఖపట్టణము	89.5	79.5	...	2.10	87.09
కాకినాడ	93.1	78.7	...	2.25	89.09
మచిలీపట్టణము	94.2	79.9	...	2.19	41.59
కర్నూలు	99.1	77.2	0.04	1.28	26.01
బళ్లారి	98.0	70.4	2.07	4.56	30.51
అనంతపురం	1.51	27.88
కడప	102.5	79.2	...	1.20	81.28
నెల్లూరు	98.8	81.7	...	1.85	87.98
మద్రాసు	94.5	79.5	0.05	0.15	50.74
కడపూరు	92.0	80.2	...	0.50	52.94
నీలము	97.0	77.5	...	8.10	39.30
కోయంబట్టూరు	95.4	74.1	0.07	1.27	22.29
తిరువనాంతల్	101.4	81.4	...	0.06	88.18
నాగపట్టణము	92.5	81.6	...	0.02	54.98
మధుర	97.1	78.8	...	1.08	82.58
పొంబే	91.2	77.9	0.40	1.46	87.00
తిరునల్వేలి	8.76	28.84
తిరునెండవూరు	87.0	78.0	0.28	8.40	64.51
కొచ్చిక్	89.4	76.3	0.02	4.09	114.51
కాకినట్టు	94.7	77.8	0.44	1.84	117.16
మంగళూరు	93.3	81.5	...	0.71	125.68
తెంగళూరు	90.6	69.9	0.01	5.08	85.87
మెరకార	84.4	64.2	...	2.87	125.46
కాకినాడ	68.4	52.7	1.58	8.89	62.18

సర్కారులలో ఆకాశమున కొంచముగ మేఘములున్నవి.
ఆర్ద్రత గోపాలపురములో తక్కువగనున్నది. శిరోష్ఠిస్థితి బంధ
రులలో 5 డిగ్రీలు కాకినాడలో 5 డిగ్రీలు తక్కువగనున్నది.
బెల్లారిలో 2 ఇంచులు వర్షము కురిసినది. కర్నూలులో
జలుకొట్టినది.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు.
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

లండను సమ్మె

బొంబాయి కార్మిగ్రెసు కమిటీ సానుభూతి
బొంబాయి, మే 12 —లండనులో సమ్మెదారులను
వారికుటుంబములను అనుభవించుచున్న కష్టములకు సానుభూతిని
దెలుపుచు వారుకొరిసవన్నియు నెఱవేరికాంతితో వ్యవహారము
పరిష్కారము గావలెననికొరుడు లండనులోని ప్రేమయూని
యను కార్మిగ్రెసు కార్యదర్శికి బొంబాయి రాష్ట్రీయకార్మిగ్రెసు
కమిటీసంఘమువా రొకతీర్మానమును తండ్రిద్వారా సంతరి.
(ఆ.ప్రె.)

హనుమాన్ వ్యాయామసంఘపంచములు పొన్నూరు

ఈనెల 23, 24, 25 తేదీలయందు శ్రీ హనుమాను
వ్యాయామసంఘమువారిచే రి వ సంవత్సర పోటీపంచములు జ
రుపబడును. అందు చెడుగుడు, బాడ్ మింటన్, ఆటలయందు
గుంటూరుజిల్లా పురాతన ప్రస్తుత విద్యార్థులకు పోటీపంచములు
జరుగును జయమందినవారికి విలువగల పండ్లి, బంగారు పతక
ములు బహుమానము యివ్వబడును. చెడుగుడునకు 6 గురు ఆట
గాంధ్రుమూత్రమే ఉండ నర్హులు. ప్రవేశరుగుము ఈనెల 18 వ
తారీఖులోగా, వారణాశి వీరరాఘవస్వామి పొన్నూరు అను
అడ్డగునకు పంపవలయును.
ప్రవేశరుగుము: చెడుగుడునకు 2 రూపాయలు
బాడ్ మింటన్ కు 2 రూపాయలు

ఎన్నికలు-సత్యమూర్తిగారు

పల్లెసీటీ సబుకమిటీలో సభ్యుడుగా ఎన్నుకొనబడెను

మదరాసు, మే 12 — అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ జనరలు సెక్రటరీయరు ఎ రంగస్వామి అయ్యంగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు — ఎన్నికల సందర్భమును రాష్ట్రములలో సంచారముజేసి ప్రచారమును గావించుటకై అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీయొక్క పల్లెసీటీ సబుకమిటీలో యన్ సత్యమూర్తిగారు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి (ఆంధ్ర)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశఫలితము

శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారు ఈదిన పట్టుమెంటును ప్రచురణార్థము పంపియున్నారు —

సభ్యులలో మొన్నజరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు సమావేశమయి ముఖ్యముగా మాడు ముఖ్యవిషయమును తీర్మానించిరి. దాక్షిణ్య బిసెంటుమ్యుగారి కానుకలొత్తు తిల్లు మరల సభవారి యెదుటకు తీసికొని రాబడినది దానిచర్చించి నిశ్చయమునకు ఉపసంఘమును ఏర్పాటుచేయవలయునను ఉపపాదనము అధిక సంఖ్యకులచే త్రోసివేయబడినది నేను ను దానిని వ్యతిరేకించినవారిలో ముఖ్యుడగుగాన ఎందువలన నేను దానికి త్యతిరేకముగా సమ్మతించితినిో తెలుపగోరెదను. (1) ఈవేళమందు స్వరాజ్యముకొరకు పోరాటమందలి ఉత్సాహమును ఈబిల్లుకొనింపగలదు.

(2) ఇంగ్లాండులో కార్మికపక్షమువారి అనుగ్రహములపై యాధారపడియుండుట కాంగ్రెసునకు గౌరవహీనము, తృప్తి.

(3) బిల్లును ఎవరును ఆమోదించి యుండలేదు కాంగ్రెసువారు తీవ్రముగా స్వరాజ్యముకోసము పోరాడవలసియుండగా ఇట్టివిరోధమందు కాలముకొనవలయును.

తిరిగి కాంగ్రెసువారిపట్టిని ఈబిల్లుపై ప్రసరింప జేయగోరర ని త ల్లం ము చు న్నాను. ఏ ఒక పక్ష తీర్మానమును గాకుండునట్లుగా స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు రుపపాదించినను ఈబిల్లును చర్చించుటకు ఉపసంఘము నెర్పాటుచేయవలయునను తీర్మానము తీసిపోయెను

దక్షిణాఫ్రికా తీర్మానము మహాత్ముడు చిత్తువాయగా అధ్యక్షుని అనుజ్ఞపై నేనుపాదించితిని ఇకమందు జరుగజోవు రాయబారములను జాగ్రత్తతో పరికించుచుండవలెనను హెచ్చరికయున్న తీర్మానభాగములనుగూర్చి నేచెప్పవలయున్నది. దక్షిణాఫ్రికా కాసనభయెదుటనున్న కలరుబారుబిల్లు వలనను, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము కష్టమైనట్టియు అతీనూత్నమైనట్టియు మరతులను విధించుటవలనను భారత ప్రభుత్వము గాని ప్రజలుగాని న్యాయమైనట్టియు గౌరవప్రదమైనట్టియు రాజీ కుదురువరకును తమ ప్రయత్నములను మానరని తలచుచున్నాను.

తరుచు చెప్పబడుచున్న సభ్యులధనగూర్చియు తరువార కార్యక్రమమునుగూర్చియు చెప్పబడుచున్నది కొన్ని సత్యాంశములనుగూర్చియు చెప్పెదను నేను చాలనేపు మహాత్మునితోను నెహ్రూ, సరోజినీదేవి, జయకరు గాడ్కర్తోను మాటాడగా ఎప్పటికో మంత్రిత్యము మాత్రము అంగీకరించుటలో దేశమంతయు అంగీకరించునని ఇంతవరకును తలంపబడినట్లు తెలియుచున్నది పాక్షకుసంతకములు చేసినమహారాష్ట్రులందరును, జయకరుతప్ప, మంత్రిత్యమేగాక ఏ ఉద్యోగమైనను అంగీకరించుటకును బిబరలులస్థితికం పైపీనమైనద్యంద్యప్రభుత్వము ఎంతవరకు తనిచేయుటకు సిగ్గునో అంతవరకు నుతయోగించుటకు సిద్ధముగ నున్నాడు. పాక్షకు వర్గించు కమిటీయు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘములు ఆలోచించి తోసివేసెను. అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘములోని సభ్యులందరును పాక్షకు దానిపై చర్చ అను జదివి దానికెల్లయినను వ్యతిరేకించుటకు స్థిరపరుకొనిరి. ముఖ్యచిత్త సహకార వారులు అఖిల భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారి యెదుట మాట వరుసకైనను పాక్షకు ఉపపాదించుటకు సావకాశముగలదు చుట్టిపల్లెలకు గలగు బిడియముమంటిదానిచేతనో లేక తామువట్టువడిరను భయముచేతనో ఇట్టి అవమానకరముగ పాక్షకు ఉపపాదించుటకు సిగ్గుపడియో ఆఖరే రాక ఎగజేసిరి.

ఒడంబడికను తుడిచివేసినందులకు విచారపడ నవసరము లేదు. ఏలన ఆదియే ఆమోదింపబడిన (1) నిరంకుశాధికారమునకు ఒత్తిడిగలిగింప గలగు మనశోభిలో నున్న ఒక్కొక్క ధమును విడిచిపెట్టుటయు, (2) దేశకాసనభలందు జాతీయ ప్రతిపక్షము లేకుండుటయు (3) స్వరాజ్యపోరాటము ప్రస్తుత మాపుచేయుటయు తటస్థించియుండెడివి

పూనాలో మాసభ విషయమై అసోసియేటెడుప్రెస్సు వారు పంపిన సమాచారము సత్యమూర్తిగారు మేము పూర్తిగానే యుపవ్యసించితిమి వ్యతిరేకతలైనవాడు కొద్దిమంది సభలో నుండిరి. వారు మమ్ముల కొన్ని ప్రశ్నలువేసిరి తృప్తికరముగా వారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిమి చభ గలభాతో ముగియలేదు యన్ యమ్. వరాంజువైగారు మాకు వందనములు చెప్పి పుష్ప మాలాలంకృతులచేసిన తరువాత ఎవరిండ్లకు వారు పోతిమి. నేను చెప్పవలసినది ఒకటికలగు ఎదియన పూనాలో అసోసియేటెడు విలేజురిడి వి గోఖలేగారు వారు యడోచిత సహకారపక్ష ప్రముఖులు.

మహారాష్ట్రమందు కొందరు లోకమాన్యుని పేరు చెప్పి కొని ప్రజల గౌరవమునకు పాత్రులై యధోచిత సహకార వారులు మహారాష్ట్రమయొక్క వ్యక్తిత్వమునకును, గౌరవమునకును తక్కిన దేశమంతటిని సవాలుచేయుచున్నట్లు ప్రజల సమ్మించుచున్నారు కాని నేను పూనాలోను నాసిక్లోను బొంబాయి మహారాష్ట్రపై హితులతో మాటాడితిని మహారాష్ట్రమందు ప్రచారము జరిగినయెడల భారతదేశమంతటికిని వెనుకబడదు స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమునే అవలంబించును, అని వారు చెప్పియున్నారు స్వరాజ్యపక్షము అట్టి ప్రచారమును చేయుటకు నిశ్చయించినది.

బొంబాయి నిమ్న జాతీయసంఘము

లండను సమ్మేదారులకు సానుభూతిని బంపుట

బొంబాయి, మే 13 — భారతీయ నిమ్న జాతీయ సంఘముయొక్క బొంబాయి కాళువారు తమ మేనేజింగు కమిటీ యొక్క ప్రత్యేకసభలో బ్రిటన్ సమ్మేదారుల యెడలను ప్రేమ యూనియన్ కాంగ్రెసుయెడలను సానుభూతినిజాపుచు తీర్మానమును గావించిరి ధనవహాయ మేమియు చేయజాలనందు కి సంఘమువారు విచారించుచున్నారు (ఆంధ్ర)

ఇండియన్ బారుకొన్నిలు బిల్లు

బొంబాయి పక్షిలు సంఘమువారు మార్పులను సూచించుట

బొంబాయి, మే 12 — బొంబాయి పక్షిలు సంఘము వారు ఇండియన్ బారుకొన్నిలు బిల్లులో మార్పులను సూచించుచు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి కొక మిమెరాంఫమును బంపిరి సంఖ్యనుబట్టి ప్రాతినిధ్య ముండవలెనను నియమము నాధారముగ గైకొని బారుకొన్నిలులోనికి తమతమ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు హైకోర్టులో న్యాయవాదిగా పనిచేయుచున్న ప్రతివానికిని అధికార ముండవలెనని యీసంఘమువారి అభిప్రాయము కాన్సిలసభ్యులలో నెవ్వరైన అక్రమముగా ప్రవర్తించిరేని అట్టివానిని శిక్షించు అధికారము బారుకొన్నిలకు యుండవలెనని యీసంఘమువారి తలంపు విచారణ నిమిత్తమిట్టి విషయములు సభాద్ధి నేటు కోర్టునకును ఎరింగింపబనిలేదు 5 సంవత్సరములు న్యాయవాదివృత్తిలో నున్న ప్రతివాడును హైకోర్టులో ఒరిజినలునైనను న్యాయవాదిగా నుండుట కధికారమును కలిగియుండవలెనను

బారుకొన్నిలు కొన్ని నియమము లేర్పరచుకొన్నప్పుడు హైకోర్టు వానితో నెట్టికోక్తము నుండ విడుదల. (ఆంధ్ర)

పంజాబు కాంగ్రెసుకమిటీ

కార్యనిర్వాహకసంఘసభ - చర్చనీయాంశములు

లాహారు, మే 12 — పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ 18 వ లేదిన జరుగును. ఆ నాడు వచ్చేకాసనసభా యెన్నికలకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను గూర్చిన ఎలక్షన్ బోర్డు శిఫారసులేగాక మరి రెండువిషయములుగూడ చర్చింపబడును. అవేవనగా పంజాబు కాంగ్రెసు కమిటీ ఎగ్జిక్యూటివు కాన్సిలు వర్గించుకమిటీలనుండి లాలా లజపతిరాయి తదితరులు రాజీనామా నోసంగుటనుగూర్చియు కాంగ్రెసుడబ్బును నెచ్చించుటను గూర్చియు; పరిశీలనతా సంగారు చెప్పినమాటలనుగూర్చియు చర్చింపబడును. (ఆంధ్ర)

శాసనసభ - ఎన్నికలు

కృష్ణామండలము శాసన సభాభ్యర్థి

అసహాయోద్యమము ప్రారంభించినప్పటి నుండియు, అయ్యద్యమమునకును, రైతుల యభివృద్ధికిని పనిజేసి యుంటిని. జమిందారులకు ప్రత్యేకింపబడినస్థానమున్నను, ప్రజాపాదావ్యమున కేర్పడిన స్థానమునకు మీర్జాపురం రాజాగారు కృష్ణామండలమునం దభ్యర్థిగ నిలబడిరి. ప్రజా తేను మాటోచించి, యాజిల్లాలోని ప్రముఖులకు రైతు సోదరులు నన్ను రాబోవుయొన్ని కలలో మదరాసు శాసనసభకు యీ జిల్లా కేర్పరిన మహాత్ముదయేతర స్థానముల రెంటిలో నొకదానికి అభ్యర్థిగనిలువప్రాప్తి పొందు చున్నారు నేను జమిందారి రైతు సమస్యలలోరైతు పక్ష మవలంబించి పనిచేయగలను గాన కృష్ణామండల రైతుసోదరు లందరును ఓట్లు నా కివ్వ ప్రార్థించుచున్నాను.

వల్లభనేని చంద్ర మా శేష్వరరావు చౌదరి ఉయ్యారు, కృష్ణా.

వివిధ ప్రాంతముల అభ్యర్థులు

బొంబాయి, మే 12 — బొంబాయి నగరమునుండి శ్రీ జయకరుగారు కేంద్రకాసనసభకు అభ్యర్థిగా నిలుచుచున్నారు.

బొంబాయి, మే 12 — రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ జమ్నూ దాసు మెహతాగారు కేంద్రకాసనసభకున శే. యఫ్ వారిమాను, లల్లాభాయి దేశాయిగార్లను స్థానిక శాసనసభకును ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడి వర్గించు కమిటీ వారిచే ఆమోదింపబడినది

కలకత్తా, మే 12 — కేంద్రకాసనసభయందు ధక్కాడివిజను ప్రతినిధిగానున్న షీతీశచంద్రనియోగిగారు ఈ ప్రధానము లెంగాలు శాసనసభకు ధక్కా విశ్వవిద్యాలయము తరపున అభ్యర్థిగా నిలిచెదరు ప్రస్తుతము విశ్వవిద్యాలయము తరపుననున్న సభ్యుడు ఎ రహమానుగారు ఆ.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బె జ వా డ

ఆంధ్ర సేనేటు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సంబంధమైన సెనేటుసభ్యత్వము నర్జించువారిలో నే నొకడనను తెలుపగోరుచున్నాను.

ముక్కవిల్లి సూర్యనారాయణ ఎం. ఏ ఎల్ టి ఆంగ్ల భాషాధ్యాపకుడు, అబ్దుల్ కాలేజీ, రాజమహేంద్రవరం.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటునందు 15 రిజిస్టరు గ్రాడ్యుయేటర్ల స్థానమునందొకదానికి నేను అభ్యర్థినిగా నిలుచుచున్నాను అని జి. కె విశ్వనాథం దేవరగారు, బి. ఏ. టి. ఎల్. గుంటూరినుండి వ్రాయుచున్నారు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటు రిజిస్టరు గ్రాడ్యుయేటర్ల స్థానమునం దొకదానికి అభ్యర్థిగా నుందును అని సుఫల్ శ్రీనివాసరావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

ప్రభుత్వోద్యోగులు

ప్రజాహితసంఘములలో పనిజేయరాదు

బొంబాయి, మే 12 — ఒక్కసంఘాభివృద్ధికై పాటుబడెడు సంస్థలలో అధ్యక్షుపదవినిగాని కార్యనిర్వహణమును వహించు మరియే యితరపదవినిగాని ప్రభుత్వోద్యోగులు అంగీకరింపరాదని బొంబాయి గవర్నరు తెలియజేసెను (ఆంధ్ర)

రవీంద్రుని ఇటలీ ప్రయాణము

కలకత్తా, మే 12 — ఇటలీ ప్రభుత్వమువారి ఆహ్వానముపై టా గూ రు గారు నేడు ఇటలీ ప్రయాణము గుచున్నారు బర్మన్ లో రైల్వే శుకవారమునాడు బొంబాయి చేరి మరునాడు ఓడ నెక్కును. (ఆంధ్ర)

సమై అంతరించుట

బొగ్గు పనివాండ్ర సమ్మె ఆఖరయినదని నేటి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. బ్రిటీషు స్వభావము తెగువరకు బిగించు స్వభావముగాదు ఏదోయొక విధముగ రాజీ చేసికొని తాత్కాలి కోవద్రవమును తొలగించుకొనుటలో బ్రిటీషు వారు మిక్కిలి నేర్పరులు. ఇకనుండియు సంధి రాయబారములు చురుకుగ కొనసాగుననియు అనుకూల పరిష్కారము జరుగుననియు భావించె దము. ప్రస్తుతస్థితిలో తప్పేవరిదని వితర్కించుట లాభకరము గాకబోయినను దానిని గ్రహించుట మేలు. కార్మికులపై ఎట్టి బాధ్యతను మోప వీలు లేదు. జీతముల తగ్గుదలకు వారు బాధ్యులు గారనుట స్పష్టము. ప్రభుత్వమువారు బాగుగను లకు గ్రాంటులను మానుకొనకముందు పరిస్థితు లెటులుండునో బాగుగ విచారించవలసి యుండెను. వారలు గావింపరయిరి. 1 వ మే నుండియు గ్రాంటులను మానుకొనెదమని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుటచే యజమానులు పనివాండ్రపై విజృంభించిరి. జీతములను తగ్గించెదమని దెలిపిరి. ఇందుకు పనివాండ్రంగీకరింపనందున విచారణ సంఘముకటి నియమింపబడెను. విచారణసంఘపు రిపోర్టునందు జీతముల తగ్గుదల సూచింపబడినను గనుల పరిపాల నమును ముందుగ పునర్నిర్మింపవలయునని గోరిరి. పునర్నిర్మాణముజరుగుచో యజమానులకును కార్మి కులకును డ్డేమము గలుగునని సూచించిరి. పున ర్నిర్మాణము గూర్చియే విచారణ సంఘమువారు ముఖ్యముగ దెలిపియుండుటచే దానిని ముందుగ కొనసాగింపవలసి యుండెను. కాని యజమానులు పునర్నిర్మాణముగూర్చి ఉత్సాహము గనుపరుపక జీతములను తగ్గించుటయే ప్రధానమని పట్టుబట్టిరి.

జీతములను తగ్గించెదమనియు, అందు కంగీక రింపనివారు పని చాలించుకొనవలయుననియు యజ మానులు నోటీసులనిచ్చుటచే పనివారలకు సమ్మె వప్ప వేరుశరణ్యము లేకబోయెను. విచారణసంఘ మువారి రిపోర్టు వెలువడగనే ప్రభుత్వమువారు త్వరితముగ చర్యదీసికొని నిష్పక్షపాత బుద్ధితో ప్రవర్తించినయెడల, పిమ్మట దుస్థితి యుదయించె డిదిగాదు. కాని వారు కాలముగడుపసాగిరి. యజ మానులును పనివాండ్రును వారిలోవారు సమా ధానపడవచ్చునని సూచించిరి. ఉభయులును విచా రణసంఘపు రిపోర్టును ఆలోచనలోకి దేరయిరి. ప్రభుత్వమువారును ఉపేక్షవహించిరి. యజమాను లకు పునర్నిర్మాణదృష్టి లేకబోవుటచే, పనివార లతో సమాధానము గుదురదయ్యెను. ఆఖరుదశలో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కల్పించుకొనిరి. కార్మి కులు సంధివిషయమై మిక్కిలి సుముఖులుగ

నుండిరి. కాని, ఎవరో కార్మికులుకొందరు అక్రమ ముగ ప్రవర్తించి రను మిషతో, ప్రభుత్వమువారా కస్మికముగ సంధిరాయబారములను విరమించిరి. కొలదిమంది చర్యలకు తాము బాధ్యులముగా మనియు, తామందు కనుజ్ఞనీయలేదనియు కార్మిక సంఘమువారు దెలిపిననుగూడ, ప్రభుత్వమువారు సంధిప్రయత్నములను మానుకొనిరి. కార్మికు లిట్టి స్థితిలో నేమిజేయగలరు? తక్కువజీతములకు దోసి లొగ్గిరా, కార్మికులకు తీరనినష్టము గలుగును. లేనియెడల సమ్మెను కొనసాగింపక తప్పదు.

సమ్మె ప్రారంభమయిన పిమ్మట, గూడ, సంధి జేసికొనుటకు తామాయత్తులుగ నున్నామని కార్మి కులు దెలుపుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారు మాత్రము సమ్మెతింప రయిరి. కాని కార్మికోద్యమము తలచి నంత బలహీనముగ లేకుండెను. ఇంగ్లండులో నుండు కార్మికులే గాక నాగరికప్రపంచమందలి కార్మిక సంఘములు సానుభూతిని దెలిపి, సహాయ ము సలుప సంసిద్ధత జూపెను. కార్మికులకు సంబం ధించినంతవరకు, దేశభేదముగాని జాతిభేదముగాని లేదని స్పష్టమయ్యెను. కార్మికులు సమ్మె పరిశ్రమ యొక్క గౌరవమును నిరూపించెను. ఈమారు సమ్మె త్వలో ముగిసినను, ఇట్టిపరిస్థితులను మరల కల్పింపకుండుట వివేకము. లేనియెడల రానురాను కార్మికుల బల మింకను వృద్ధిచుగును. ప్రస్తుత సమ స్థితివల పారిశ్రామిక సమస్యగాని, సాంఘికవిప్ల వము గాదని, కార్మికసంఘమువారు స్పష్టపరచినను ప్రభుత్వమువారు దీనిని విప్లవమని పేరిడి ఆర్భాట ముల గావించిరి. కార్మికుల సమ్మె యంతర్వర్తలో ముగియుటబట్టి, ఇయ్యది పారిశ్రామిక సమస్య య నుటకు నందియములేదు. కార్మికులకు విప్లవోద్యే శ్యమే యున్నయెడల యంతర్వర్తలో సమ్మె ముగి సెడిదని తలంచుట కేమాత్రము వీలులేదు. అత్యంత క్లిష్టపరిస్థితులలో కార్మికులు సహనభావముతోను, అత్యంత నిగ్రహముతోను తమ బాధ్యతలను నిర్వ ర్తించి, మార్గదర్శకులయిరి. సమ్మె యంతరించుట, కార్మికుల బల హీనతకు నిదర్శన మని ఎంచక, వారి నద్భుతము నకు ను సమాధానబుద్ధికిని నిదర్శనమని గ్రహింపవలయును. ప్రభుత్వమువారి కనయినను కాలయాపనసేయక, తా మేపక్షమువంకకును మొగ్గునూపక, ఉభయ పక్షములకును అనుకూలించునటుల సమాధానము గుదుర్చుట, తమ ముఖ్యధర్మమని ఎంచవలయును. ఉపద్రవము తొలగగనే మరల ఉపేక్షవహించుట కన్న ప్రమాదము వేరుండదు. కన్నర్యేటిపు ప్రభు త్వమువారి నెదుర్కొనిన కఠినపరిష్కారంకను దొలగలేదు. ఇప్పుడే యారంభమయ్యెను. ప్రస్తుత సమస్యలను పరిష్కరింపగలిగిరా, మంచిదే. లేని యెడల కార్మికపక్ష పరిపాలనమునకు చోటియక తప్పదు.

రవీంద్రుని పయనము

డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరుగారికి ఇటలీ ప్రభుత్వమువారి రాహ్వానమంపుటచే ఇటలీకి పయన మయిరి. ఫాసిస్టు సిద్ధాంతములతో నిండియున్న ఇటలీలో రవీంద్రుని ఉపదేశము లెంతవరకు రుచి చునో తెలియదు. నూతన ఫాసిస్టు ఉద్యమము ఇంపీరియల్ మతమునుగూడ మించిపోయినది. ప్రజా

పరిపాలనమును మూలద్రోసినది. పార్లమెంటరీ పద్ధతులను చులకన జేసి నిరంకుశాధికారమును అగ్రస్థితి మెక్కించినది. జాతీయ భావము ఇటలీలో ఘనీభవించినది. ఇతర సిద్ధాంతములను ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు సహించుటలేదు. రవీంద్రుని ఉపదేశములు ఇటలీ ప్రభుత్వ హృదయమును మార్పుట కేమయిన తోడ్పడునే మో చూడవలయును. ఇదివరకు రవీంద్రుని ప్రసంగ ములు ఇతర దేశములలో కొంతవరకయినను మార్పు గలిగించె ననుటకు నందియములేదు. ఫాసిస్టు సిద్ధాంతకారిన్యము పోదోలి, ప్రజాస్వాతంత్ర్య పునరుద్ధరణమునకు కొంతవరకయినను సహాయపడుచో, రవీంద్రుని పయనము వ్యర్థము గాజాలదు. అవిషయ మటుండ, ఇండియావలె ఇటలీకిని ప్రాచీననాగరికము గలదు. కొండొకకాలమున రోమకసామ్రాజ్యము ప్రపంచమందంతటను విస్తరించెను. పాశ్చాత్యనాగరికమునకు మూలస్థానము రోము నాగరికమే. రోము పరిపాలకులు ప్రాచీనకాలము నందెటుల పరిపాలించిరో, ఎట్టిచట్టముల గావించిరో, విదేశపరిపాలనము నెటుల జరిపిరో, అవియే నేటికిని ఆదర్శప్రాయములుగ నున్నవి. ప్రాచీన రోమకసామ్రాజ్యపద్ధతులవలన మానవాభివృద్ధికి కొంతనష్టము గలిగినను, విశేషము మేలు గూడ గలిగెననుటకు నందియములేదు. ఇటలీసామ్రాజ్య వైభవమును గోల్పోయిన పిమ్మటగూడ, క్రైస్తవ మతమునకు గురుస్థానమై బరగెను. కొంతకాలము వరకు యూరపునందంతటను పోపుగారి ఆజ్ఞలే పరమప్రమాణముగ భావింపబడెను. వీరి అధికారము రాజులపైగూడ వ్యాపించెను. నేడు ఇటలీ మరల సామ్రాజ్యముగా నెంచుచున్నది క్లియినను, ప్రాచీన నాగరికము మూలమున ఇటలీ హిందూదేశము పల్ల గౌరవముజూపుట సహజము. గ్రీసురోము నాగరికములకుగూడ మూలాధారమయిన ఆర్యనాగరికమును ఎల్లరును గౌరవింపకతీరదు. ఇటలీలో ప్రబలెడి రాజకీయాభిప్రాయము లెటులున్నను, రవీంద్రుని పయనమువలన లాటిను విజ్ఞానమునకును సంస్కృత విజ్ఞానమునకును గల సంబంధము బలపడునని భావింపవచ్చును. ఉభయ దేశములవారి మధ్య పరస్పరగౌరవ మధికమగుననియు, ప్రపంచ కళ్యాణమున కిది తోడ్పడుననియు, యూహింపవచ్చును.

హిందూదేశము బ్రిటీషువర్తకము హిందూదేశమునందు బ్రిటీషువర్తకము నభివృద్ధిజేయుటకు లను విషయముగూర్చి స్పెక్టేటరు పత్రిక కొకవిలేఖకుడు వ్రాసిన వ్యాసము నిందుకగమనింపవచ్చును. ధరలు తగ్గియున్నపుడు భారతీయులు బ్రిటీషునరకులను కొందురట. ధరలు హెచ్చుగనున్నచో, నరకులను కొనుటను మాని వేయుదురట. భారతీయునికోర్కెలు స్వల్పమగుటచే, విదేశపునరకులను కొనకున్నను అతని కిబ్బందిలేదని విలేఖకుని యుద్దేశ్యము. హిందూదేశమునకు నరకులనుకొనెడి శక్తిలేదని విలేఖకు డంగీకరింపడు. హిందూదేశపుధనము రానురాను పెరిగిపోవుచున్నదట. అటులయిన, యిధనమంతయు నెక్కడకు బోవుచున్నది? వెండిబంగారుపగలక్రింద మారిపోవుచున్నదని యీ విలేఖకుడు దెలుపుచున్నాడు.

బట్టల కొనకబోవుటచే డబ్బు ఇండ్లలోమూలుగు చున్నదట. ఒకసంవత్సరము సరిపోయెడి బట్టలను రెండు సంవత్సరములు వాడుచున్నారట. లాంక పైరుబట్టలు ప్రియమయినపుడు చౌకయగు జపాను బట్టలను భారతీయులు కొనుచుందురట. విలేఖకుని బాధించెడి ప్రశ్నయొక్కటే గలదు. హిందూ దేశపు ధనమును బ్రీటీషు సరకులను కొనుమిత్త మాకర్పించు తెటులు? బట్టలధరలను తగ్గించుట యొకమార్గము. రెండవమార్గము హిందూదేశ మునకు గల కొనుదల శక్తిని వృద్ధిజేయుట. రెండవ విషయమును గూర్చి రాబోవు వ్యవసాయ విచారణ సంఘమువారు విచారింప వలయునని విలేఖకుడు గోరుచున్నాడు. హిందూదేశపు సంపదను వృద్ధిజేయుటలో గూడ స్వార్థచింతయే వీరి నావరించినది. ప్రియమగు బ్రీటీషు సరకులను ఎటులయినను హిందూదేశమున కంట గట్టుటయే వీరి యుద్దేశ్యము. హిందూదేశ సాభాగ్యముగూర్చి వీరు వ్రాసినసంగతులు నిరాధారములు. వీరు గాలిలో మేడలు గట్టుచున్నారు. హిందూదేశము బంగారును నిలువజేయు చున్నదనుట వట్టిధమ దప్ప వేరుగాదు. వ్యవసాయ సంఘమువలన రయి తులసితి త్వరలో బాగుపడునని తలంచుట కవ కాళము గనుపింపదు. వీరిచూహ తెటులున్నను భారతీయులు స్వదేశవస్తువులను అందు ముఖ్యముగ దేశీయవస్తువులను మాత్రము ఉపయోగించుటకు చీక్ష బూనవలసిన యవసరమెంతేని గలదు. హిందూదేశ మొకవేళ సంపదతో తులదూగినను గూడ, విదేశవస్తువులను వాడుట దోసమగును. ఏలనన హిందూదేశము తనకు గావలసిన వస్తువులను తానే నిర్మించుకొనగలదు. ఇతరదేశముల నుండి వస్తువులను దిగుమతి జేయవలసిన యగ త్య మేమాత్రములేదు. ఇతరుల నలహాలను విని మోసబోవక, భారతీయులు కద్దరు ధారణముగూర్చి ప్రతిగైకొనినగాని, సత్యరాభివృద్ధి గాంచజాలరు.

నూతన నిర్బంధచట్టము

కలకత్తాలోని హిందూమహమ్మదీయ కలహముల నాధారముగ గైకొని బెంగాలుప్రభుత్వము వారు అసాధారణచట్టము నొకదానిని నిర్మింప బోవుచున్నారు. ఈచట్టమునుగూర్చి బెంగాలు కార్పరేషనువారు యోచించిరి. ప్రభుత్వమువారి కిదివరకే తగినఅధికారము లున్నవి గాన, నూతన చట్టము అనవసరమని కార్పరేషను వారు తీర్మానించిరి. నిర్బంధశాసనచారిత్రము గాంచిన నూతన చట్టము లనిన ఏవగింపు కలుగుట సహజము. ఏలనన చట్టమును నిర్మించెడి యుద్దేశ్యమొకటి. తుదకుపయోగపడెడి విధము వేరొకటియగును. సాధారణముగ నిట్టిచట్టములు ప్రజల రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము సరికట్టుట కుపయోగపడుట ఆచారమయినది. వంగదేశమున కిది యనుభవ పూర్వముగ దెలియును. బెంగాలు ఆర్డినెన్సును ప్రయోగించిన విధము బట్టి ఇందలి సత్యమును గనుగొనవచ్చును. కార్పరేషనుసభ్యులు పలువురు నూతనచట్టము బెంగాలు రిగ్యులేషను వలె పరిణమించుననియు రాజకీయ ఆందోళనాపరులపై ప్రయోగింపబడుననియు భయము జూపిరి. ఇట్టి సందర్భములలో కార్పరేషను తన అసమ్మతి జూపుట వింతగాదు.

రంగుభేదచట్టము సంగీకరించుట

రంగు భేదచట్టమును దక్షిణాఫ్రికా సంయుక్త సమావేశమువారు రంగీకరించి తమ సహజ సంకుచిత స్వభావమును కనుబటచిరి. భారతీయు లికమిద నిపుణత్వ మవసరముగల పనులలో ప్రవేశింప జాలరు. గనులలో ఫ్యాక్టరీలలో పనిజేయజాలరు. రంగు భేదము ప్రజల జీవనాధారమును దీసివైచుటకన్న ఘోరమువేరుండబోదు. ఇకమిద ఆసియాచట్టము నిమిత్తము రౌండుటేబిలు సమావేశమును కూర్చిన నేమి ప్రయోజన ముండును? భారతీయులు పాశ్చాత్యులవలె జీవించవలయునట! తిండియైనను దొరకనపుడు గొప్ప హోదాతో జీవించుటకు సాధ్యపడునా? హైందవసమస్యను విచారింపనున్న సమయమున రంగుభేదచట్టమును నిర్మించి భారతీయుల హక్కులను నిర్మూలించుట విశ్వాసద్రోహముతప్ప వేరుగాదు. ఇకమిద దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి వాగ్దానముల నెవరు సమ్మతగలరు? కొలదిమంది తెల్లవారుగలసి శ్వేతేతర ప్రజల జన్మస్వత్వముల నీరీతిని హరించుటవలన విషమస్థితి ఏర్పడక మినదు. ప్యాడినను రాయ బారము వ్యర్థమయినది. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు రంగుభేద చట్టముగూర్చి ఎట్టిచర్య దీసికొనినో తెలియదు. భారతీయులు స్వపరిపాలనమును సంపాదించినగాని వారు ప్రపంచమున తలయెత్తి దిరుగజాలరు.

వడుకుట: బ్రాహ్మణబాలికలు

తుత్తుకుడి తాలూకాబోర్డువారు బాలికా పాఠశాలలలో రాటమును ప్రవేశపెట్ట వలయునని తీర్మానించిరి. కాని బ్రాహ్మణబాలికలు వడుకుట బనికిరాదనియు ఇందుకగు డబ్బును కుట్టునేర్పుట కుపయోగింపవలయునని ఇన్స్పెక్ట్రెస్సుగా రభిప్రాయ పడినటుల తెలియుచున్నది. ఈమె యభిప్రాయము నిరాధారమనుటకు సందియములేదు. బ్రాహ్మణ బాలికలు కడు మృదువయిన దారమును దీయుచున్న నిదర్శనములు పెక్కులుగలవు. బ్రాహ్మణులు కష్టపడరు గాన రాటముద్రవ్వట వారికి బనికిరాదని ఈమె తలంచియుండనేనా? లేక రాజకీయాభిప్రాయము లిటులు ప్రోద్బలనరచెనేమో. తాలూకాబోర్డు వారు మాత్రము తమ పట్టుదలను విడనాడ కుండుట ముఖ్యము.

కలకత్తా అలరులకేసులు

శిక్షలు

కలకత్తా, మే 12.—కలకత్తా అలరులలో రెండవది సంబంధ ప్రింటింగ్ లోడింగ్ ప్రెస్ డిస్మిస్ కాలేజ్ వర్క్స్ రాం ఎక్స్ తోసింపను చంపినందులకై ప్రాసిక్యూటరుజేయబడిన షేక్ వీధా షేక్ కారూల కేసులో ఆడిషన్ ప్రెస్ డిస్మిస్ మేజిస్ట్రేటు మ రిజిస్ట్రేషన్ సాక్ష్యమును తీసికొనెను. అనాడు వీరు బలవంతముగ కాలేజీలో ప్రవేశించి ఎంతో నిర్దయతో దర్వాసును కొట్టిరి. వాడగాయములచేతనే ఆస్పత్రులో చనిపోయెను. ఇనవ పట్టాకత్తి నొకదానిని ఒగ్గరనుండుకొన్నందుల కై ఒగ్గరవాడసింగ్ అనువానికి మేజిస్ట్రేటు రివారము కరివ శిక్ష విధించెను. ఏప్రిల్ 26 దేదిన క్విట్ ఇండియా మోషన్ లో నంగుకై వైప్రదీప్ మల్లిక్ షేక్ షన్నా షేక్ జాహ్ అను ముగ్గురు బోటువాండ్రుపై శోకములు మోపుటకు, అందులో మొదటి ముద్దాయికి 1 సంవత్సరమును తక్కిన నా రిద్దరికి మూడేసిలయను కఠినశిక్ష విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

భయంకరమగు వదంతులు

బెంగాలు ప్రభుత్వపకటన

కలకత్తా, మే 12.—పట్టణేతర ప్రదేశములందు భయమును కలిగించిన బూటకపు వదంతులను కొన్నిటిని ప్రభుత్వము వారి రిజిస్ట్రేషన్ యుద్ధావరణముగా ప్రకటించియుంటిరి. బెంగాల జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకుడ అట్లే కొన్ని విషయములను తెలియజేసెను. మహమ్మదీయులపైబడి కొట్టుటకై హిందువులు కొంతమంది సిక్కులను పిలిపించుకొని నిచ్చివారను వార్తలను విచారింపగా భిక్ష మెత్తుకొనుటకై యూరికపచ్చిన కొలదిమంది సన్యాసులు తప్ప వేరు ఆధారము లేవ్వియులేవు. కలకత్తాలో శివజమిందారునివద్దనున్న మేనేజరు తనయొక్క కాలిగుడిని మహమ్మదీయులు లూటీచేయనున్నారనియు కావున దానిని రక్షింపవలసినదనియు జిల్లామేజిస్ట్రేటుకు తెలిసినచెను. జిర్కా చోట మహమ్మదీయులు భభచేసి హిందువుల గృహములను కొలిగుడిని లూటీచేయనలెనని తీర్మానించిన సబ్డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు కొక గ్రామమునుండి ఒక పిల్లనువచ్చెను మహమ్మదీయునకును నాని యజమానికిని తగాదాగా మురడనయినను అందువలన ఫిర్యాగుచెసినయినను నిజములేదెను. తిరుత్తులను వలన హిందువులకును మహమ్మదీయులకును పోరాటము జరుగ ననుచుదంతులు ప్రబలిభయము పుట్టెను కాని అట్టి పోరాటము పెన్నడును జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

గుడినపవిత్ర మొనర్చుటకు

ప్రయత్నములు

ఒకమహమ్మదీయునకు శిక్షవిధింపబడుట

కాఖాలీ, మే 12.—దేవాలయమును తరుచుగా శుభ విశ్రమోనర్చుటకుమండుటచేత ఢిల్లీలో మసీదులను దేవాలయములను కాపాడుటకై మహమ్మదీయ హిందూకాని స్థితినిజరుగ సగా కాపలాంచుచుబడిరి. మహమ్మదీయకానిస్తేటుయొక్క డ్యూటీలో తిరుగుమండగా కాలిగుడినద దాని నపవిత్రమొనర్చనలెనను ఉద్దేశ్యముతో అశుద్ధముకుండల పెట్టుకొని తిరుగుచున్న మహమ్మదీయుడొకడు పట్టుకొనబడెను ఢిల్లీ సబ్డివిజన్ లు ఆఫీస్ రాముద్దాముద్దాయికి 6 నెలలు కఠినశిక్షవిధించెను. (ఆ. ప్రె.) ఒక మాలీవి తొడమీద కాల్చినందుకై పోహూతును నాడు అరెస్టుచేయబడిన 4 గురు డిప్యూరు నేడు ఆడిషన్ ప్రెస్ డిస్మిస్ మేజిస్ట్రేటుయెదుట విచారణకు నివలెట్టుబడిరి. ముద్దాయిలున్న ఓడిన సోచామాదిరి గాని ఆయుధమేమియు చొరకలేదు.

గవర్నరు ప్రజాయత్త

శాఖా పాలనము

మంత్రిలేకున్న గవర్నరే పాలింపవలెను

భారతప్రభుత్వ శాసన సంస్కరణము

నేడు వచ్చిన ఇండియా గెజెటునందు ప్రజాయత్త శాఖా పరిపాలనా నిబంధనలందు యీక్రింది సవరణను రాజ్యపరిషత్ భారతమంత్రి యంగీకారముతో భారత ప్రభుత్వ శాసనము 124-వ 52 సెక్షనులప్రకారము జేసినటుల ప్రకటింపబడినది. "ఆసిబంధనలందు 2 వ యాలు (2) వ క్లాజులో వచ్చును—(May) అను మాటకు బదులు వలెను. (Shall) అని చేర్చవలెను. ఆసెక్షను యిప్పుడున్న ప్రకార మిటులగలదు. ఎక్స్ డనెనను ప్రజాయత్త శాఖాపరిపాలనమునకు మంత్రి లేక శాఖాధిగానుండు స్థితి సంభవించునెడల అందుల కిష్టపడిన వానిని మరయొకరిని నియమించి ఖాళీని పూరింపజాలకున్న గవర్నరు గారే తాత్కాలికముగ నాశాఖను పాలింపవచ్చును. ఈనిబంధన యిప్పుడున్న ప్రకారము ప్రజాయత్త శాఖలను గవర్నరుగారు యిప్పుడువచ్చిన పాలింపవచ్చున లేదా యూర్రకొనవచ్చును. ఇప్పుడు జేసిన సవరణప్రకారము గవర్నరు ఆశాఖను పాలించవలసిన బాధ్యత గలదు. ఈసవరణకును మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వము మరయొక ఎక్స్ క్యుటివు కాన్సిలరును నియమింపవలెనని తలపెట్టినదానికిని సంబంధ మేమైన గలదా? సర్ మురటూరుబచ్చెను. యిదివరకున్న నిబంధనల ప్రకారము శాసన ప్రజాయత్తశాఖల పరిపాలనమును వహింప తిరస్కరించెనా? (హిందూ)

బ్రిటను-భారతదేశ వాణిజ్య సంబంధములు

లాంకాషైరు వర్తకము భారతదేశముపై ఆధారపడియుండుట

వ్యవసాయపు రాయలుకమిషను కర్తవ్యము

‘సెక్రటరీ’ విలేజరి భారతదేశమునందు సంచారము జేయుచు నిట్లునంది ఫిబ్రవరి 13 వ తేదీ నాపత్రిక కిటుల ప్రకటన—

‘సేనీవారము’ నొక భారతమిత్రుని గలసికొంటిని. అతడు వ్యాపారపుసంగతులు తెలిసినవాడు. పత్రికారచయిత, ఉన్నత పరిపాలనోద్యోగమును వహించినవాడు. ఆయనతో ‘సెక్రటరీ’ బ్రిటనుకు భారతదేశమునకుగల వాణిజ్యసంబంధముల గూర్చి చర్చించితిని. ఆయన నాతో మాట్లాడుతూ ఈరోజుదాకా అతడు పత్రికలో ఆమెరిగారు మన మనేకసారులు ఒకటే తీర్మాన చర్చించినవిషయమును, భారతదేశపు కొనుగోలుక క్రిని యెక్కువదేసి బ్రిటిషువరులకు నుత్తమమైనవాని నెక్కువ కొనుగోలుక తేయవలెనన్న విషయమునుగూర్చి చెప్పిన అభిప్రాయము లాతనికి ‘మాడండి’ యనెను

నిజమే, ‘సేనీవారము’ నా భారత మిత్రులతో తమకు మాట్లాడుచుండును. ధరలు తగ్గినపుడు భారతదేశము ఏదో ‘ఎక్కువ’ వ్యాపారముండును. అయితే ధరలు యెక్కువ యెక్కువ పుడుగూడ యితరదేశీయులకన్న భారతీయులెక్కువ తక్కువగా పడల యథావకారము తెప్పించుకొందురు అను కొన్నదానికన్న భర లక్ష్మవగనున్న యెడలకోర్కెలనుద్గించి కొన్ని అంశములతో అనుసరములేకుండనే గడపుకొందురు. బట్టల వ్యాపారముతో వచ్చిగకట్ట మిదియే. ఈవ్యాపారమువలన భారత దేశము మూలమున లాంకాషైరుకు బాగా ఖర్చుగలదు. భారత దేశము 1913 లో కొన్నదానిలో ముప్పాతికవంతును 1925లో కొన్న యెడల లాంకాషైరు బట్టలమిట్లు వారమునకు ఏడెనిమిది గజలెక్కువ విడిచేయించి దేశీయవి ఎన్నుకొను ప్రభువులెల్లము చాలిబియ్యంతునునందు జేసెను. అట్లైన భారతదేశము గత ముప్పాతికే తక్కువగా కొనవలసి వచ్చినందులకు కారణమేమి?

భారతదేశము కొనలేకపోయెనా?

అట్లు జరిగినది భారతదేశము కొనలేకపోవుటచేతగాదు. ఎట్లయినను యిదివరకు భారతదేశమునకు కొనుగోలుక క్రియంత తక్కువ యెక్కువగ నుండెనాయది నాకు సందేహము గల్గుచుండును. విదేశీ సకాలమునకు వర్తకులు గురియుటవలన దేశ ము నకు నుంచి భాగ్య సంపత్తి గల్గెను. ఎడమ తులెక్కువ యెక్కువ ను. దిగుమతులు మాత్రము అందుకు తగినటుల యెక్కువగాలేదు. 1924 లో 129 కోట్లవర్తకము జరిగెను. 1925 లో 180 కోట్ల వర్తకము జరిగెను. ఈ డబ్బులెల్లము నెక్కడికిపోయెను. అది బంగారు వెండి-ముద్రలగు యెక్కువ బంగారు గదిలయందుండెను. ఎందుచేతన నాను భారతీయుడు మూలబట్ట చాల ప్రయత్నము తలచి డబ్బు విడిచిపెను. ప్రతిసంవత్సరమును ఒక క్రొత్త అంగవస్త్రమును కొనుగోలుకుటకు బదులు పాతిపిల్లలనెరండేడ్లు కట్టుకొను ముడికెను. ఒకవేళ కొన్నప్పటికినియెక్కువ ఖరీదుగల మంచి లాభకరమైనవను కొనకుండ చాకధర జపాను గడ్డనుకొనె టను కాని డబ్బులెల్లము యెక్కువదేయన్నది. కొనగల కక్రియొగ్గి. అయితే కొనేటట్లు మోహింపజేయాలెను. ఇప్పుడు యుద్ధపు తగ్గుటవలన నూలుబట్టలు చాకగావచ్చును. లాంకాషైరు యెక్కువ బాగ్రతగ నొనకన్న యెడల వ్యాపార మంతయు బలమగు బహుశా చాకగనుగు మెరుపు గడ్డకుండును.

అసలు ముఖ్యమైన సమస్య అట్లేగలదు. భారతదేశ కొట్టి 82 కోట్లయెడలయి ఉత్పాదకపు బ్రిటిషు సరుకులను కొనుగోలు తగినటులజేయుటయెట్లును విషయ మాలోచింపవలసి యున్నది. భారతదేశ వ్యవసాయాభివృద్ధి కొంత యెక్కువ అయినను నియమించుచు ముఖ్యమైన ప్రయోజన కరవిషయము. వ్యాపారములో యెక్కువలగుకొనుటగాక భారతదేశపు వ్యవసాయమువలన టోకెములు చిత్రముగనుండును. నూటికి 70 మంది భూసారము జతు నాధారపడియుండురు. ప్రపంచములో నెక్కడను ఇంత వ్యవసాయములేదు. గోధుమివంటకు కాస్త్రీయముగ పండించు తమ సంవత్సరమునకు 2 కోట్ల పాదలవంట యెక్కువపండినవి కొనాస్త్రవేత్త డెల్వెను. ఈవస్తువునే ప్రతి వరి, జనుము,

చెరుకువంటలకు వర్తింపజేయుచున్నార దక్కనులో యొకరము నకు 4 పాదలవంటబండుబంజరుభూములందిపుడు యొకరము నకు 100 పాదలవంటవజేయు చెరుకువంట పండుచున్నది. భారతదేశముందు బట్టలపరిశ్రమయే యెక్కువైనది. వ్యాపారము బాగాసాగిన సంవత్సరములలో జూచినయెడల యాపత్రికను వలనలా భములు సంవత్సరమునకు దాదాపు 30 లక్షల పానులుండెను. బాంబాయి రాష్ట్రమునందు కొద్దిపాటిఖర్చునే బెట్టి భూములను బాగుజేయించినయెడల జొన్నపంట యిబ్బడిగపండును. భారత దేశభాగ్య మెక్కువ గావలెనన్నయెడల వ్యవసాయమువలన కన్న యెక్కువ లాభములు లెవ్వరగా దేనివల్లనురావు.

వ్యవసాయపుకమిషను

అయినప్పటికిని పరిస్థితులన్నిటిని బాగాతెలిసికొనిన వారికి విలబర్లు ప్రభువు నూచించినటుల సంకుచితముగ కమిషనువలన యెక్కువ ప్రయోజన ముండునాయని సందేహములు బాడమకమానవు. భారతవ్యవసాయసమస్య త్రివిధములుగనున్నది బాగాచదువుకున్న రాజకీయవేత్తలు వ్యవసాయము విషయమున క్రద్ధలేకుండ మక్తానుమాత్రము తీసికొనుచుండురు. భారతీయునకు చదువునే చెప్పించునెడల వ్యవసాయదారుని గానుండ జేసెదరు. వానిబుద్ధి వానిడబ్బు అంతయు భూమిమీదగాక అన్యధావ్యయము చేయబడును. ఇకను రెండవవిషయము హిందూ వారసత్వవ్యయము. అందువలన భూమియంతయు మగిల్ల లందరకును బండుటవలన భూమి విస్తీర్ణము తగ్గి ముక్కలు ముక్కలై యీ ఆస్తియంతయు ఒక అరడజను పాలుములలో బంచబడియుండును. కొంచెము బాగా ఆలోచించునెడల రయి త్వరి భూములుగ ఆస్తియంతయు నేకముగ నుండునెడల ఆ భూమిని నొకకు డబ్బును బెట్టి పనిజేయించుకున్న యెక్కువ లాభమువచ్చుట సందేహస్పదముగను. వ్యవసాయ మభివృద్ధిగావలెనన్న భూమికి సంబంధించిన కాసమును సంస్కరింపవలెను. మూడవది ముప్పదియేడ్ల కొకసారి ప్రభుత్వమువారు జేయు రెవిన్యూరివిజములు గలవు. దీనిని మాన్యుటకు ప్రత్యామ్నాయము పర్మిటెంటు సెటిలెంటులుగాదు. దానివలన బెంగాలులో దుష్కారితములు గల్గెను. కాని సెటిలెంటులు నొకటి నిర్ణయించి భూమిమీద వచ్చులాభములమీద న్యవసాయపు ఇంకంటాక్సు అని యొకటి జేర్చవలెను.

అయితే భారతదేశమొక్క వ్యవసాయముమీదనే ఆధారపడి జీవింపజాలదు. చాలావోట్ల భూములు వర్షములేక దీర్ఘగనుండును. దేశభాగ్య మభివృద్ధిగాంచి సంఘమభివృద్ధి గాంచవలెనన్న వ్యవసాయములేక నున్నవారికి యేదోకపరిశ్రమ యుండవలెను. నేను స్వానుభవము నొకదాని చెల్పెదను. 1899లో వర్షము లేమయు లేకపోయినపుడు లక్షలకొలది మందిజనము కరవుచే నల్లాడుచు ప్రభుత్వసహాయమును గోరిరి. నేనప్పు డాజిల్లాలో ప్రయాణముజేసితిని మామూలుగా పంటలుపండు గుజరాతులో కూడ పడేడ్లతరువాత వర్షములేక కరవు వచ్చెను. కరీందార్లనుగలస్త్రీగాని, ఖైరుపుడు గాని ప్రభుత్వసహాయమును బడయలేదు వారందరును అహమ్మదాబాదు ట్రాడు మిల్లులమీదనే జీవించిరి.

పారిశ్రామికాభివృద్ధి యవసరము

ఎన్ని శతాబ్దములు గడచినను భారత శిల్పి బ్రిటిషుశిల్పి యొక్క నాజాకుదనము పనిని జేయజాలడు. కాని భారతదేశము జేయు నాజాకు లేని పనితనమునైననుయెక్కువఖర్చుండును. ఈ వచ్చిన డబ్బుతో మంచితకము సరకును బ్రిటనునుండి దిగుమతిజేయుటకు అవకాశ మెక్కువగనుండెను ఇర్విన్ ప్రభువు జేప్పిన ఆర్థిక మార్గ మియ్యది—భారతవ్యవసాయ దారుడును అచటి ఉత్పత్తులును అభివృద్ధి యగునటుల జేయుడు. భారతదేశమునకుగల కొనుగోలు కక్రి నెక్కువజేయుడు. ప్రిఫరెన్సు పద్ధతివలన బ్రిటిషుసరకులకు మూర్ఖులులోనే అమృతముండునటుల జేయుడు. భారతదేశమును అభివృద్ధి గాంచును. బ్రిటిషు ఫ్యాక్టరీలకును చేతినిండ పనియుండును.

హిందూ యుద్ధసహాయనిధి

బొంబాయి, మే 12:—ఇంపీరియల్ వార్ అండు రిలీఫుండుకు రాష్ట్రీయశాఖగా 1924 సంవత్సరములో స్థాపింపబడిన బొంబాయి రాజధాని యుద్ధ సహాయ నిధిలో యుద్ధము ముగియునప్పటికి 62½ లక్షలు వసూలయ్యెను. అందులో చాలభాగము యుద్ధసమయమునను యుద్ధము విరమించిన సంవత్సరములలోను యుద్ధసంబంధముగ సహాయపుబనులలోనే వెచ్చింపబడెను.

(అ. ప్రె.)

భార్యల నమ్మె

రుష్యాదేశపుభర్తలు వ్రాఫేయు లగుట

రైము అఫ్ ఇండియా పత్రికకు మాస్కోనుండి ఒక ప్రత్యేకవార్త యిట్లు వచ్చినది— రుష్యాదేశచరిత్రలో ఎన్నడును కని విని యెరుంగనట్టి సమ్మెయొకటి కర్మవాగ్రామమున జరిగి ఫలప్రదమైనది. తమభర్తలను తమ యెడల సరిగా ప్రవర్తించునట్లు చేయుటకై భార్యలందరును సమ్మెకట్టిరి.

ఈ సమ్మెకు నాయకురాలు అక్సీనియాకరసిపు, పురుషులును స్త్రీలును సమానులనియు కాపున స్త్రీలుగూడ ప్రజా హితకార్యములందు పురుషులతోబాటు పాల్గొనవలెననియు చెప్పేడి కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములు వ్రాగిన నమ్మిఅప్రకార మాచరింపవలెనని సభలకు బోవుచుండెను అది చూచి భర్తకు కోపము వచ్చెను.

అప్పుడాచే భర్త రుష్యన్ సాంప్రదాయముప్రకారము ఆమెను తొడమీదికి తీసుకొని గట్టిగా చాచుమోదెను. దీనికిప్రతిక్రియగా నామె గ్రామములోనున్న స్త్రీలందరిని తమ తమ భర్తలనుండి వెడలినవచ్చునట్లు చేసెను. భర్తలు కొట్టుటయుతిట్టుటయుమానువరకు ఒక్కపనియైన జరుగదయ్యెను. అదియొకవిప్లవమేనని చెప్పవచ్చును. పురుషులందరును ఏమిచేయుటకునుదోచక తలెబ్బోయిరి. పసిపిల్లలను పోషించువారుగాని ఆవులను పాలు దీయువారుగాని లేక గృహములన్నియు శోభావిహీనములైయుండెను. గ్రామపాలకాలనేకోటగావించుకొని స్త్రీలందులో దూరితాము చెప్పేడి మరతులకు పురుషులు అంగీకరించెదరకు అందేయుండిరి. ఈయాడగోలనడంచినవలెనను కృతనిశ్చయముతో పురుషులందరును గ్రామపాలకాలనద్దకుబోయిరి. కాని పాత కాలాభవనములయందు గట్టిగా మూయబడియుండుటయు పురుషులకు లోబడుటకే మాత్రము నుయ్యములేక పోరాడుటకే స్త్రీలు సిద్ధముగా నున్నట్లును వారికి గోచరమయ్యెను.

పురుషులకేమి జేయుటకును తోచక తలెబ్బోగోకొనసాగిరి. ఇట్టి వింతవిషయములను రుష్యాదేశ మెప్పుడును చూచియుండలేదు. తుదకు స్త్రీలకే సంపూర్ణమైన జయముకలిగెను. తమభార్యల నికముందెప్పుడును కొట్టుమరియు తిట్టుమరియు పురుషులందరును ఒకరివెనుకనొకరు గొట్టెలవలె కాగితములపై సంతకము జేసిరి. అప్పుడు విలపించుచున్న పసిపిల్లలను అంబాయని యరచుచున్న గోవులను ఓదార్చుటకై స్త్రీలందరును సగర్వముగా నిండ్లకు మరలిరి.

కోయంబుత్తూరుజిల్లా కమ్యునల్

రెండవ కమ్యునల్ సభమును జరుపుటకు తగు ఏర్పాటులను జేయుటకై పలమేడు సర్వజన హైస్కూలు-లహోలునందు మే 9 తేదీన శ్రీయుత బోడిపాటి ఎస్. రంగస్వామినాయుడు గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభకు జిల్లాయందు 250 కమ్యుగ్రామములనుండి ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. వి. లక్ష్మీనరసింహులు నాయుడుగారును, పి.ఎస్. జి. రంగనాయుడుగారును సమావేశ మవసరమనిచెప్పిరి. నాలుగైదు ప్రదేశములలో సమావేశము జరుగవచ్చునను ప్రశంసలుండెను గాని కడపట కరాడిభావియందు 1926 జూన్ 12, 13 తేదీలందు జరుపు నటులు తీర్మానింపబడెను. ఈక్రిందివారినండి అధ్యక్షుని నియమించు అధికారము వారి కియబడినది:— జయపురము దివానా రామకృష్ణగారు రాల్ బి. వి. మునుస్వామి నాయుడుగారు, పి. భక్తకేశవులునాయుడుగారు, జి. రంగయ్యనాయుడుగారు, సి. వెంకటరంగంనాయుడుగారు, పి. ఎస్. జి. రంగనాయుడుగారు, ఆర్. వి. లక్ష్మయ్యనాయుడుగారు, ఎ. ఆర్. గురుమూర్తి నాయుడుగారు, ఎస్. రామస్వామి నాయుడుగారు జి. కుప్పస్వామి నాయుడుగారు.

ఈక్రింది సన్మానసంఘమువారు కూడ ఎన్నుకొనబడిరి: అగ్రాసభాధిపతి:—కె. కృష్ణస్వామి నాయుడుగారు. ఉపాధ్యక్షుడు:—వి. లక్ష్మీనరసింహులు నాయుడుగారు.

సెక్రటరీలు:— నారాయణస్వామి నాయుడుగారు, శ్రీనివాసులు నాయుడుగారు.

క్యాపియరు:—కె. రామస్వామి నాయుడుగారు. సన్మానసంఘమునకు 25 సభ్యులను ఎన్నుకొనబడిరి కావలసినయెడల ఎక్కువ కార్యనిర్వాహకులను వారు నియమితురు. సమావేశమును కొనసాగించుటకై చందాల సీసంఘమువారు రెండవసారి దనిమాడజ్జీర్కార్యనివహించెను.

సమైక్య రద్దీ గుట

రాజీప్రయత్నములు ప్రారంభించబడుట

సమైక్య అక్రమమైనదని ఒక న్యాయమూర్తి తీర్పు చెప్పట

లండను, మే 12:— సాయంకాలము 1-15 గంటలు.

సమైక్య రద్దీ చేయబడెను

(పూర్వపు తంతివార్తలు)

లండను, మే 12:—12-10 గంటలు.

గనులపనివారు సమైక్యరద్దీచేయవలయునని కోరినవారైన యింధారమైనదనియు సమైక్య జరుగుచునే యున్నదనియు శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువారు ప్రకటించుచున్నారు. ఈసమైక్యవల్ల గడచినవారము ప్రభుత్వమువారికి 7 మిలియనుల పానుల ఆదాయము తగ్గినది.

12-20 గంటలు.

శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు డానింగ్ ప్రియికు చెల్లెరి.

12-55 గంటలు

శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు డానింగ్ ప్రియికు చెల్లెరి. శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు డానింగ్ ప్రియికు చెల్లెరి. శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు డానింగ్ ప్రియికు చెల్లెరి.

రుగ్బీ, మే 11:—నేటిదినము రాజీ రాయబారములు జరుగుచున్నవను వందతులు బయలుదేరినవి కాని పీటియంచెంత పత్రికను నుదో చెప్పటకు వీలులేదు. మైనర్స్ ఫీడరేషను కార్య సంఘ సమావేశము నేటిదినముతయ జరుగుచుండెను. రామ్మె వక్త నాల్గుగారు కొంతకాలము హాజరై యుండిరి.

శ్రేడుయూనియను కాంగ్రెసు కార్యసంఘసమావేశ ముకూడ జరిగెను. ఈసమావేశమునకు జె. హెచ్. థారుసుగారు మరికొందరు కార్యక నాయకులు వచ్చియుండిరి.

రాజీప్రయత్నములు జరుగుట లేదనియు ఈవిషయపరి స్థితులను అంత మొందించుటకై కొందరు పాటుపడుచున్నారని యు మైనర్స్ ఫీడరేషను కార్యదర్శియగు కుక్ గారు తెలుపు చున్నారు.

సర్ జాన్ సైమనుగారి

సూచనలు

లండను, మే 11:—కామన్సుసభలో లి బ ర లు పక్ష మునకు చేరిన సర్ జాన్ సైమనుగారు ఒక ప్రకటనము గావించిరి.

“సమైక్య రద్దీచేయబడి, ప్రాతరేట్లను అంగీకరించి గను లపనివారు పనులయందు ప్రవేశించి, బొగ్గు కమిషనువారి నివే దికమును ఆధారముగ గైకొని రాయబారములు సలుపు బొగ్గు గనుల యజమానులు పనివారు అంగీకరించిన ప్రభుత్వమువారు బొగ్గు పరిశ్రమకు కొంతకాలమువరకు సహాయ మొసగ అంగీక రింపవలయునను తీర్మానమును త్వరలో తాను కామన్సుసభ యందు పాపాదించుటకు సర్ జాన్ సైమనుగారు చెప్పిరి.

కార్యక నాయకుల అడవిడి

లండను, మే 11:—

రామ్మెనూన్ నాల్గుగారు మైనర్స్ ఫీడరేషను ప్రతినిధులు ను సందర్శించుట, శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు సభకు థా మసుగారు వచ్చుట, నాయకులందరు పార్లమెంటు సభనుండి కార్యక కార్యసంఘ సమావేశములకు అచ్చటనుండి మంత్రివర్గపు కార్యాలయమున డానింగ్ ప్రియికు తిరుగుచుండుటచే రాజీవిషయ మై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నదని అందరు ఊహించుచున్నా రు బొగ్గుకమిషను అధ్యక్షులగు హార్వెస్ట్ సామ్యులుగారు రా జీవిషయమై ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. కాని తమ కీవిషయమై ఏమియు తెలియదని శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువారు ప్రకటించుచున్నారు. ఈవందతులవల్ల ప్రజల యందుత్సాహము ఉద్దేగము అధికమయ్యెను. ఎచ్చట జూచిన ను గుంపులు గుంపులుగణనముచేరి ఈవిషయమై మాట్లాడుకొను చున్నది.

నేటిదినము రాత్రి 8 గంటలకు మైనర్స్ ఫీడరేషను శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసు కార్యసంఘముల సంయుక్త సమావేశము జరిగెను. ఈ సమావేశమునకు కార్యక కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు కూడ వచ్చి యుండిరి.

లండను, మే 11:— శ్రేడుయూనియను కాంగ్రెసు కార్యసంఘసమావేశము రాత్రి 1 గంటవరకు జరిగెను. కాంగ్రెసుప్రతినిధులు 12 వ తేది బాల్మిన్ గారిని సందర్శించెదరని తెలియుచున్నది.

మంత్రివర్గమువారి సమావేశము

లండను, మే 12:— మంత్రివర్గపు ప్రత్యేకసమావేశ ము కామన్సుసభలో నిన్నరాత్రి జరిగెను. రాత్రి 12 గంటలు వరకు డానింగ్ ప్రియికు బాల్మిన్, చర్చిలు, బర్మింగ్ హామ్ ప్రభుత్వగార్లు ఇతర మంత్రులు కొందరు ఈవిషయమై మాట్లా డుచుండిరి. రాజీరాయబారములను ప్రారంభించుటకై ప్రయ త్నములు జరుగుచున్నవని తెలియుచున్నది.

ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము

“ప్రభుత్వమువారికి తప్పక విజయము చేకూరును”

లండను, మే 11:— ప్రధానామాత్యుడు ఈక్రిందిప్రక టనము గావించెను. సమైక్యప్రారంభమై ఒకవారమైనది. బ్రిటి షుసంఘము దెదరింపులకు ఎంతమాత్రము భయపడుటలేదని స్పష్టముగా ప్రకటించినది. ప్రభుత్వనిర్మాత పటుత్వమును భగ్గు మొనర్చవలయునను ప్రయత్నములు ప్రతిఘటించుటయందు బ్రిటిషువారు గొప్పపట్టుదల చూపియున్నారు. సాంఘికజీవిత మునకు అవసరముగ సర్వములు ప్రతిదినము వృద్ధిచుచున్నవి. సక్రమ ప్రభుత్వబలము విజయము గాంచుననుమృత్యుము నాకు న్నది. బొగ్గుపరిశ్రమకు సంబంధించిన వివాదమునకును ఈసమై క్కమును భేదమున్నది. 9 నెలలు రాయబారములు జరిగినపిమ్మట బొగ్గుగనుల యజమానులకును పనివారికిని వివాదమేర్పడినది. రాయబారములు జరుగుచున్నప్పుడు ఈసమైక్యప్రారంభమయ్యె ను. శ్రేడుయూనియను కాంగ్రెసువా రీసమైక్యరద్దీచేసిన మరల రాయబారములను జరుపుట సాధ్యమగును. బొగ్గుగనుల యజమానులకును పనివారికిని ధర్మముకలుగుటకై నేను నాశక్తి కొలది పాటుపడెదను. శ్రేడుయూనియను కాంగ్రెసువారు సమైక్యప్రకటించి రైలుబండ్లు నడువకుండు నట్లు గ ను, రోడ్లపై మోటారుబస్సులు నడువకుండు నట్లు గ ను, పడవులయందలి నెరకులు దిగుమతి కామండునట్లుగను వార్తా పత్రికలు ప్రకటింపబడవలయునట్లుగను పనిచేయ ప్రయత్నిం చిరి. ఈవిధమున సాంఘిక జీవితమును నిరోధింప సమకట్టిరి. కాని వారి ప్రయత్నములు ఫలమైనవి. రైల్వేలు నడచు చున్నవి. మోటారుబస్సులు నడుచుచున్నవి. దిగుమతులు జరు గుచున్నవి. వార్తలు వ్యాపించుచున్నవి. ఎట్టి కొరతలేక ఆహార పదార్థముల పట్టెయి విరివిగ కొనసాగుచున్నది. ఇవన్నీ ఈసమై క్కనిష్ఠయోజనమైనదని శ్రేడు యూనియనువారే గ్రహించెదరు. ఈవిధమున సమైక్య అంతరించిన బ్రిటిషువారు ప్రపంచమునం దలి రాజకీయ ప్రతిస్థాపనములను సందర్శించిన వారయ్యెదరు. శ్రేడు యూనియనుల కుండవలసిన న్యాయమును హక్కులను తొలగింప ప్రభుత్వమువారికెట్టి ఉద్దేశములేదు. కాని ప్రభుత్వ నిర్మాణమునవిదింపప్రయత్నములను సహించుటకు వీలులేదు.”

కాంటరుబరి ఆర్చిబిషపుగారి సందేశము

లండను, మే 11:—కాంటరుబరి ఆర్చిబిషపుగారి సందేశ ము మాచనలు వైర లెకుద్వారా రాష్ట్రమునందంతయు వ్రా డుకాట్ట చేయబడెను.

సమైక్య అక్రమ మైనది

ఒక న్యాయాధిపతి తీర్పు

లండను మే 11:—నేయిలర్స్ ఫైరు మెన్సు యూనియను యొక్కట వరుగిల్లు శ్రాంతి కార్యదర్శులు సమైక్యను ప్రకటింప నుద్దేశించిరి. శ్రేడు యూనియను, కార్యనిర్వాహక సంఘము వారి అనుమతిలేక కార్యదర్శులు సమైక్యను ప్రకటింపకూడదని

ఉత్తరపు ఇన్స్పెక్షనరునని కొంతమంది సభ్యులు కోర్టునందు పెట్టినను పెట్టిరి. భాస్కరి డివిజనునందు న్యాయమూర్తి సర్ జాన్ ఆస్టుబరీగా రీకేసును విచారించిరి.

ఈసమైక్య న్యాయసమైక్యమైనది కాదనియు, ఈసమై క్కయందు పాలుగైకొనువారు, సమైక్యకట్టవలయునని ప్రాత్రసాం చువారు నేరస్తులగుచున్నారనియు, ఈనేరములు శ్రేడు డిస్కంట్టు ఆస్తునందు నూచింపబడిన మినహాయింపులలో చేరవనియు, న్యాయమూర్తిగారు తీర్పు చెప్పిరి. గనుల పనివారి విషయమున ఒక పారిశ్రామిక వివాదముండుటచే వాయమాత్ర ము సమైక్యకట్టవచ్చుననియు ఇతరుల సమైక్యకట్టట న్యాయ విరుద్ధమనియు న్యాయమూర్తి అభిప్రాయపడెను.

సర్ జాన్ సైమనుగారి ఉపన్యాసము

సర్ జాన్ సైమను గారు శ్రేత్తర్లు ఆధారముగ గైకొని మరల పార్లమెంటు సభలో ఉపన్యసించిరి. బొగ్గుగనుల పని వారు తప్ప ఇతర కార్యకులకు ప్రభుత్వమువారిలోగాని ఎట్టి పారిశ్రామికవివాదము లేదనియు వివాదముండుటకు అవకాశము లేదనియు ఈ కారణమువల్ల కార్యకులు సమైక్యకట్టవలయునని శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువారు ప్రకటించిన ఉత్తరువులు న్యాయవిరుద్ధమైనవని సర్ జాన్ సైమనుగారు తెలిపిరి. ఇట్టి అక్రమపుటుత్తరువు ననుసరించి సమైక్యకట్టినవారికి శ్రేడుయూనియనుల నిధి నుండి ధనము ఇచ్చుట అక్రమమని చెప్పిరి. పరి స్థితులన్నీటిని గుర్తెరుగక శ్రేడు యూనియను కాంగ్రెసువా రు త్వరపడి సమైక్యను ప్రకటించిరియు జాతినిలాంగ్ జేసీకొనె దమని వారు తెలుపుట అవివేకమనియు సర్ జాన్ సైమనుగారు చెప్పిరి.

సమైక్య పరిస్థితులు

ప్రభుత్వప్రకటన

రుగ్బీ, మే 11:—రైల్వే సౌకర్యములు తృప్తికరముగ నున్నవి. సమైక్య ప్రారంభమైన మొదటిదినమున 849 రైలుబం డ్లుమాత్రమే నడుచుచుండెను. నిర్మితిసము 5503 రైలుబండ్లు నడచినవి.

నేటిదినము ఇంకను కొన్నివందలు బండ్లు ఎక్కువగ నడుచును. ట్రాంపేసర్సుకూడ తృప్తికరముగ నున్నది.

ఆహారపదార్థముల సరఫరా తృప్తికరముగ నున్నది. హైను పాక్షికమునందు ఆహారపదార్థములు విరివిగ స్థాపచేయ బడియున్నవి. 2000 టన్నుల చేపలు దిగువ తియ్యె యున్నవి. 91 రైలుబండ్లు నిండుగ పాలు, కూరగాయలు, చేపలు, పశు పులు, మాంసము పంపబడినవి. ఆహారపదార్థములు విరివిగ జిల్లా లకు పంపబడుచున్నవి. హోటలులలోను ఫలహార విక్రయస్థల ములందును సగకులవెలలు కొంచమైనను హెచ్చుకాలేదు. దీని వల్ల ట్రాన్సుపోర్టు ఆసౌకర్యము తెచ్చునని బాధించలేదని స్పష్ట మగుచున్నది.

రైవులలో సరకులను దిగుమతిచేయు విషయమై ఎట్టి ఇబ్బందికేసు పడుటలేదు. వాలంటీరులు అన్ని పనులును ఉత్సా హముతో చేయుచున్నారు. ఇప్పటికి 828608 మంది వాలంటీ రులు రిజిస్టరుచేయబడిరి.

స్టాకు ఎక్స్చేంజీరేట్లు తృప్తికరముగ నున్నవి.

దేశము శాంతముగ నుండుట

లండను, మే 11:—దేశమునం దెచ్చటను అల్లరులు జరుగలేదు. లండను పోలీసుకోర్టులలో సమైక్యసందర్భమున జరి గిన అల్లరులు కేసులు రెండుమాత్రమే దాఖలుచేయబడెను.

సమైక్యకట్టవారిలోకూడ పలువురు తిరుగ పనులయందు చేరుచున్నారు. ఇట్లు చేరుచున్నవారిలో రైల్వేపనివారిసంఖ్య ఆధికమైయున్నది.

డొమినియనులు సహాయముచేయ నిర్ధముగ నుండుట

లండను, మే 11:—ఈసందర్భ సమయమున డొమినియను లయందున్నవారు ఇంగ్లండుకువచ్చి సమైక్య ముగియునంతవరకు ప్రభుత్వమువారికి సహాయముచేసెద మని చిఫ్ సెనియోకమిషనరు గారికి తెలిపిరి. ఇట్లు చేరుచున్నవారిలో రైల్వేపనివారిసంఖ్య ఆధికమైయున్నది.

సామ్యపరిస్థితులనుమాచి వర్తలు భైర్యముతో తమపను లను తాము చూచుకొనుచున్నారు. సరకులు ఎగుమతి దిగుమతి ఎట్టి ఇబ్బందిలేక జరుగుచుండుటచే వర్తకమున కెట్టి ఇబ్బంది కలుగటలేదు.

ఇతర కార్యకనంఘముల సానుభూతి

మాస్చేల్స్, మే, 12:— డాకుపనివారు బ్రిటిష సరులకుబొగ్గు ఇచ్చుటకునిరాకరించిరి. మాస్చేల్స్, మే 11:—సోవియలు శ్రేడు యూనియను వారు బ్రిటిషు శ్రేడు యూనియనువారికి పంపిన చెప్పు

వాపసు చేయబడెను. విరాళములనిచ్చిన శ్రేణుయూనియనుల సంఘములకు మొత్తము తిరిగి ఇచ్చివేయబడు సోవియటు శ్రేణుయూనియనువారు తీర్మానించుకొనిరి. కాని కొంతమొత్తము వసూలుచేసి నిలవాయందుంటున్నట్లు బ్రిటిషువారు ఎప్పుడూ కోరిన ఆస్తులను మొత్తమును వారికిచ్చుటకు సోవియటు శ్రేణుయూనియనువారు తీర్మానించుకొనిరి.

అల్లరులు - శిక్షలు

లండను, మే 11:—అసత్వనార్తలను వ్యాపింపజేసినందులకు ఛార్జ్ హౌస్ మున్ద్రుకు 21 దినములు కఠింశిక్ష విధింపబడెను.

దొంగిలొనలయినవారి ప్రజలను ప్రోత్సహించినందులకు మిలిటెరీలో ఒక కార్యకునకు 9 నెలలు కఠింశిక్ష విధింపబడెను.

హొల్లెనగరమున అల్లరులకు కారకులైనవారికి కఠింశిక్షలు విధింపబడెను.

బర్మింగ్హమ్ జాయింటు శ్రేణు యూనియను ఎగర్లన్సి కమిటీ వారి కార్యాలయములను పోలీసువారు సోదాచేసిరి. అసత్వనార్తలతో నిండిన ప్రకటనలు కొన్ని అచ్చుల దొరకెను. పోలీసువారు సంఘపునాయకులను నిర్బంధించిరి. జామీనుపై నాయకులు విడుదల చేయబడిరి.

విదేశములనుండి కార్మికులకు వచ్చు ధనసహాయమును నిరోధించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండను, మే 12:—దేశసాధ్యమునకు నష్టముకలుగుచున్న న్యవసరములకు విదేశములనుండి వచ్చునమును సమీపించుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనిరి. ఈనిర్ణయమును ఆధారముగ గైకొని విదేశములందలి శ్రేణుయూనియనులు బ్రిటిషు శ్రేణుయూనియనువారికి పంపు ధనమును నిరోధించుటకు ప్రభుత్వమువారు దృఢీకరించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

నమ్మే ఎట్టి పరతులు లేకయే రద్దుచేయబడుట

హార్బర్లు సామూహ్యులుగారి ప్రయత్నముల ఫలితము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరివార్త)

లండను, మే 12:—ఎట్టిపరతులు లేకయే నమ్మే రద్దు చేయబడినది. బొగ్గు కమిషను అధ్యక్షులకు హార్బర్లు సామూహ్యులుగారి ప్రయత్నములవల్ల నమ్మే రద్దుచేయబడెనని తెలియుచున్నది. హార్బర్లు సామూహ్యులుగారు సవేకముతో కూడ ఒక ప్రత్యేక మెమోరాండమును పంపిరి. అందు గావించబడిన సూచనల నంగీకరించిన బొగ్గు పరిశ్రమకు సంబంధించినవివాదము అంత మొందునని వారు నచ్చ చెప్పిరి. ఇట్లు రాయబారము సలహా ప్రభుత్వమువారు తనకు ఆధికారమివ్వలేదనియు తన మెమోరాండమును అంగీకరింపవలయునని ప్రభుత్వమువారికి గట్టిగ సలహా తానిచ్చెదననియు సామూహ్యులుగారు చెప్పిరి.

సామూహ్యులుగారి మెమోరాండమును మంత్రివర్గమువారు పరిగణించు చున్నారు.

బాల్టిముగారు కామన్వెల్థ్ నమ్మే రద్దయిన విషయమును ప్రకటించుచు శ్రేణు యూనియను కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు డేనింగు స్ట్రీటుకు వచ్చి నమ్మే రద్దుచేయుటకు తాము తీర్మానించుకొనినట్లు తెలిపిరియు, అందుపై తాను తక్షణమే నమ్మే రద్దుచేయబడవలయునని కోరికను వారు అంగీకరించినందున బాల్టిముగారు చెప్పిరి. మంత్రివర్గమువారు రాయబారములకు గణంగదరని బాల్టిముగారు ప్రకటించిరి.

ఎమర్జెన్సీ రెవల్యూషను ముగియించుకొనుట అమలునంపబడును.

హార్బర్లు సామూహ్యులుగారి మెమోరాండము

హార్బర్లు సామూహ్యులుగారు తమ మెమోరాండమునందీక్షించి సూచనలు గావించిరి.

1. బొగ్గుపరిశ్రమ పరిశోధనకు తరగిలింపు మరల జరుగలేదు. ప్రభుత్వమువారు ఇంకను కొంతకాలము బొగ్గుపరిశ్రమ ధనసహాయ మొసంగుచుండవలెను. 2. పారిశ్రామిక వివాదమును పరిష్కరించుటకు ఒకబోర్డును ఏర్పరచవలెను ప్రస్తుతమును జరుగుచున్న పనివారు మాత్రమేకలసే వివాదములను పరిష్కరింప యత్నించుట బాధకరముగలేదు. కావున సేవలను వేరేను

బోర్డును ఏర్పరచవలెను ఇందు యజమానుల ప్రతినిధులు కార్మికుల ప్రతినిధులతో పాటు ఇతరుల కూడ సభ్యులుగ యుండవలెను. ఈ రెండు పక్షములకు చెరనివారు ఈబోర్డుకు అధ్యక్షులుగ నుండవలెను.

జర్మని ప్రభుత్వము రాజీని ఇచ్చుట

మరల రాజుల తెచ్చుటకై పెద్ద కుట్ర

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

బర్లిను, మే 12:— జర్మని ప్రభుత్వము రాజీనామ ఇచ్చెను. జాతీయ పతాకమువల్ల పేర్కొనబడిన వివాదముపై లూథరు గారిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము రిచ్చిస్తామని సభయందు పాదింపబడెను. విశ్వాసపదాహిత్య తీర్మానము నకు ఆనుకూలము గ 176 రు ప్రతిపూలముగ 146 రు సమ్మతులతో పనిరి. సభకు 103 రు రాజీను. ఐరోపా యుద్ధమునందలి ఇతర రాజ్యములందును మరీ ఇతర దేశములందును జర్మని కాన్సరు కార్యాలయములపై రిపబ్లికన్ పతాకముతో పాటు కెయిజరు ప్రభుత్వమునాటి పతాకము కూడ యుంచవలయుననియు ఆ పతాకమునకే ఒకవైపున రిపబ్లికన్ గడ్డ యుంచవలయుననియు హిందసుబర్డుగారు ప్రభుత్వమువారి అనుమతితో ఒక ప్రకటనము గావించియుండిరి. ఈ ప్రకటనము ననుసరించి విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము తేబడెను.

రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వమును అంతమొందించి మిగిలిన కెయిజరును తెచ్చి రాజ్యమునందు స్థాపించుటకై ఒక గొప్ప కుట్రను బర్లిను పోలీసువారు కనపెట్టిరి. కుట్ర పన్నిన వారు బర్లినును ఆక్రమించుకొని రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వమును రద్దుచేసి, వానుహిందసుబర్డుగారిని పవర్లెవ్వు మొనర్చవలయునని ఉద్దేశించిరి. సమ్మెలకు లాకౌటులను గావించువారిపై మరణాంశ విధించి, జర్మనియందున్న జ్యూల ఆస్తి నంతయు ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొన రిపబ్లికన్ నాయకులను తరుమ గొట్టులయినవని ఈకుట్ర పన్నినవారి ఉద్దేశ మెయ్యుండెను. ఈకుట్ర సంగతి పోలీసువారికి తెలియగనే స్పెర్లింగు క్లబ్బులనుండి ప్రతియొక ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసిరి. పోలీసువారికి దొరకైన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను చూడగ ఈకుట్రపన్నినవారు గొప్ప జర్మని సమితి స్థాపింప బడెరియు మానార్క్టులతో కలసి యత్నించుచున్నారనియు, ఈవిషయమై కెయిజరుగారితో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుచున్నారనియు, కెయిజరుగారువారికి అభినందించుచు ప్రత్యుత్తరము వ్రాసినందున స్పష్టమైనది.

కరెన్సీ కమిషను

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండను, మే 11:—ఇండియను కరెన్సీ కమిషనువారు నేటిదినము న్యూయార్క్కు ఫెడరలు బ్యాంకి గవర్నరు ఆరు స్ట్రాంగుగారి సాక్ష్యము, ప్రాథమిక స్పెర్లింగులందరుగార్లు సాక్ష్యము పుచ్చుకొనిరి.

బ్రిటిషుపార్లమెంటునభ్యుల రషియాపర్యటనము

లండను, మే 11:—కొన్సర్వేటివుపక్షమునకుకేరెన్ కామన్సు సభసభ్యులుకొందరు సర్ ప్రాంకు నెల్సునుగారి నాయకత్వమున రషియాకు వెల్లియండి నేటిదినము ఉదయమే లండనుకు తిరిగిచ్చిరి. తమనివేదికమును బాల్టిముగారికి పీరిచ్చిరి. సమ్మెయిగి నినపిమ్మట ఈనివేదికము ప్రకటింపబడును.

వర్ణవిభేదచట్టము

సెనేటు ఆసెంబ్లీనమావేశమున ఆమోదింపబడుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

ఆసెంబ్లీ సెనేటు సంయుక్త సమావేశమున వర్ణవిభేదచట్టము ఆమోదింపబడెను. అనుకూలముగ 83 రు ప్రతికూలముగ 67 మంది సమ్మతుల నొసగిరి. నేటిపులు కొన్ని పరిశ్రమలయందు పని చేయకుండునట్లు చేయ ఈబిల్లు ఉద్దేశించుచున్నది.

తీవ్రముగుచున్న జరిగినవిమ్మట బిల్లు ఆమోదింపబడెను. పార్టీ సభ్యులపై వోటింగు జరిగెను.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ కాంగ్రెసు

భారత ప్రభుత్వమునకు విన్నప మంపుట

ధర్మ, మే 11:— దర్మను దక్షిణాఫ్రికా భారత ప్రభుత్వమునకు కలరుబాడు బిల్లు ఇప్పుడు సెనేటు ఆసెంబ్లీ ఎదుట నున్నచనియు, దానికి ఆభ్యు ఆమోదమాయనం పున్ను ప్రభుత్వప్రతినిధులు ప్రచారము చేయవలయుననియు, అట్లు ఆమోదింపబడినయెడల అసలు మానవ హక్కులు మైరము భారతీయులకు లేకుండ బోవుననియు, పరిశ్రమలు ఏర్పడెనవియు తమకు చేసికొన వీలుండవనియు, ఆశియ వాసుల కందరకును అన్యాయమైన అపవాదము కలుగుననియు విన్నవించుచు వార్త నంపిరి. ఈవార్తములో ఆబిల్లు కాసనముకానున్నది కావున రాజప్రతినిధి కేబిలువ్వారా దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు తమ విషయమును తెలుపవలసినదని కోరిరి. (అ.ప్రె.)

పత్రికాభిప్రాయములు

బొంబాయి, మే 12:—దక్షిణాఫ్రికా పార్లమెంటు ఎదుట కలరుబాడుబిల్లు తెచ్చుటకు సూచించుగాదని బొంబాయిపత్రికలు అభిప్రాయపడుచున్నది. కాన్సర్వేటివ్ అసెంబ్లీనకు ఆభ్యుదేశన బాగుండునని తెలుచుచున్నది.

ఇండియను డెమోక్రసీ మెయిలు

ఈమధ్య రెండుతేదీలు కాన్సర్వేటుకొరకు జరిగిన రాజీనుద్దేశించి ఈబిల్లును ఇప్పుడుచర్చింప కాన్సర్వేటు ఆగువరకు ఆభ్యుదేశనయిరని తెలుచిరి. భారత ప్రభుత్వమువారు రిక్షణమే బాగ్గతపడవలెను.

కానికీలు పత్రిక

రానున్న కాన్సర్వేటు యూనియనుప్రభుత్వము అన్యాయమైనట్టి కలరుబాడుబిల్లుంటిబిల్లును కాన్సర్వేటు చర్చించినయెడల జయప్రదము గానేరదు. (అ.ప్రె.)

నమ్మే అంతముగుట

భారతీయ పత్రికాభిప్రాయములు

కలకత్తా, మే 12:—నమ్మే అంతముగుటగుర్చి స్టేట్సుకును పత్రిక ఇట్లు వ్రాసినది. దీనినిబట్టి నేర్పకొనదగినయొకటి యున్నది. ఇట్టి అఖండమైన నమ్మే బెదిరింపుకు సంఘ మేకమైన యెడల నమ్మే నిలవజాలదు.

ఇంగ్లీషుమును పత్రిక ఇట్లు వ్రాసినది. నమ్మే అంతముగుట వలన నమ్మేనాయకులు లొంగినట్లే. అ.ప్రె.

సిక్కు విద్యార్థిచయికనభ

లాహోరు, మే 12:—22 వ తేదీన ప్రారంభింపబడెనున్న సిక్కు విద్యార్థిచయిక మహాసభకు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షునిగా క్రీషర్దూరు మేహారు సింగు ఛాలాలాగారిని ఎమ్మకొనడమైనది. అ.ప్రె.

విలేఖకులకు సూచన

మాకనుదినము వచ్చు లేఖలొను వ్యాసములలోను ప్రచురింప దగినవాటిని గూడ ప్రచురింప వీలుకలుగుచున్నది. పేజీలను హెచ్చుగ వేయుచున్నను సాధ్యపడకున్నది. ఇందుకు కారణముకు పవరచి వ్రాయకుండుటయే. ఎంతకు ప్రముగ వ్రాసిన నంతమంచిది. చాలభారతములుగ వ్రాయువారిది గమనింపకోరెదము. తమవ్యాసములు అచ్చుపడలేదని భావించువారు అన్య కారణములను మాకారోపించక తమవ్యాసములను సాధ్యమైనంత కు పవరచియు ముఖ్యవిషయములను గురించి మూత్రమే వ్రాసియు పంపిన మాపనిని నుభువు చేసిన వారగుదురు.

దొరను ప్రవాసి

కెయిజరువద్ద మూడుదినములుంటాడు

డాక్టరు నెలను పొడిచు గారు మాంధైపురుగార్డియను పత్రికకు వ్రాసిన వ్యాసము.

1917 నవంబరు 3-వ తేదీని వ్యాసము రాజమండ్రిరకున విందుజరిగినపుడు నేను కెయిజరును కలిసికొంటిని. అది జరిగి ఎనిమిదేండ్లదాది. ఈలోగా జర్మనీకి కెయిజరుకును చాల మార్పులుకలిగెను. అప్పుడు వాసులులోగారు ఉత్తరయుటలో పండు తుపానువలె వ్యాపించి విట్టోరియాలో ప్రధానస్థానము నేర్పచు కొనెను. అప్పుడు జర్మనీ ఆస్ట్రీయానానల పునఃగమనమును గూర్చి ఆవియస్థాయమున కెయిజరు మాటకొనినది. అప్పుడు విజయవార్తలను తీసుకున్నప్పుడుండెను కెయిజరుకు వికాసముకలుగలేదు. అతడు చాలగంభీరముగనుండెను. విందుజరిగిన పిమ్మట బహుస్కృప్తుల కెయిజరుగారు కనిస్థాంటిను నోపిలకు వెళ్ళినందరన్ను మాపింపబడెను. అక్కటికి ఆయనకు కొంత ఉల్లాసము కలిగినది.

దొరనులోనున్న కెయిజరును చూడగోరుదు కొన్ని నెలల క్రితమే అడ్మిరలు లూట్జ్ గారు నా కావ్యసమును పంపిరి. కాని కొన్ని పనులవలన నేను ఆతెస్తా కుపామునవదలజాలక పోతిని. కావునమాస్కో నెలలో బయలుదేరితిని హాంబర్గుకుండి రాట రుడంగుపాపురాత్రి తెయినులో బయలుదేరి ఆచుర్యప్రార్థనద్ద తెయినునుండిగిరితిని. దోరనునుండి నాకొరకు పంపబడిన మోటారుకారు స్టేషనువద్ద సిద్ధముగానుండెను. ఆరగంటలో టోరను కుపోతిని. ద్వారముక సొరంగమునుదిరి గొండెను. అచటకొక కావలిగదిముందు ముగ్గురువలండు పిపాయిలు కావలియొంటిరి. అకావలి నామకార్థమే. చూడవచ్చిన అతిథులపట్ల వారు సమయానుకూలముగా మొలగుదురు. అట్టికావలి కలదని ముందుగా తెలిపియుండనివో వారచలనున్న విషయము అతిథులకు తెలియనే తెలియదు లోపల కెయిజరుక భవనమును నిర్మించెను. కెయిజరు సన్నిధానవద్ద లచటనే యుందురు కార్యాలయములుగూడ నచటనేయున్నవి. భవనము ఎదుటనున్న పందిలిలో ఖండి ఆగినపిమ్మట కొద్దుదూరము అడ్మిరలువాను రెండుజాగారు ఐచ్చి నన్ను ప్రత్యుద్ధానముచేసి వికాలమున వాకలిగుండ పచ్చి కబయిళ్లతోగూడిన ఫలవృక్షవన వీధినుండి క్రొత్తగానిర్మింపబడిన అతిథిగృహమునకు గొనిపోయెను ఆగృహమున మేడమీద కెయిజరు యిప్పటి భార్య కుమార్తెలు కెయిజరుకు పెండ్లియాడకమునుపు మొదటిభార్యవలన కలిగినవారు(పిన్నినూగోళ్ళు, పిన్న నూగోళ్ళు) యిట్లాగార్లును వారిసంరక్షణకురాలును [గవర్నెసు] నినియందుంచుచేరి దిగువనొక వికాలముగది నాకియ్యబడెను. అది చాల సౌఖ్యకరముగా నున్నది.

వెంటనే గంటమ్రోగినది. 12-45 నిమిషములకు భోజనము [లంచ] జరిగినది. ప్రధానగృహము నాలుగడుగులలోనే యున్నది. అది రాజమండ్రిరమునబడుటకు తగినంత పెద్దదికాదు. కొక గదులుమాత్రమే కలవు.

మొదట వికాలమున హాల్కులదు. అచట తివాగులను పరచి ఆసనాది సావగ్రలను చక్కగా నమర్చిరి. ఆగదిలో మధ్యగా మార్చిలు టేబిలుపైని ఫ్రెంచ్ డిగ్రేటురాజు శిలావిగ్రహమున్నది. ఓరియెరాజులపటములు గోడలకుతగల్గుబడెను. కుడిపక్కనున్నగదిలో [నాలుగు] ఫ్రెంచ్ డిగ్రేటుకాలము నాటినస్తువులనమర్చిరి. ఒక గాజుబీరువా అతని పొడుముడబ్బి విలువెగలనగలు మున్నగునవి కలవు.

లోపల ప్రశాంతము

అచటనే విందుజరిగినది. వాను రెంబజా, మెజారుమ్యూను (వెతలు యుద్ధసమయమున కెయిజరుకు అగ్రుటెంటుగా నుండెను) అప్పుడు నే నతనిని చూచితిని. డాక్టరు హీనుమెరు (కెయిజరు స్నేహితుడగు) గెహ్మరటు నిట్లు (కెయిజరు ఏజెంటు) బారె నే నాను గెమ్మింకను [వావలెక ఒక అతిథి] గార్లకు నుండిరి. రాజమండ్రిరమున వేచియుండుగదిలో దర్శనార్థు లెటుల శ్రద్ధగా రాజంగమనమును నిర్వహించుచుండో అటులే వారందరును నిర్వహించుచుండిరి. నాకు కొంత ఉత్సాహముకలిగినది. ఇది నాకునంతో సావనరముకాదు. వెనుక నేను చూచినపుడు ప్రపంచ వందలి నేపలలో మిక్కిలి గొప్పనేను కెయిజరు ప్రధానాయుధ్ధాధికారిగానుండెను. ఇప్పుడు గొప్పజూనియరునివలె హాలండులో సేవించుచున్నాడు. పొరుగుననున్న మ్యూకురెంటింకువాను ఎమిగోంజుగారి కున్నంత ఒక యొక ఇప్పుడు కెయిజరుకులేదు. అదిగాక అరేబియనులకు నోకబుడికలే చేయుండెను. ఇప్పుడు కెయిజరు చాలస్పృహచి దీనిపై వృద్ధుడై చనిపోయియుండును.

నా సభాషణ నెటుల ప్రారంభింపవలెను. ఏమనవలెను. సభాషణ ధారాళముగా జరుగుమా లేక ముత్తపరుగానే యుండునా? అను సంశయములు నామనసులో కలుగుచుండెను.

అంతలో కెయిజరువచ్చెను. ఆతని భార్య ఆకస్మాత్తునై నానుకొనియుండెను. అందరును నిశ్చలముగా నిలిచిరి. కెయిజరు పతి నన్ను తృప్తికముగ గారవింది బహుళాకరించెను. పిమ్మట కెయిజరు కర్షవర్ణనమున నాదరించెను. కెయిజరు బలకా లిగను డైర్యాల్ తాప్తా సంపన్నుడుగను కనబడెను. చాలమరుకగానుండెను. ధారాళముగా తుక్కప్రశ్న చేసెను. ఆయన వయసు 67 ఏండ్లు.

యిష్టాగోష్ఠి

పిమ్మట మేము భోజనముల గోలోనికి పోతిమి. భోజన సమయమున యిష్టాగోష్ఠి జరిగినది. కారాగారము పర్యవేక్షకులను టీబెటు పర్యవేక్షకులను వానికిని హింకాపక్షులను గల సంబంధమునుగూర్చి కెయిజరు ప్రశ్నించెను అంతట భూగర్భకాస్త్రమునుగూర్చిన సంభాషణజరిగినది. అది కెయిజరుకు ప్రీయతము. అండ్లనుగారు చీనాలోచనన ఓరిగోదనముగూర్చి నేను వివరించితిని. అతడు శ్రద్ధగా వివేచి. నాపరిశోధనలనుగూర్చి నేను హాంబర్గులోను గోలోలోను ఉపశ్యంభించితి నని తెలుపగా ఆ ఉపశ్యంభనము వివగోదనము మరునాడు చుట్టుపట్లవారు చాలమంది విందుకు వచ్చెదరుగాన సత్తు దుపస్థానింపవలెనని కెయిజరు నన్ను కోరెను.

భోజనానంతర మతడు విశ్రమించెను. సాయంకాలము 4 గంటలకు లేచి అటునిటు నడచుచు మేజరు మ్యూనుగారికి తాను చెప్పుచు అతచే ఉత్తరములు వ్రాయించెను రాత్రి 8 గంటలకు మరల భోజనమున కందరును చేరిరి. కెయిజరు కొన్ని లాంఛనములను ధరించెను అప్పుడు సభాషణ చాల ఉల్లాసముగా జరిగినది. అచటి పద్ధతి సామాన్య స్థితిలో చాల అనుకూలముగానున్నదేగాని మహావైభవముతో భోక్తక ప్రధానముగానుండలేదు. లంచించుయమున రెండు ఆహారపదార్థములను తెల్లరాను మంజినిస్సును అమర్చిరి. రాత్రి భోజన సమయమున మరల రెండు పదార్థములను తెల్లసారాను ఎర్రసారానుగూడ నమర్చిరి. ఆము నాకు పాంపెను సారా దొరకలేదు.

రాజకీయములు

రాత్రిభోజనానంతరము సన్యాసగృహము (డ్రాయింగు రూము) న కేగితిమి. అచట కాఫీ సారాయిలు సిగరెట్లు యియ్యబడెను. మంచి విద్యుద్దీపిక నెగుగుచుండెను. రెండు టేబిలు చుట్టుకు మేము కూర్చుంటిమి. అనాటి జర్మనీపత్రికలన్నియు సచటనుండెను. కెయిజరు నులోచనములను కెట్టుకొని తంతి వార్తల కన్నింటిని ఓర్గగూర్చిచెను. మహమ్మదీయ జేతములలోను చీనాలోను జరుగుచున్నవానిని క్రద్ధగాచెప్పెను. మధ్యమధ్య నిద్రవచ్చుచున్నదా అని అతడడుగుచుండెను.

లేదు మహాప్రభో అని యెవరోయొకరు తెలుపగా అటులై నాసరేయని మరలచదువును. ఈరీతిగా పత్రికలనుచదివినపిమ్మట మధ్యాహ్నము కెయిజరు చెప్పగా తాను వ్రాసిన విషయములను మేజరు మ్యూనుగారు కెయిజరుకు చదివి వినిపించెను. ఈరీతిగానే ప్రతిదినమును దినమును దినమును దినకృత్యములు జరుగునుగాని కుచ్చిటప్పాలతో కాలము వెళ్ళుచున్నట్లు లేదు. కెయిజరు ఎల్లప్పుడును ఏనో యొక పని చేయుచుండును. కాని మిన్నగుండదు. రాత్రి 11 గంటల కందరును లేచి నిద్రించుటకు వెళ్ళిరి.

కుటుంబ ప్రార్థన

మరునాడుదయమున యింటనున్న వారను ఉద్యోగులును పరిజనులును యెల్లవారను స్త్రీయును పురుషులును శూడ ఉపన్యాస మందిరమున సమావేశమైరి. అది చాల అందమైన హాలు పరిజనులు 20 మంది యుందురు. ఒకనంక గొప్ప సంగీత పేటికయును వేదికయు నుండెను. కెయిజరు రెండుకేగి కుటుంబ ప్రార్థనను చదువును. 38 ఏండ్లునుండి యిటుల ప్రతిదినమును ఉదయము 8.45 గంటలకు యీ ప్రార్థన నిరంతరాయముగా జరుగు చున్నది. తైబిలులో మూలవాక్యము నతడు చదివి దానిని గూర్చి సంగ్రహముగా బోధించును. భగవత్ప్రార్థనను నుడివి ఆశీర్వాదమును అందు నమృతముతోను భక్తితోను గట్టిగా ప్రార్థించును. ప్రార్థన మాయ నే లంచురును వెడలిపోయెను. ఓమేడమీద వారి వాగ్దారులలో కెయిజరుకు భార్యయును ఉపయమున భుజించెదరు. కక్కినవారందరును అతిథులును క్రింది

భాగమున భుజించెదరు. ప్రార్థన ని ద లేవగానే కెయిజరుచాల దూరము తిరిగినప్పుడు. ఉదయము 9.15 గంటలకు పనిప్రారంభ మగును.

సమీపమున నొక చిన్న ఆశ్రమమున్నది. ఆశ్రమంలో చిన్నచెట్లు పెరుగుట కడ్డుగానున్న పేద చెట్లను కెయిజరు నరుకుటకు ఆశ్రమ యజమానుడగు మొంట్లెజడవేయగారు అనుమతించెను. మేము మోటారులో ఆ ఆశ్రమికిపోతిమి. అచట హాలండు దొరతనమువారి ఆటవికోద్యోగలగూడ కొందరుండిరి. వారు తలహా చెప్పుచుండిరి. కెయిజరు హారి బహుళాకరించి వారి కందరికిని పేదపేద చుట్టలనిచ్చెను. వారందరును అగృహేస్తులకంటించిరి. నరకబడనగిన కెట్లు సాధారణముగా కిక్కిరి ముడుచునట్టి లావుగలవిగానే యుండును. కెయిజరు గొడ్డలి ఒక బలమైన పేద కత్తిలెందుచును. ఒక్కొక్క నరుకు కొకచెట్టును నతడుకూర్చుచుండును. సాధారణముగా మాడు నరుకులకుగాని వానినిమాటగొట్టుమని కూలివారగు చెప్పిరి. కెయిజరు మధ్యమధ్య చెంతనున్న వారితో మాటలాడుచుండును.

అమృతాంజనం డిపోవారి

సుప్రసిద్ధాపధముల జాబితా.

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అజీర్ణమునకు	1- 4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1- 0
3. జ్వరహారి జ్వరములకు సీసా 1-3	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-3	0-10
5. మూలశంకకు తెలము డబ్బి 1-3	0-12
6. తామరతెలము, తామర, తీటకు	0- 6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిశ్లేదులకు	0- 6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3	0- 8
9. దంతశూలహారి, పండ్లపోటుకు	0- 8
10. కర్ణశూలహారి, చెవిపోటుకు	0- 6
11. గజ్జికి తెలము, గజ్జిడిడలకు డబ్బి 1-3	0- 4
12. పగుళ్లకు తెలము, శీతపగుళ్లకు	0- 6
13. కేలకు వంచు సీసా 1-3	0- 4
14. చందన అత్తర 1 బొమ్మ	2- 0
15. కుమ్మరు తెలము, డబ్బి 1-3	0- 8
16. దంతమర్దము, పండ్లతోముటుకు	0- 2
17. కుఖభోగి మాత్రలు	1- 0
18. కుఖభోగి తెలము, పుండ్లకు	1- 0
19. రోమహారి వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0- 8
20. మోహినితెలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుందుకు నూనె సీసా 1-3	0-
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-3	0- 8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0- 0
24. కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1- 0
25. శగకు ద్రావకము సీసా 1-3	1- 0
26. కఫహారి శీతకట్టు దగ్గులకు	1- 0
27. కఫహారిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బునములకు డబ్బి 1-3	0- 8
28. మందరితెలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0- 8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పులకు	0-12
30. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0- 4
31. ఉబ్బునమునకు మందు	2- 0
32. వాయుపుష్కాటకు మందు డబ్బి 1-3	1- 0
33. విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బి 1-3	0- 8
34. కస్తూరిమాత్రలు, పేదగ్గి, మంచివి 50-3	0-10
35. వాముకర్పూరము సీసా 1-3	0- 6
36. నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిది డబ్బి 1-3	40- 0
37. కుంకుమపువ్వు 1-న రకం తు 1-3	4- 0
38. పచ్చకర్పూరం తు. 1-3	4- 0

సుందరి తెలము

డబ్బి 1-3 వెల రూ 0-8-0

ఒక డబ్బితెలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతివారి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము వృద్ధాప్యము కలిగి నాజుకులేకును. ఈతెలము మంచి గుహాపన దలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, ఘోరరాసు - బొంబాయి.

నచిత్రమానవత్రిక.

వ్రతి చాంద్రమా సాది నిప్రచురింపబడును

ప్రతిసంచికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నుచితముగ బంపుటకు వీలులేదు. మాదిరిపత్రికలు వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

వైశాఖమాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

ప్రణయరాధిక—శ్రీశేషాద్రిరమణకవులు; స్మృతికణము—దువ్వూరి రామిరెడ్డి గారు; పింగళి సూరనార్యుడు - ఆతని కావ్యములు—కోటమర్తి చినరఘుపతిరావుగారు; మహాశివరాత్రి—శ్రీశివశంకరశాస్త్రి గారు; భారతీభాస్కరము-నవల—పారనంది జగన్నాథస్వామిగారు; హనుమంతుడు-మైనాకుడు—మండలేముల వేంకటశాస్త్రి గారు; జడకుచ్చులు—నిడమర్తి సత్యనారాయణమూర్తిగారు; భార్గవ ప్రతిపదము—అష్టానధాని బామ్మరాజు జానకిరామశర్మ గారు; అనార్కళి—విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు; ప్రభాతము—బులుసు వేంకటరమణయ్యగారు; శైవల మతకథలు—పంచాగ్నుల ఆదివారాయణ శాస్త్రిగారు; పొన్న—పూడిపెద్ది వేంకటరమణయ్య గారు; విధిప్రేరేపము—ఒక హైందవయువతీమణి; నీటుణం బెట్లతీర్థనో నీరజామ్మ!; జానకి—భమిడిపాటి రామసోమయాజులుగారు; రహస్యప్రణయము—సముద్రాల వెంకటరాఘవాచార్యులుగారు; అత్తవారిల్లు—అప్పికట్ల సూర్యనారాయణమూర్తిగారు; పలుకరాదమ్మా!—హరిత కృతము; హిందువుల సృష్టిపరిశీలన—సేపూరి లక్ష్మీనరసయ్యగారు; కలవరము—పి. వి. రమణయ్యగారు; రాజగృహము—కె. నరసింహ

చార్యులు గారు; కాలము—పానుగంటి విజయరాఘవరావుగారు; విరిమలసహకారము—‘మాతలి’; కొనకుడిమాత్ర మికువైకుంఠయాత్ర—పు. సూర్యనారాయణతీర్థులుగారు; మూడవ పజ్రహస్తవి బాడ్డపాడుతామ్రశాసనము—మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; ఆవేదన—నరహరిసెట్టి వెంకటరత్నము గారు; డాక్టరు వెంకట్రామయ్య గారు; ఆయుర్వేదము-గృహిణీధర్మములు—దం. సు. అవధానిగారు; జగదంబ—గున్నేపల్లి మృత్యుంజయకవిగారు; అర్థశాస్త్రము-గండి కోట సత్యనారాయణమూర్తిగారు; సూర్యనారాయణరాయాస్తవయము—కో. వేం. కృష్ణమాచార్యులయ్యవారు గారు; అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములం దొకపల్లెటూరు—మాగంటి బాపిసీడుగారు; పరతత్వమార్గము—కోన వేంకటరాయశర్మగారు; మనదేశములో పెన్నిలు పరిశ్రమ; పుష్పసమయము—వెలగపూడి దానయ్య చౌదరి గారు; ఆంధ్రగ్రంథములపట్టిక; ప్రయాణము—నిడుమోలు కనకసుందరం గారు; కలగూరగంప—ఆర్. కృష్ణస్వామిగారు; శ్రీరామనవమి; గ్రంథస్వీకారము; సాభిప్రాయవిశేషములు; పారవశ్యము—సి. యమ్. శ్యామారావుగారు;

చిత్రములు

త్రివర్ణచిత్రములు:—శూలపాణి, నిరీక్షణము.

సాధారణ చిత్రములు:—పూర్ణానందవిలాసము, బెజవాడ; కీ. శే. కాతా పూర్ణానందం పంతులుగారు, శ్రీకాతా సుబ్బారావుపంతులుగారు, బెజవాడ. ఇతర చిత్రములును.

‘రాజగృహము’ అనువ్యాసమునకు సంబంధించిన చిత్రములు శ్రేష్ఠమాస సంచికయందు ముద్రింపబడును.

ప్రస్తుతము పోస్టులు రూల్సు వప్రకారము ఆంధ్రపత్రికల విషయమున 0-3-0, భారతీపత్రికల విషయమున 0-3-0 లును రిజిస్టర్డ్ పోస్టుఖర్చు లధికమగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సొమ్ము మణియార్దరు పంపిన యీ ఖర్చులు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినచో సొమ్ము ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికల నంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు పైన కంట్రాక్టువుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రూ 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రూ 30
డిటా	డిటా	డిటా	1/2 పుటకు ,, 15
డిటా	డిటా	డిటా	1/4 పుటకు ,, 8
3	డిటా	డిటా	1 పుటకు ,, 25
డిటా	డిటా		1/2 పుటకు ,, 13
డిటా	డిటా		1/4 పుటకు ,, 7

రీడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

గుంటూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

కుష్టునివారణ సానము

మే, 11:—మునిసిపాలిటీ కర్రపున యేర్పాటు చేసిన కుష్టు నివారణ ఆకుపత్రి దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. అచటి డాక్టరుగారు రామిరెడ్డిగారు తమ యొద్దనున్న బొంబాయిలోనున్న గొప్పరణములను కొద్దికాలములో నమోదుముగ నయము చేయుచున్నారు. ప్రస్తుతము యువారు 50 మందివరకు రోగులుగలరు. అందరికి కట్టుకొనుటకు ఖద్దరుపత్రిములు, తినుటకు భోజనము ఉచితముగ నీయబడుచున్నవి. స్థలము చాలక పోవుటచే బడుటను బహిరంగ స్థలములో పాకాలువేయబడినవి. దూరప్రదేశములనుండిగూడ వ్యాధిపీడితులు యిచటికి వచ్చుచున్నారు వంటకై యిత్తిడిసామాను యివ్వబడినది. మా పురపాలకసంఘ ఆరోగ్యధికారిగారు రోగులయొక్క ఛాయాచిత్రముల దీసికొనుచున్నారు భయంకరరూపుగాను వికృతరూపులుగాను ప్రవేశించిన రోగుల దివ్యశరీరులై ఆకుపత్రిని వదలి వెళ్లుచున్నట్లుల చెబుచున్నది.

శ్రీయుతులు జాగ్రత్తపూడి కుష్టుస్వామి చాదరిగారు ఈ చీరుకుర్తి బసయ్య శ్రేష్ఠిగారును ఉద్యమమందు సానుభూతిగలవారై మొదటివారు 15 బస్తాల బియ్యమును రెండవవారు 116 లును ఒకరినొకరు దెలియపెట్టినది. పట్టణములోని పెద్దలు యాప్రదేశముననుజు కుష్టునివారణోద్యమ మెటుల వృద్ధియగుచున్నది కన్నులారజూచెదరని దలచుచున్నారు.

40 మందివోటర్లకు ఒక్కడే పన్నును జెల్లించుట, ఇకజక్ష్మలవ్యవహారము

31 ఎ మార్చి ప్రతిపురపాలక సంఘమునకు కడపటి దినము ఆ తేదిలోగా పట్టణములోని పన్ను చెల్లించు వారలందరు పన్ను జెల్లించితిరిగియున్నారని తేలియెడల వారిపేర్లు ఏప్రియల్ ఆఫీసుకు తయారుచేయబడు వోటర్ల ప్రిలిమినరీస్ట్రీలో జేర్చబడవు అందుచే వోటర్లకంటే కవున్సిలర్లకే వాదావుడిపాస్తి. వారివార్డులలోని వోటర్లు పన్నులజెల్లించకపోయిన వారికిమరల వోట్లుపోవునే యనిభయము. అందుచే కొందరుకవున్సిలర్లు మాపట్టణములో సంవత్సరము ఒకనూతనపంచాయతీ ద్రోశిరి. వారివోటర్లు జెల్లించవలసిన పన్నుల వారేజెల్లించినట్లు దెలియపెట్టినది ఆరండల్ పేటలో నొకవార్డు కవున్సిలరుగారు ఒక్కడే ఫాగా 40 మంది కీతీరున పన్నులు తానె చెల్లించెనట. అందుపై మునిసిపల్ వైస్ చైరమన్ గారు మీరుచెవిన్యాయములలోతమకు చాలసహాయము చేయుచున్నారనియు, యింకాపన్నులు జెల్లించని వోటర్లుగలరనియు వారిపన్నులుగూడ జెల్లించిన త్వరలో ద్రవ్యము విమోచననియు లేఖ వ్రాసినటులను దెలియుచున్నది. ఈ 40 మంది కవున్సిలర్ గారు పన్ను జెల్లించుటలో యొద్దేశము వలన తానె అక్కరిగానిలచినపుడు వారిని మొహమాటము జెట్టవచ్చుననియు, వారివోట్లు సంపాదించుటకై యీ యుపాయము వారు జేసివారనియు ఆవార్డులో నొక గొప్పవోటరు కోర్టులో 23-4-26 తేదీన నొక యభియోగము దీసికొనివచ్చి ఇకజక్ష్మను కోరెను. మునిసిపల్ గారు ఆవల బడిపేర్లను ప్రెలిమినరీస్ట్రీలో జేర్చుదగ్గర వైరమన్ గారిపై ఇకజక్ష్మ ఆర్డరు బంపిరి తదుపరి కవున్సిలర్ గారు 29-4-26 న ఇది పరిష్కారమునవరకు ఆవాగ్దానకలిపి ప్రచురించుదగ్గర అని మరల నొక ఇకజక్ష్మ ఆర్డరు వైరమన్ గారిపై యముల జరిపించిరి 28-4-26 తేదీన కోర్టు మూయబడినది 29-4-26 తేదీన కలవులలో రెండవ ఇకజక్ష్మ ఆర్డరు వేయబడినట్లు దెలియవచ్చినది పర్యవసాన మెటుల జేసినో జూడవలయున్నది.

నీటివనతి

నీటివనతి యేర్పాటు విషయమై ప్రభుత్వమువారికి మన పురపాలకవర్గమువారికి యుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచు వ్చువిషయము యిదివరలో వ్రాసియుంటిమి. ఇకవెస్టిగేషన్ కోరకు పురపాలక వర్గమువారు కొంత పయిక్రము ప్రత్యేకించి గూడయుండిరి కాని గవర్న మెంటువారు చేబోలునుండియో లేక చాగ్లమాడినుండియో నీటివనతి యేర్పాటు జేసెదమని యు, కృష్ణానదినుండి యిచ్చటికి దెప్పట పురపాలక వర్గమువారి తీర్మానికటికి చాల దూరమనియు యభిప్రాయ పడి యుండిరి. కాని పట్టణములోని పెద్దలు పెన్నులు అందరు కాళ్ళెముగా అవిచ్ఛనముగా ప్రవహించు ప్రవాహము దెప్పటయే మంచిదని చెప్పుచున్నారు. అందుచే పుర

పాలక సంఘసభ్యులు చాలమంది కృష్ణానదినుండి నీటిని దెప్పటయే సమంజసమని దలచుచున్నారు ఇప్పటికే యొడ్డపన్ను నూటికి 15 రూపాయలవరకు యున్నది. నీటివనతికి యేర్పాటుగావించిన నూటికి 21 రూపాయలవరకు హెచ్చున అది భరించుట దుస్తరము భయముగూడ వారిని వికలచేరు ఇంతలో గవర్న మెంటువారు కవున్సిలర్ వారిని నీటివనతికై యొత్తప్రయత్నమున సేకరించగలరో వెంటనే దెల్పవలసినదిగా కోరి యుండిరి. నిన్నజరిగిన మునిసిపల్ సభలో నీయంతయు చర్చ కొచ్చెను తాడేవల్లినుండి కృష్ణానదికి రప్పించుటయే తమకు సమ్యతమనియు ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము అనుకూలముగ నున్నచో ప్రజలెంత యయ్యగలరో కనుగొని దెల్పబడుననియు కాంసిలువారు తీర్మానించిరి.

నిన్న 4½ గంటలకు మునిసిపల్ సంఘముయొక్క ప్రత్యేకసభ జరిగెను. పురపాలకసంఘ ప్రతినిధిసానము జిల్లా ప్రాధమిక విద్యాసంస్థానములో ఖాళీ అయినది. అందుకై యెన్నికకు సభాసమావేశము చేయబడినది.

మూడు ఒకసంవత్సరము క్రిందట వి. సి. హెచ్. జాక్ గారిని ఆస్థానమునకు యెన్నుకొనిరి. కాని వారిపేరు గజటు నందు ప్రచురింపబడలేదు. ఎన్నిక ఖాళీరాకముందును ఎన్నిక జరుపవలసినదిగా ఆ సంఘపు అధ్యక్షులు చైరమన్ గారిని యడుగకమునుపును జరిగినదిగాన అది కాస్త్రీయము విద్యాసంఘపు కాసనముయొక్క రివన్యూ ప్రకారము కాదనియు, మరల యెన్నిక జరుపవలసినదనియు జిల్లావిద్యాసంఘ అధ్యక్షులు 19-2-26 తేదీన వ్రాసిన యుత్తరముబట్టి నిన్న యెన్నికలు జరిగెను. తిరిగి వి. సి. హెచ్. జాక్ గారిని గుంటూరు సుబ్బాస్వామిశ్రేష్ఠిగారు పపాదించి ఇంజనీరు రాజుగారు యనుమతింప అందరిచేతను సేకరణముగ తీర్మానింపబడెను.

అసికా (స్వకీయవిలేఖరి)

యూనియనుబోర్డు

మొన్నయైన ఎన్నికలలో మహమ్మదు లతీఫుఖాన్ సాచెబుగా అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి

రసూలుకొండ ఫార్వెర్డుభార్య హత్యకేసు

ఇదివరలో రసూలుకొండ మందుకాన్యానభూమి ప్రాధానో అనువాడు అచ్చట పారిస్తరు, మేడూరి మూర్ఖనారాయణమూర్తిగారి భార్యను హత్యచేసినట్లు పోలీసువాగు వానిపై సేరమాకోపించి ఇచ్చటిరెండవకాను మేజిస్ట్రేటువారివద్దకు ప్రభువిచారణకై తెచ్చిరి. ఆకేసు మొన్నముగిసినది. ముద్దాయిని ఛార్జీచేసి సెషన్సుకోర్టుకుమీలు చేసిరి

పెద్దపులి మన్యును చంపివేయుట

సురదానుండి కొందరు బోయ్ వారు సవారిమోయుచు ఆరణ్య మవ్యనుండి పోవుదారినుండి వచ్చుచుండగా అందొకనిని పెద్దపులి ఆకస్మాత్తుగవచ్చి పట్టుకొనిపోయెనని వార్త తెలిసినది. కాని ఆమరుసటిరాడే 2 కడుపికారి పోయి పులిని గొడుతోప్పేసి చంపెననియు, దానికి గుంసూరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు బహుమాన మొసగిరి తెలియుచున్నది

తెనాలి (స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యూనిసిపాలిటీ

తెనాలి మ్యూనిసిపాలిటీలో నూతన జనాభాప్రకారము జనసంఖ్య 20,000 లకు వింపియున్నది. ప్రస్తుతమున్న కాన్సిలర్లసంఖ్య 16 నుంచి 20 వరకు హెచ్చింపవలసియున్నది. వార్డు హెచ్చుచేయవలసియున్నది. ఇట్టిసితిలో ప్రస్తుతమున్న వార్డులలో 20 మంది సభ్యులను విభజించి దాని అంగీకారమునిమిత్తం మ్యూనిసిపల్ సభవారు ప్రభుత్వముగాని కోరినట్లు తెలియచున్నది. ఈకోరిక ప్రజల కుపయోగనిమిత్తం చేయబడినది కాదని స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు దీనిని గమనించి ప్రస్తుతమున్న వార్డులను హెచ్చుచేయుటకు తరగ్గియిప్పించుట ముఖ్యము.

మ్యూనిసిపాలిటీపై దావా

తెనాలి మ్యూనిసిపాలిటీలో రాబోవు పెన్షెంబరు నెలలో కొన్నియెన్నికలు రానున్నవి. ఈ సంవత్సరము ఓలర్లతట్టి తయారుచేయుటలో విద్యావిషయములో కొత్తగా వేయబడిన పన్నును చెల్లించనివానిపేర్లను పోలగించివారు. ఆటలు చేయుటకు మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలువారికి హక్కు లేదనియు, అట్టిఅఖున

పట్ని ప్రచురణయగుండా వుండగలదుకన్న తెనాలి సిస్టిము మున్యుబుక్టులో రి దావాలు వేయబడినవి. రేటుపేయర్ల సంఘము కార్యదర్శిగారు వీరు పన్నును చెల్లించనివారిపేర్లను పోలగించుటకు చైరమన్ గారికి అధికారిము లేదని ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయమును తెలియజేయున్నారు. మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు వారు యిట్టిపనులను యెందుకు చేయవలసియున్నదో కారణములు దురూహ్యములుగా నున్నవి.

మ్యూనిసిపల్ గరల్సుస్కూల్

తెనాలి కొత్తపేటలోనున్న గరల్సుస్కూలు కొంతకాలముక్రిందట ప్రభుత్వమువారివలన మ్యూనిసిపల్ వారి పరిపాలన క్రిందికి వ్వబడినది. ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనములో నుండగా పాఠశాలకు మట్టును ఆవరణగోడలు కట్టబడి చాలా మడుగుగా నుంచివారు. ఇప్పటికి రి సంరక్షకులకుగా ఆవరణగోడలు పడి పోయి పుపాధ్యాయులకున్న స్త్రీవిద్యార్థులకున్న చాలయిబ్బందిగా నున్నది. ఆవిషయములో మ్యూనిసిపాలిటీవారు యింతవరకు శ్రద్ధతీసికొనకుండుట కడుశోచనీయును. సామగ్రి యుండి యున్నది. నివ్వడు కట్టించేయెడల స్వల్పముగా తేలిపోవును రాళ్ళన్నియు చోదలు యెత్తుకొనిపోవుట తటస్థమిచ్చును. రు 400 లులో కాగలదని రు 4000 కావలసివచ్చును. కనుక యీవిషయములో మా నూతనచైరమన్, వైసుచైరమన్ గార్లు తగ్గశ్రద్ధవహించి వెంటనే ఆవరణగోడలు కట్టించెదరని నమ్మచున్నాము.

నెల్లూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

హిందూమహమ్మదీయ అల్లరులు

మే 11:—హిందువులు ప్రతి అమావాస్యనాడు భజన చేయుట కలదు. అమావాస్యకు ముందు రోజు భజనలు జరుగు ముఖ్యదీధులను తోరణములతోను ఆరచీలతోను అలంకరించుటయు వాడుక కలదు. అదేవిధముగా నిన్నటిదినము నాయంత్రము పెద్దబజారునందు తోరణములు కట్టుచుండగా తోరణము జారి మహమ్మదీయ బాలనిపైబడెను. ఇంతలో హిందువులు, మహమ్మదీయులును గంపులు గూడిరి మాటలుపెరిగి, జగడములు ప్రారంభమయ్యెను. అయిదారుమందికి దెబ్బలుపడె తిగిలినవి. అటుతరువాత 9 ఘంటలకు మావూరి వర్తకులలో పెద్దలకు కొంజేటివారి గడ్డలకుకామునకు ఘమారు 100 మంది మహమ్మదీయులు లాటికట్టులతో విచ్చేసి లోపల ప్రవేశించిరి. కొంత నష్టముగగినది. ప్రక్కనుందు కాఫీహోటలువారికిని కొంత నష్టము కలిగినదని తెలియుచున్నది. ఈసంగతి విని భయపడి షాపులన్నియు మూయబడెను. ఇంతలో పోలీసు వారు వచ్చిరి. రాత్రియంతయు మజల అల్లరులు జరుగకుండ బజారుపీధులయందు కాపలాచేయుచుండిరి. ఈదినము ఉదయం నుంచి పోలీసు యింసెక్టరుగారు విచారణ సలుపుచున్నారు

నేటిదినము ఉదయం అమావాస్య భజన నిర్విఘ్నముగా జరిగినది.

డెప్యూటీమన్

మునిసిపల్ రేటుపేయర్ల సంఘమువారు ప్రెలిమినరీ కోర్టునందుండు అబందరుల విషయము జిల్లాకలెక్టరుగారికి విన్నవించుకొనుటకు డెప్యూటీమన్ వెల్లియున్నారు.

ఉపాధ్యాయ మహాసభలు

వేంకటగిరి తాలూకా ప్రాథమికపాధ్యాయ ప్రథమ సమావేశము శ్రీ బత్తెన పెరుమాళ్ల నాయుడుగారి యాజమాన్యమున నాయుడుపేటలో జరుగును.

నెల్లూరుజిల్లా టీచరు మేనేజర్ల మహాసభ శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి అధిపత్యమున కోపూరుగ్రామమున జరుగును.

గజ్జికితైలము వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జి, చీడ శరీరముతల వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు వికేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలము నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. వెలకన్న పోష్టుఖర్చు లభికమునగాన ఇతరమందులతో కలిపి తేప్పించుకొనుట యుక్తము.

అమృతాంజనం దిపో, మదరాసు -బొంబాయి

జాబులు.

కావలెను

1. సిరిపురపు సూర్యునిగారిచే రచించబడిన 'ఇందుమతి పద్యము' 2. సిరిపురపు పిరరాజుగారిచే రచించబడిన 'సిరిపురపు వంశావళి' పద్యకావ్యము, ఈ రెండు గ్రంథములు కాశీపత్ర ప్రతులుగాని, లేదా, అచ్చుత్తింపబడి యుండిన యెడల అచ్చు ప్రతులుగాని, తమ పత్రికావదులలో నెవరైన నాకు, దొరకునటుల సాయము చేయగలరా?

సిరిపురం రామకృష్ణయ్య,

నూత్రపై జరు, మునిసిపల్ - ఎలిమెంటరీ స్కూల్, కడప.

వదుతుటను నేర్పుట

బరంపురం పట్టణములో మన్నపాలకాలయందు దినము సమ ప్రతిపాళకాలయందు 40 నిమిషములకాలమును విద్యార్థులకు వదుతుటను నేర్పుచున్నాడు. ప్రతిపాళకాలమున వెల్లి నేర్పుటకు నెల 1 కి రు 15 ల వేతనముతో ఒక ఉపాధ్యాయుని నేర్పరచియున్నాడు. మొత్తము ఆపట్టణములోనున్న బాలికల పాళకాలల నన్నింటిలోను 64 రాటములు పనిచేయుచున్నవి. అట్లు తీయబడిన నూలు నెలకు ఘూరు 10 తులము లుచున్నదని మ్యునిసిపల్ ఛైర్మన్ గారు తెలియపరచినారు.

గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ

శ్రీ కవిమిత్రమండలి-ద్వితీయ సమావేశము

ఆర్యా! శ్రీకవిమిత్రమండలివారి ద్వితీయ సమావేశము మేము నెల 17, 18, 19 తేదీలలో భీమవరమున జరుగును.

మరికాశ్రీ చెన్నాచగడ భానుమూర్తి పంతులుగారు ఆశ్చర్యకర వహించుటకు దయతో సంగీకరించిరి. ప్రతిదినము ఉదయము 8 గంటల మొదలు 10-30 వరకు "రామకృష్ణావ్యాస వచనము" మండలి సభ్యుల ప్రతేకసభలును ప్రతిసాయంకాలము ౫-8-30 మొదలు పురమందిరమున బహిరంగసభలును జరుగును. కావ్యదర్శులు:— వేగేశ్వరి సుందరరామరాజు, ముప్పి లక్ష్మీ నారాయణ, అడవి బాపిరాజుగార్లు.

ఆశ్చర్యకుడు:— తణికెళ్ళ పూర్ణయ్య భీమవరం. 10-5-26.

తాళి! తాడేపల్లిగూడెం ప్రియమవద్ద ప్రతిరైలుకును మోటారు బండి సిద్ధముగ నుండును.

అగ్నిప్రమాదము

నంద్యాలగ్రామమునకు ఘూరు 5 మైళ్లదూరములో (తిమ్మపురం) అను గ్రామమునందు 9-5-26 తేదీ మధ్యాహ్నం 12 ఘంటలనుంచి ఘూరు 70 పూరిండ్లు, పరశురామప్రతి యైనది. అందులో నొకయింటియందు, ముగ్గురు వైశ్యులు, ఇంటిలోనుంచి బయటికినెచ్చుటకు పీలు లేక ఆయింటిలోనే ముతించిరి. చాలా బీదజనులు భోజనవసతులు లేక అల్లాడుచున్నారు. కొందరు సోదరులు ఈ బీదజనులకు అన్నప్రదాన మొనరిరి. గ్రామమంతయు హాహాకారముగాయున్నది. ఇంతకు పూర్వం 5 రోజులసాదు ఘూరు 60 ఇండ్లవరకు పరశురామ ప్రతియైనది. మరల ఈతూరి 70 ఇండ్లవరకు ఈవిధముగా దగ్ధమైనందుకు కారణము తెలియకున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

ఇల్లాలు (మొదటిభాగము)

ఇల్లాండవిధుల బోధించుకథ

నూరు నలలు చదువుటకంటె నిది యువతుల కత్యంత శీఘ్రాయక మని యొకరును, గృహిణులు ప్రతిదినమును చదివి మానవసమయేతగిన గీతవాక్యమువంటిదని నేరొకరును, యువతీజనులకు మహాపకారక మని యొకొకరును, ఇంక పండితవర్ణులసేతులనేకవిధములం బద్యగద్యముల బేర్కొనియున్నారు. విద్యాభ్యాసాధికారుల అంగీకారము వడసినది. 170 పుటలు వెల రు. 1-0-0. వలయువారు.

దంటు లక్ష్మీకాంతకవిగారు

సుద్దపల్లి, చేబ్రోలపాస్టు, గుంటూరు.

బాలభట్టోద్యమము

(స్వానుభవనివే)

1 ఆవశ్యకత: చెవినిబడ్డ ప్రతికొత్తయ్యద్యమమును చేపట్టి కొలదిదినములు నాట్యమాడి వెంటనే దానిని మరచి మరియొక కొత్తవిషయమును చొటిచ్చుచుండుట మనచేతమున మిగుల పరిపాటియైనది. ప్యారిచి నగరమున ఘోషనల్లవలెనే మనకంటికి ఉద్యమము లగుపడును. వాటిప్రయోజనమునకై గాక కేవలము పోషణకొరకే లేక పాలిసీ కొరకే చేయుచున్నామా యను సందేహ ముదయింపకమానదు. ప్రయోజనకారకుల ఉద్యమము లన్నిటిలో నీ విధముగ గాలియభిప్రాయములకు లోనై మనచేతము మిగుల వ్యవధుచున్న దీ బాలభట్టోద్యమమే.

ప్రపంచమున నేకార్య మొనర్చవలెనన్న ను శిక్షణ అనుపరము. అనగా కొన్ని యమితవృత్తులకు కట్టుబాటు. ఇట్టి కట్టుబాటులేనిదే ఏసంఘమునను వికమత్వముగాని ఏయద్యమమునకు కాశ్యత లాభముగాని చేయరదు. ఈసంఘశిక్షణ చాలవరకు ఆయాసంఘములందుండు వ్యక్తుల శిక్షణపై నాధారపడియుండును. వ్యక్తిశిక్షణము ప్రతిమానవునకును అత్యవశ్యకము. ఉద్యమములందు కృషి సల్పుటకేగాక సామాన్యజీవిత సౌఖ్యమునకుగూడ యీ వ్యక్తిశిక్షణమని చెప్పవచ్చును. అనగా ప్రతివాడును తనదేహమును మనసును లోబరచుకొని క్రమపద్ధతుల కనుగుణ్యముగా నడుపుకొనుట. ఇట్టిశిక్షణ లేకపోవుట చేతనే మనచేతకు నం దేవిషయమును యభివృద్ధి నొందజాలకున్నది ఈశిక్షణము మనయందు లేనందులకనేక యుదాహరణముల నీయవచ్చును మన మనుకొనునదియు ఒకరికి చెప్పవచ్చియు మనమే చేయలేకపోవుట జీవితసౌఖ్యమున కవసరముగ ఆరోగ్యవిధులను పాటించలేకుండుట పదిమందితో నైకమత్వముగ తనమామమమను తగ్గించి కలిసి కృషిసంపాదకపోవుట. అవసరగునపుడు స్వసౌఖ్యమును వెనుకనుంచి పరోపకారమునకై ముందుకు దుముక లేకుండుట. స్వశక్తిపై నాధారపడి జీవనాధారమును సంపాదించలేకుండుట. కొపమును రోగమును స్వలాభమును, పాపమును జయింపలేకుండుట మొదలగునవి.

ఇట్టిశిక్షణమును మనకు బాల్యమునుండి యొసగు పద్ధతులిప్పుడెట్టియును లేవు. విద్యాభ్యాసా రోపంగ శిక్షణము గుంపు(గ్రూప్ ఆర్ క్లాసు)ల వారిగా నొసగబడి కొంతకాలము నకు నిరుపయోగముగను గాని వ్యక్తివారీగానుండదు ఏశిక్షణమైనను వ్యక్తివారీగాను తనంత చాను నేర్చునదియు అయినగాని ఎక్కుడు ప్రయోజనకారి కాజాలదు. ప్రస్తుతమున నాచరణలోనుండు పద్ధతులలోనెల్ల బాలభటశిక్షణ పద్ధతులే యీవిషయమున బాలకుల శిక్షణ గరపగలుగును. కావున నీయద్యమమును మనచేతపరిస్థితుల కవసరముగ తగు మార్పులతో మన ముపయోగించిన తప్పక మిగుల లాభకారి కాగలదు. ఈ నామాటలయందుండు అర్థము యీబాలభట్టోద్యమమునందు గొంచెమైనను కృషిసలిపినవారికెల్ల రకును యనుభవమునం దున్నదియే. ఇట్టి యుద్యమమునుగూర్చి మరచుట మనకుగలట్టినుంచి యువకాళములో నొకదానిని జాగ్రత్తములుచేయె యగును. (సకేవము)

అఖిలభారత శిష్ట కరణద్వితీయ

మహాసమ్మేళనము - సాలూరు

(1) బరంపురం వాస్తవ్యులు శ్రీ జి. భీమరావు పట్నా య్యులు. బి. ఏ. బి. యత్, మహాశయులు ఆధిపత్యము క్రింద రాబోవు 27 తేదీ గురువారము నానున 28 తేదీ శుక్రవారమునాడును సభ జరుగును. విషయనిర్ధారక సభ 28 తేదీ బుధవారం రాత్రి సమకూడును. బంగాళా నాగపురం యిసుపదారి మెయిన్ లైనులోనున్న వినియనగరం జంక్షనునుండి సాలూరునకు బండిపోవును. సాలూరు విశాఖపట్టణము జిల్లాలో చేరియున్నది.

(2) సదరు సమ్మేళనమునం దభిమానముగల జాతీయులెల్లరును ముఖ్యముగ దయచేసి సమ్మేళనము జయప్రదముగ కొనసాగింప ప్రార్థించుచున్నాము.

(3) విషయనిర్ధారకసభలో, పాట్లాను వారెల్లరును 26 తేదీ బుధవారం రాత్రికే దయచేయ ప్రార్థించుచున్నాము. భోజనబసల సదుపాయములు వుచిత్తముగా నొసంగబడును. విడివ్యక్తుల ప్రత్యేక సౌకర్యములకు తలస్థింఛే చెంబులను, నైటులున్నా, యెనరికి వారే సదుపాయమును జూచుకొనగోరుచున్నాము.

(4) డెలిగేట్లపేర్లను, రుసుము, ఉపన్యాసకుల పేర్లను, ఉపన్యాసక విషయములను, శిష్టకళా ప్రదర్శనమున ప్రదర్శింపబోవు పదర్శనములను, ప్రదర్శకుల పేర్లను, లేక పోటీపరీక్షల యభ్యర్థుల పేర్లను పరీక్షా వివరములను ముందుగా మాకు తెలియజేయ గోరుచున్నాము.

(5) డెలిగేట్లకు తప్ప, మరిదేనికిని రుసుములేదు. డెలిగేటునకు రు. 2-00 మాత్రము.

(6) ఏ విషయమును కావలసినను యీ క్రింది చిరువా మాకు వ్రాయుడు.

కొటక్కి సోమన్న

(ప్రధానకార్యదర్శి, ఆహ్వానసంఘము)

అ||భా|| శిష్టకరణద్వితీయ మహాసమ్మేళనము, సాలూరు

విశాఖపట్టణం జిల్లా.

నటప్రకాశిక నిధి

ఈ పై నిధికి సహాయముచేయుచున్న పెద్దలు ఈక్రింది ప్రశ్నలగుమనించి తామొనర్చుచున్న సహాయము ఎట్లు వినియోగపడుచున్నది కనుగొని నాటకకళాభిమానులకు తగు సమాధాన మొసగ గోరుచున్నాము.

1. ఈనిధిపేరిట భిక్షుప్రారంభించి ఎన్నిసంవత్సరములైనది తెలుసుకొంటిరా?

2. ఎచటెచట ఎన్నిప్రదర్శనములు ఎవరెవరి సహాయముచే ఎన్నిపర్యాయములు ఎపుడెపుడు జరుపబడినవో విచారింపితిరా?

3. ఇప్పటి కెంత వికరాదాయము చేకూరినది కనుగొంటిరా?

4. ఈ పై మొత్తముల వివరములు మీరు తెలిసికొనిగాని మియులను యాచించినవారుగాని ప్రకటింపవలసిన బాధ్యత గమనించితిరా?

5. గ్రంథవిప్పటికి ఏస్థితిలోనున్నది మీరు స్వయముగా చూచియున్నారా? ఇదివరలో వచ్చిన ధనముతో గ్రంథములోని ఒకభాగమైనను ప్రచురింపబడనందుకు మీరు కారణ మెఱుంగ ప్రయత్నించితిరా?

6. ఎట్టి మహాద్యవమలకైనను బహువివక్షణతో ధర్మమొనర్చునట్టియు, అంగ్రనాటక కళాపోషకులలో ఒకరగు శ్రీయుత మోతే నారాయణరావు జమీందారుగారు కొద్దిరోజులక్రిందట బందరులో వారిసమాజము వారిచే ద్రావడిని పై నిధికిగాను ప్రదర్శింపజేసి, చేకూరిన 500 రూపాయల నీకరాదాయము ప్రథమమున గ్రంథకర్తగారి కొసంగి తిరిగి గ్రంథకర్తగారు నిధినిగూర్చియు, పుస్తకమునుగూర్చియు ఇదివరకు చెప్పిన మాటలపై వారు ద్రవ్యమును తిరిగి తీసుకొని, గ్రంథకర్తగారు వ్రాయు గ్రంథమును, నేకరించితిని చెప్పిన సామ్యును తీసుకొని ఏలూరు వచ్చినయెడల, ఆవసరమైనచో తమకు మరికొంతధనమువేసి గ్రంథమునుసంపూర్ణముగా ప్రచురించెదనని చెప్పగా గ్రంథకర్తగారు అచరించిరేమో మీరు విచారింపితిరా?

7. పుస్తకము పూర్తిచేయు భారము నారాయణరావు గారివంటి వారు వహింప తిరిగి కన్నవారికడెల్ల ఈ సూతన భిక్ష లేటికొకనుగొంటిరా?

8. అనేక సంవత్సరములనుండి పెక్కు పర్యాయములు వైనిధికొరకు యిట్టి పరిస్థితులలో సహాయ మొనర్చుచున్నటులు గ్రంథమునకు సహాయము చేయుకొలది కీర్తింపబడుచునియా? సహాయము చేయ నిచ్చుగింపని నటులు నిరసంపబడుదురనియా? ఇట్టి పరిస్థితులయందు బయలుదేరు శివార్కలకు విమర్శింపబడు నటుల కెట్టి విలువయుండునో మీరు గ్రహించితిరా? లేక ఈ శ్రమబడుట యంతయు పరమార్థమని తలంపితిరా? లేక అంతయు వ్యక్తిప్రయోజనమునకా? పైప్రశ్నలకుతగుసమాధానము త్వరలో ప్రకటింపట బందరులో వెలువడబోవునను ఈ గ్రంథము విషయమున మా పురప్రతిష్ఠకు సంబంధించినదగుటచే అత్యవసరముగాన అట్లాచరించి మీ ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొన గోరుచున్నాము.

చిట్టా సాంబయ్య

పాపట్ల పురుషోత్తం

సునర్ల వెంకట సుబ్బారావు

మట్టూరి నాగేశ్వరరావు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

విజయవాడయే కేంద్రస్థానము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు కాపసభయందు చర్చకు వచ్చినప్పుడు కేంద్రముల నుంచుటనుగూర్చియు నెనేలు ఆఫీసుల నుంచుటనుగూర్చియు విభలమయిన చర్చ జరిగిన మీదట వాటి ప్రదేశములను నిర్ధారణచేసియున్నారు. అంతటితో నీ చర్చ ముగింపయినది. ఇప్పుడు వ్యాపతి నారాయణరావుగారు తమ విలువగల కాలమంతయు వ్యర్థపుచ్చి వ్యాసములపై వ్యాసములు వ్రాయుటచూడ దొంగలుపడిన ఆరునెలలకు అరపు లా రంభించినట్లు ఆంధ్రవహళాయలకు తోచకపోదు. పీఠంపర మను విజయవాడయందు విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థాన ముండ కూడదనియు, గుంటూరు సర్వవిధముల తగియున్నదనియు వ్రాయుట తప్ప తగు కారణములను సహేతుకముగా చూపజాల కుండిరి. విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికి తగిన పరిస్థితులు విజయ వాడయందు లేవని వీరు వ్యక్తికరించుచుండిరి. బెజవాడ పట్టణముయొక్క ప్రాచీనచరిత్ర కొంచమయినను వీరు చూచి యున్నచో పీఠి అభిప్రాయము దురభిప్రాయమని మా నారాయణ రావుగారే సద్దకుండురు. విజయవాడయందు ఎండలు మిక్కుటమనియు, దుమారం జాస్తి అనియు పట్టణము ఇరుకు ప్రదేశమయినదనియు ఏమేమో నిరసనలు నూచించిరి. ఎండ వేడిమి కాంతిని దుమార మణచుటకును యిక్కడ కృష్ణక్షేత్ర మహానది గలదు. గుంటూరునందుగల ఎండవేడిమి కాంతిగాని మంచినీటిని కడుపార త్రాగుటకు గాని నీటి వసతి ఏమియు లేదన్న సంగతి మఱచిరి కాబోలు. గుంటూరు మండలమున వున్న కవిత్వసాంప్రదాయము యాపట్టణ ప్రాంతమున లేదని వ్రాసిరి గుంటూరుమండలం నిన్న మొన్నటి దనుక కృష్ణా మండలములలోని దనుసంగితి మరచిరి కాబోలు. విజయవాడ ఇంద్ర కీలాగ్నిపర్వతమున తపస్సుచేసి యుండవచ్చుననియు, కనక దుర్గ విజయవాడయందు నివసించుచుండవచ్చుననియు కృష్ణక్షేత్ర దాతకాశులు ప్రజ్వల్లిల వచ్చుననియు నారాయణరావుగారు తమ వ్యాసమున వ్రాయుచు వాటి ప్రాముఖ్యతను కనుపరచ లేకపోయిరి. బెజవాడయందు రోగభూయస్యముకాని ఎక్కువ బయళ్లుకాని లేవని వ్రాసిరి. వీరికి బెజవాడపట్టణముయొక్క విశాలమైన బయళ్లు కానపించుమికి విచారణీయము. వీరు ఎంతవర మును తమదృష్టిని తాడేపల్లి క్రిమినల్ సెటిల్ మెంటు ప్రదేశం పయికి ప్రసరింపజేయుచున్నారు. ఆ సెటిల్ మెంటు యందు విశ్వవిద్యాలయ స్థానము నెలకొల్పుట ఎట్టి యోగ్యమో చదు వరులే గ్రహింతురు. విజయవాడయందు విశ్వవిద్యాలయము యొక్క మహాన్నతి ఆదర్శములు పొందుటకు పీఠులుగనూ అని నారాయణరావుగారికి పెద్దసంతోషము కలదు. వారి సంతోషమును యాదిగన యంతములతో పూర్తిగా నివారించు కుండురుగాక.

విజయవాడ ఆంధ్రరాష్ట్ర రాజ్యస్థానమునకుగాని విశ్వ విద్యాలయ స్థానమునకుగాని స్థలము చాలదని పోరబాటుచెంద కుండురుగాక. ప్రాసెనరు పాట్రెకు గిడ్డిసు మొదలగువారి నూ తన పురనిర్మాణ సిద్ధాంతముల ననుసరించియే యీ పట్టణము అలరారుచున్నది. బెజవాడలో ఆఫీసులు వర్తకస్థానము లుండును. ఆపురమునకు వెలుపల ఫ్యాక్టరీలు ఏర్పడును. వాని వెనుక నిజాం బండిమీద కొండపల్లివరకు ఏలూరు బండిమీద గన్నవరంవరకు బందరు బండిమీద ఉప్పలూరువరకు, గుంటూరు బండిమీద మంగళగిరివరకు తెనాలిబండిమీద పెదవడ్లపూడివరకు మహాపట్టణము ఉద్యాన నగరముగ ఏర్పడును. ఈభాగముల నన్నిటికి కృష్ణకాయవలల మంచినీటి ఆధారము మరుగుపోవు వసతియు కుడురును. వడ్లమరలు సేతమరలు తాడేపల్లి వైపున కంకిపాడువరకు బందరుతోడ్డు వైపున విశ్వవిద్యాలయ కార్య స్థానములు, ఏలూరు రైలువైపున గోగునారమరలు, బెజ వాడలో ఇనుము సిమ్మెంటుమరలు పీలుగా యేర్పాటు చేయ వచ్చును

ఉద్యాననగరములచేత బెజవాడస్థలము చాలదనుట తప్పు ఎటుచూచినను 10 మైళ్ళవరకు పట్టణము వ్యాపించి అక్కడనుండి లోకల్ రైల్వేలో ఉద్యోగస్థులు విద్యార్థులు కూలివాండ్లు రాజ్యస్థానమునకు వచ్చుచుపోవుచు నిర్మలమైన పల్లెటిండ్లలో ఆరోగ్యమైన జలవాయువుల సేవించుచుండురు కాని బెజవాడయందు విశ్వవిద్యాలయ స్థాన మేర్పడిన చెన్న పట్టణమువంటి మరీకూపము ఏర్పడునని తలంచుట నట్టి.

ఈసంగతు లన్నిటిని పరిశీలన చేసియే కృష్ణానది నీళ్లు తరంగముల ప్రతిఫలించి ఇరుపార్శ్వముల మిరమిలలాడు కనక దుర్గ నివాసమును విజయవాడకే ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆంధ్ర విశ్వ

విద్యాలయ రమామకుట సాభాగ్య మొప్పునుగాని వేరొకతావున కీవిలాస మేర్పడదు. వ్యవసాయము, వర్తకము, దేశసంరక్షణ, ఆగమ, నిర్ణయ సాకర్యములు నీటివసతి విచారించినయెడల విజయవాడయే విజయమొసంగుచు మగుచున్నది.

మ|| వ|| గోపాలరావు.

ఆంధ్రక్షత్రియ విద్యార్థి మహాసభ

ది 9-5-26 తేదీన భీమవరపు కోటలో శ్రీ రాజా వత్సనాయి వరాహలక్ష్మి నృసింహరాజుగారి భవనమున శ్రీ యుత దండు నారాయణరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుప బడిన.

శ్రీ వత్సనాయి సత్యనారాయణరాజుగారి స్వాగతం పవ్యాసానంతరము అధ్యక్షులు విద్యార్థుల కీర్తనమును గురించి సుమారు 2 గంటలవరకు గంభీరపవ్యాసము నొసంగిరి. విద్యార్థు లీ దేశమిము క్రికి కారకులనియును స్వచ్ఛందమున భావ ములతో సర్వమానస సాభాత్మిత్వము సంపాదించవలయుననియు నూచించిరి.

నియమము

ఆంధ్రక్షత్రియ విద్యార్థులయొక్క అభివృద్ధికిని పరస్పర సోదరభావమును పెంపొందించుటకును పాటుపడుటయే యీ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ఏంధ్రమయిన కళలకుగాని, శాస్త్రములకుగాని సంబంధించిన విద్యల సభ్యులయగువారు సభ్యులుగా చేరవచ్చును. ప్రతిసభ్యుడును, ప్రతిపంత్వీరమును రు 0-4-0 లు చందాను యివ్వవలయును. ఈసంఘ యుద్దేశ మునందు సానుభూతి కలిగిన క్షత్రియేతర విద్యార్థులను కూడా గౌరవసభ్యులుగా చేర్చుకొనవచ్చును.

(ఎ) ఈ సంఘ వ్యవహారములను పరిపాలించుటకు ఒక అధ్యక్షునిను, ఇద్దరు కార్యదర్శులను, 15 గురకు మించని పాలకవర్గమును ఎన్నికలమూలమున సా లీ నా నియమింప వలయును.

(బి) కార్యదర్శులలో నొకరు కోశాధ్యక్షుడుగా నుండ వచ్చును.

(సి) ఏకారణముచేతనైన సాలీనా యెన్నికలు జరుగని యెడల తిరిగి ఎన్నికలు జరుగువరకు వెనుకటి సభ్యు లీ అధికారమును కలిగియుండురు.

(డి) పాలకవర్గముయొక్క సంఘ వ్యవహారములను జరు పుటకు కనీసము 5 గురు సభ్యులైన నుండవలయును.

ఉదయం 8 గంటలు మొదలు 12 గంటలవరకు సభ జయప్రథముగా జరుపబడినది. శ్రీ పెనుమత్సే సత్యనారాయణ రాజుగారు, అల్లూరి రామకృష్ణయ్యరాజుగారు శ్రీ దంతులూరి సవ్యాశిరాజుగారు శ్రీసయ్యపరాజు వెంకట్రాజు గారును శ్రీ వత్సనాయి నీలాదిరాజు గారును గంభీరపవ్యా సముల నిచ్చిరి. ఈసభను శ్రీ దాట్ల వెంకటసుబ్బారాజు గారు, ముందుసంవత్సరము పెద్దాపురం తాలూకా వీరవరము లో జరుపుటకు ఆహ్వానించిరి.

రాబోవు సంవత్సరమునకు ఈక్రిందివారిని పాలకవర్గము గా యెన్నుకొనుట యయినది.

అధ్యక్షుడు:— శ్రీ వత్సనాయి సత్యనారాయణరాజు గారు బి. ఏ. క్లాసు, తుని.

కార్యదర్శులు:— శ్రీ తిరుమలరాజు లక్ష్మీనారాయణ రాజుగారు బి. ఏ. క్లాసు, విజయనగరము.

శ్రీ ఇందుకూరు సత్యనారాయణరాజుగారు తుని.

రాజపుత్ర సమాజ ద్వారా కనభ

ఈసభ తునితాలూకా భీమవరపుకోట గ్రామములో శ్రీ రాజా వత్సనాయి వరాహస్థనీహ గజపతిరాజు బహ ద్రు గారి భవనమున శ్రీ రాజా పూసపాటి లక్ష్మి నృసింహ రాజు బహద్దరువారి యధ్యక్షతక్రింద ఈనెల 8 తేదీ ఉద యము 8 గంటలకు ప్రారంభింపబడి యీ దిగువ కార్యక్రమము జరుపబడినది.

క్రొధసంవత్సరపు తాలూకు సమాజపు ఆదాయ వ్యయ పట్టికకార్యదర్శి చే జరుపబడి ఈసభవారిచే నామోదించబడినది.

రాబోవు సంవత్సరము ఈసభ పెద్దాపురం తాలూకా వీరవర వాస్తవ్యులు శ్రీయుత దాట్ల వేంకట సుబ్బారాజుగారిచే నామోదించబడినది.

పెనుమత్సే రామచంద్రరాజు, కార్యదర్శి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ నెల మేనెల 13-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

ననియూలు కా 1-8 రు 49 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు		
చియ్యముజస్తాలు		
మనుమ తెనాలిని ,, 48 గంట రు 12 8 0 18 0 0		
నెల్లూరిని ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
నీల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0		
కాగులు రా. 164 జస్తా 1-8 ,, 8 12 0 9 0 0		
నెల్లూలు ,, ,, 20 0 0 24 0 0		

2. ధాన్యము వస్తువులు

చందలు జస్తా 1-8 ర-205 ,, 11 8 0 12 8 0		
నెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0 18 8 0		
నెనలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
మినుములు ,, డిటా ,, 16 16 0 0 0 0		
ఉలము ,, ర 164 ,, 8 8 0 9 0 0		

3. నూనెవస్తువులు

మవ్వలనూనె కా 1-8 ,, 150 0 0 152 0 0		
నెయ్య మ 1-8 ,, 14 0 0 25 0 0		
కొండాపురం నెనగనకస్తా కా 1-8 ,, 58 0 0 59 0 0		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 54 0 0 56 0 0		
నెనగనూనెగానకస్తా కా 1-8 రు 180 మొ.కానూనె 126 0 0		
అమడము కా 1-8 ,, 92-8-0 93-0-0		

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాంతకుళు కా 1-8 ,, 75 0 0 80 0 0		
కూరకకుళు ,, ,, 35 0 0 40 0 0		
మిరకకాయలు(గుంటూరిని)కా 1-8 ,, 115 0 0 180 0 0		
గుంటూరుపాంతకుళు నీలిమండ మునుగు 1-8 రు 40,45		
కాళనా నీలిపాంతకుళు ,, ,, 50,55		
తెల్లము కా 1-8 రు 40 0 0 60 0 8		
చింతకండ కా 1-8 ,, 24 0 0 50 0 0		

ఇనుము.

కట్టారక కా 1-8 ,, 81,0 0 88 0 0		
చదరం ,, 82 0 0 87 0 0		
రవుండ ,, 80 0 0 82 0 0		

6. లోహములు

నండి 100 కులంక ,, 68 0 0 70 0 0		
అంగారము, కులము 1-8 ,, 21 4 0 21 8 0		
నవరము 1-8 ,, 18 8 9		
ఇర్రడి కా 1-8 ,, 265 0 0 268 0 0		
రాని డిటా ,, 264 0 0 268 0 0		
అస్కాచక్కెర 225 పా 1 గంట ,, 88 12 0 84 12 0		

7. దూది

బోండాచక్కెరాయ 1-8 రు 8 0 0		
కల్పాడు దూది ,, ,, 0 0		

8. నూలు

పుల్లూరు యేనుగ నం 8 1/2 కెట్టె 1-8 ,, 6 0 0		
కూళియేనుగ నం 20 ,, 7 8 9		
నం 20 బెన్ని పింహా యాకె ,, 8 0 0		
నం 22 ,, ,, 8 2 0		
నం 12 1/2 బెన్ని పర్కాసు ,, 6 8 0		
నం 14 1/2 ,, ,, 7 0 0		
నం 12 1/2 అలెన్సు ,, 6 0 0		
నం 12 1/2 పాంకెరే ,, 6 4 0		
నం 14 1/2 ,, ,, 6 6 0		
నం 12 1/2 క్విక్ కృష్ణ ,, 5 13 0		
నం 14 1/2 ,, ,, 6 2 0		
నం 10 1/2 కోయంబుక్తూరు ,, 5 8 0		
నం 12 1/2 ,, ,, 6 4 0		
నం 14 1/2 ,, ,, 6 11 0		
నం 12 1/2 గోక ,, 6 2 0		
నం 20 గోక ,, 7 10 0		

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నవా సినా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో. 6. 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క విస్తృతశాఖలును వాడుకలో నున్న తెలుగు పేర్లును వ్రాయబడినవి 85000 శబ్దములకు అర్థములు
కాను ఇతివృత్తం వైద్యశాస్త్ర నిఘంటువు, పర్యవేక్షణబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కడలేదు. క్యాలికోలైండు వెల 3-4-0 లు.
“భసప్రదీపిక” అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్త ఖనిజములు కుడిచేసి భస్మములు చేయు యా
నాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు తు 1 కి రు. 500 కియ్యకుల భస్మములు
కూడ గలవు. క్యాలికోలైండు వెల రు. 2-0-0
2454 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

మీ జీవితరహస్యము జీవితరహస్యము మీ భవిష్యజీవితరహస్యము

అంజనాలయము

లోనే తెలిసికొని ఆయత్తపడుడు! అనందించుడు. కష్టముఖములు, భోగైశ్వర్యములు, విద్యాబుద్ధులు,
జయాపజయములు వేయేల మీ జీవిత రహస్యమంతయు అంజనములమునఁ గన్నులకుఁ గట్టినట్లు ప్రదర్శింపఁబడును.
వ్రాసిపంపఁబడును. జాతకములున్నవారు, జాతకములు వ్రాసిపంపవలెను లేనివారు తొమ్మిది అక్షరములు వ్రాసి
పంపినఁజాలును. జీవిత రహస్యశోధన ప్రశ్నకు రు 1-0-0 ముందుగా మణియార్జన చేయవలెను తక్కిన వివరములు
వ్రాసిన తెలుపుదుము

వి. యస్. యస్. శర్మ, అంజనాలయము, రాజమండ్రి.

మొసూరు పాశ్యపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు, Rdeg Trade Mar

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

(5) మ. ఎస్. శ్రీనివాసన్, సాత్ స్ట్రీటు తిరుక్కణ్ణన్ కోవిల్, పోస్టు కివలూరు. జిల్లా తంజావూరు,
కేరళ వ్రాసినది.
తమరినుండి జాన్ నెలలో రప్పించిన మాత్రలు చాల గుణకారలని తెలియవచ్చియున్నవి. కావున దయ
చేసి 50 సీసాలు కస్తూరిమాత్రలను 2 సీసాలు గోరోజనమాత్రలను బంప ప్రార్థన.

(6) మ. డి. వి. కస్తూరిరాజు, టైప్రిస్టు, ఇన్ క్వార్టర్స్ ఆఫీస్, తిరుచినాపల్లి. పేరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను 5 సంవత్సరములనుండి నాడుచున్నాను. అవి దివ్యమధమని
తెలియవచ్చినది. వాటివలన అన్ని జ్వరములు గుణము కలుగును. వెల సరసముగను, గూ మత్స్యధికముగను, ఉం
డటవలన మాప్రాంత్యమువారు అధికముగా దీనినే వాడుచున్నారు. ఇప్పుడు 12 సీసాలను బంపగోరుచున్నాను

(7) మ. పి. సుబ్రహ్మణ్యం కేరాఫ్ బండ్ల వీరాస్వామి రావూరుపేట, పోస్టుపేటపాలెం, జిల్లాగుంటూరు
పేరు వ్రాసినది. వెనుక తమరు పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల బాగా పనిచేసినవి. గావున అనేకులు వచ్చి కొను
చున్నారు. వెంటనే 75 సీసాలను బంపగోరుచున్నాను.

(8) మ. వీరేశాడ రఘునాథ పోస్టు, కోలూరు. పేరు వ్రాసినది.
లోకప్రఖ్యాతమైన అనేకరోగములను గుణపరచ గల తమ లోకామయహర కస్తూరి మాత్రల సీసా 12 ను వి. పి. చేయ
పొందించుచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మొసూరు.

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము

500000 పేర్లు పేరు వకటింటికి 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని పేర్లు అమ్మితిమి, పేర్లుగానలసినవారు త్వరలో దీనుకొనవలెను. ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు
స్కీము స్థాపించుటవలన పేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును.

క్రొత్తపేర్లు వేయించుటకు, అన్నిజిల్లాలలోను, ద్వితీయత సంతానములలోను, రంగూను, సింగపూరు వగయి
రాలోను ఏజెంట్లుగావలయును. ఏజెంట్లు వంఛికమీచను యివ్వబడును

పేర్లకాని, ఏజెంటుడదొకిగాని, మాకంపెనీ యింజనీయరు, యం. జి. రాజుగారికి వ్రాయవలయును,
హెడ్డ్ ఆఫీసు గంటూరు, నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరశింహారావు,
M. A. (Hons), L. L. B, Edin Bar-at-Law. మేనేజింగు డైరెక్టరు.

భారతీయ విప్లవోద్యమచరిత్ర

గ్రంథకర్త:—సబ్బి పీసు వెంకటసుబ్రహ్మ్య కృష్ణ
రావుగారు.

ప్రకాశకులు:—మద్రాస్ అమృతాంజనయ్యగారు, సంపా
దకుడు “కాంగ్రెస్” పత్రిక.

భారత స్వరాజ్యసిద్ధికి విప్లవయోధు లనలంబించిన ఆ
ద్భుత సాహసచర్యల వర్ణింపు సంగ్రహచరిత్రను జదివినచో
హింసాపవతుల నిరర్థకత బోధపడును.

ఒక అణా బిళ్లను పంపినయెడల పుస్తకమును బడయ
గలరు.

మలయువారు:— మేనేజరు “కాంగ్రెసు”
సీతానగరం, (వయ) కొత్తూరు అని వ్రాయవలెను.

ప్రకృతి వైద్యశాల

రాజమహేంద్రవరం

ఇచ్చట లూయీకానేగారి తొటి స్నానములు,
జన్తు, నీవ్. మాక్ ఫైడను మొదలగువారి ప్రకృతి సాధన
ములు, రంగుల వైద్యము మొదలగు వైద్యములద్వారా
సమస్త వ్యాధులును సులభముగా కుదర్చబడును. గోదావరి
తీరమున రోగుల కనుపై నచోడ యేర్పాటుచేయబడినది.
రోగులకు కావలసిన సమస్త సదుపాయములును చేయ
బడును. రాజమహేంద్రవరమున పండ్లు మొదలగు అహార
పదార్థములు విరివిగా దొరకగలవు సలహాసహాయము నపే
క్షించువారు యీ దిగువవారికి వ్రాసికొనిన జవాబు బడ
యగలరు. ఈ త్రుమతో ఒక అణాబిళ్ల పంపవలెను
గరిమెళ్ల కోడండరామయ్య
ఆనందనికేతనం రాజమహేంద్రవరం

ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము:— బసవరాజీయము ధం టి
వైద్యగ్రంథము. శరభరాజప్రణీతము. సులభతెలిసి మంచి
యోగములుకలవు. సగముధరము అమ్ముచున్నాను. వెల 0-8-0

కూటముద్గరము:— మాధవపండిత రచితమైన
వైద్యగ్రంథము. తెలుగుటీకతో వెల 0-4-0

చారుచర్య:— భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగు
సంగ్రహము. తిక్కన కాలమునాటిది. ఆరోగ్యవిధులను బెం
పును. వెల 0-4-0

మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల,
కృష్ణాజిల్లా.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుఠారము

పథ్యము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. మూడుపూట
లలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బితో వ్యాధినిర్మూల
మగును. రాజకుటుంబముల నిమితిను కనిపెట్టబడినది. వెల
డబ్బా 2-4-0. దీనికనుపానము రంగులైయు కొన్ను 0-0-0
రెండును ప్యాకింగునగై ఖర్చులతో 0-0-0. 2482

గంధర్వ ఫార్మసీ రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.